

Aprobat în BEx ARACIS

STANDARDE SPECIFICE
PRIVIND EVALUAREA EXTERNĂ A CALITĂȚII ACADEMICE A
PROGRAMELOR DE STUDII DIN DOMENIILE DE LICENȚĂ ȘI MASTER
AFERENTE
COMISIEI DE SPECIALITATE NR. 8
ARTE, ARHITECTURĂ, URBANISM, EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT

Cuprins

0	INTRODUCERE.....	5
1	STANDARDELE SPECIFICE PENTRU PROGRAMELE DE STUDII	
	UNIVERSITARE DE LICENȚĂ (CICLUL I).....	9
1.1	Domeniul de licență: ARHITECTURĂ.....	9
1.1.1	Personalul didactic	9
1.1.2	Conținutul procesului de învățământ.....	10
1.1.3	Conținutul fișelor disciplinelor.....	16
1.1.4	Practica	16
1.1.5	Rezultatele învățării.....	17
1.1.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați	18
1.1.7	Cercetarea științifică.....	19
1.1.8	Baza materială	20
1.2	Domeniul de licență: URBANISM.....	22
1.2.1	Personalul didactic	22
1.2.2	Conținutul procesului de învățământ.....	23
1.2.3	Conținutul fișelor disciplinelor.....	27
1.2.4	Practica	27
1.2.5	Rezultatele învățării.....	27
1.2.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați	29
1.2.7	Cercetarea științifică.....	30
1.2.8	Baza materială	31
1.3	Domeniul de licență ARTE VIZUALE.....	32
1.3.1	Personalul didactic	32
1.3.2	Conținutul procesului de învățământ.....	34
1.3.3	Conținutul fișelor disciplinelor.....	40
1.3.4	Practica	41
1.3.5	Rezultatele învățării.....	42
1.3.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați	44
1.3.7	Cercetarea științifică / creația artistică	46
1.3.8	Baza materială	47
1.4	Domeniul de licență: TEATRU ȘI ARTELE SPECTACOLULUI	50
1.4.1	Personalul didactic	50
1.4.2	Conținutul procesului de învățământ.....	51
1.4.3	Conținutul fișelor disciplinelor.....	57
1.4.4	Practica	58
1.4.5	Rezultatele învățării.....	59
1.4.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați	61
1.4.7	Cercetarea științifică / creația artistică	63

1.4.8	Baza materială	64
1.5	Domeniul de licență: CINEMATOGRAFIE ȘI MEDIA	67
1.5.1	Personalul didactic	67
1.5.2	Conținutul procesului de învățământ.....	68
1.5.3	Conținutul fișelor disciplinelor.....	74
1.5.4	Practica	75
1.5.5	Rezultatele învățării.....	76
1.5.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați	78
1.5.7	Cercetarea științifică / creația artistică	80
1.5.8	Baza materială	81
1.6	Domeniul de licență: MUZICĂ	84
1.6.1	Personalul didactic	84
1.6.2	Conținutul procesului de învățământ.....	85
1.6.3	Conținutul fișelor disciplinelor.....	93
1.6.4	Practica	93
1.6.5	Rezultatele învățării.....	94
1.6.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați	97
1.6.7	Cercetarea științifică.....	98
1.6.8	Baza materială	99
1.7	Domeniul de licență: EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT.....	101
1.7.1	Personalul didactic	101
1.7.2	Conținutul procesului de învățământ.....	102
1.7.3	Conținutul fișelor disciplinelor.....	107
1.7.4	Practica	108
1.7.5	Rezultatele învățării.....	109
1.7.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați	111
1.7.7	Cercetarea științifică.....	112
1.7.8	Baza materială	112
1.8	Domeniul de licență: KINETOTERAPIE	113
1.8.1	Personalul didactic	113
1.8.2	Conținutul procesului de învățământ.....	114
1.8.3	Conținutul fișelor disciplinelor.....	119
1.8.4	Practica	119
1.8.5	Rezultatele învățării.....	120
1.8.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați	122
1.8.7	Cercetarea științifică.....	122
1.8.8	Baza materială	123
1.9	Domeniul de licență: MANAGEMENT ÎN SPORT	124
1.9.1	Personalul didactic	124
1.9.2	Conținutul procesului de învățământ.....	125
1.9.3	Conținutul fișelor disciplinelor.....	130
1.9.4	Practica	130
1.9.5	Rezultatele învățării.....	130
1.9.6	Studentii. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați	132
1.9.7	Cercetarea științifică.....	133
1.9.8	Baza materială	133
2	STANDARDE SPECIFICE PENTRU PROGRAMELE DE STUDII DE MASTER (CICLUL II).....	135

2.1 Domeniul de master: ARHITECTURĂ	136
2.1.1 Criterii de departajare a programelor de master	136
2.1.2 Personalul didactic	137
2.1.3 Organizarea procesului de învățământ	138
2.1.4 Practica	138
2.1.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor	139
2.1.6 Baza tehnico-materială	140
2.2 Domeniul de master: URBANISM.....	141
2.2.1 Criterii de departajare a programelor de master	141
2.2.2 Personalul didactic	142
2.2.3 Organizarea procesului de învățământ	143
2.2.4 Practica	143
2.2.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor	144
2.2.6 Baza tehnico-materială	145
2.3 Domeniul de master: ARTE VIZUALE.....	146
2.3.1 Criterii de departajare a programelor de master	146
2.3.2 Personalul didactic	147
2.3.3 Organizarea procesului de învățământ	147
2.3.4 Practica	148
2.3.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor	148
2.3.6 Baza tehnico-materială	149
2.4 Domeniul de master: ISTORIA ȘI TEORIA ARTEI	150
2.4.1 Criterii de departajare a programelor de master	150
2.4.2 Personalul didactic	151
2.4.3 Organizarea procesului de învățământ	152
2.4.4 Practica	152
2.4.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor	152
2.4.6 Baza tehnico-materială	153
2.5 Domeniul de master: TEATRU ȘI ARTELE SPECTACOLULUI	154
2.5.1 Criterii de departajare a programelor de master	154
2.5.2 Personal didactic.....	155
2.5.3 Conținutul procesului de învățământ.....	156
2.5.4 Practica	157
2.5.5 Admiterea și elaborarea lucrării de finalizare a studiilor	157
2.5.6 Baza tehnico-materială	158
2.6 Domeniul de master: CINEMATOGRAFIE ȘI MEDIA.....	158
2.6.1 Criterii de departajare a programelor de master	158
2.6.2 Personal didactic.....	159
2.6.3 Conținutul procesului de învățământ.....	160
2.6.4 Practica	161
2.6.5 Admiterea și elaborarea lucrării de finalizare a studiilor	161
2.6.6 Baza tehnico-materială	162
2.7 Domeniul de master: MUZICĂ.....	163
2.7.1 Criterii de departajare a programelor de master	163
2.7.2 0.1.2 Personalul didactic	165
2.7.3 Organizarea procesului de învățământ	165
2.7.4 Practica	166
2.7.5 Admiterea și elaborarea lucrării de finalizare a studiilor	166

2.7.6	Baza tehnico-materială	167
2.8	Domeniul de master: ȘTIINȚA SPORTULUI ȘI EDUCAȚIEI FIZICE	168
2.8.1	Criterii de departajare a programelor de master	168
2.8.2	Personalul didactic	169
2.8.3	Organizarea procesului de învățământ	170
2.8.4	Practica	171
2.8.5	Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor	171
2.8.6	Baza tehnico-materială	171

0 INTRODUCERE

A. Legislația în vigoare:

- a) *Legea Educației Naționale* <http://www.edu.ro/index.php/legaldocs/14847> cu modificările și completările ulterioare;
- b) *Metodologia de evaluare externă, standardele, standardele de referință și lista indicatorilor de performanță a Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Superior- HG 1418/2006, modificată prin HG nr. 1512/2008 și HG nr. 915/2017;*
- c) *HG nr. 433/2022 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2022-2023;*
- d) *Legea nr. 288/24.06. 2004 privind organizarea studiilor universitare, modificată prin OUG nr. 78/2005 și Legea nr. 49/2013 cu modificările și completările ulterioare;*
- e) *HG nr. 404/29.03.2006 privind organizarea și desfășurarea studiilor universitare de masterat;*
- f) *Legea 258 / 2007 privind practica elevilor și stuenților*
- g) *Ordinul MEN nr. 5146/2019 privind aprobarea aplicării generalizate a sistemului european de credite transferabile;*
- h) *Ordinul MECTS nr. 6129/2016 privind aprobarea standardelor minimale necesare și obligatorii pentru conferirea titlurilor didactice din învățământul superior, a gradelor profesionale de cercetare-dezvoltare, a calității de conducător de doctorat și a atestatului de abilitare;*
- i) *OM 6251/2012 privind aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea, desfășurarea și normarea activităților didactice la formele de învățământ la distanță și cu frecvență redusă la nivelul învățământului superior.*

B. Scopul standardelor specifice:

În procesul de evaluare academică în vederea autorizării, acreditării și evaluării periodice a programelor de studii universitare de licență și master se aplică standardele, standardele de referință și indicatorii de performanță prevăzuți în *Metodologia de evaluare externă*, elaborată de ARACIS¹.

Standardele specifice detaliază și completează standardele și standardele de referință, precum și lista indicatorilor de performanță. Standardele specifice definesc condițiile minimale ce trebuie respectate pentru atingerea obiectivelor și misiunii programelor de studii.

Scopul general al prezentelor standarde specifice constă în completarea cadrului legal și a legislației în vigoare (menționată anterior la secțiunea A) referitor la procesul de evaluare externă a calității educației academice în instituțiile de învățământ superior, cu prevederi specifice pregătirii, prin programe de studii de licență și master, a specialiștilor în domeniul fundamental *Științe umaniste și arte* (DFI 50) / ramurile de știință *Arhitectură și Urbanism* (RSI 60) și *Arte* (RSI 70) precum și în domeniul fundamental *Știința sportului și educației fizice* (DFI 60).

Prezentele standarde specifice definesc condițiile minimale ce trebuie respectate pentru atingerea obiectivelor și misiunii programelor de studii din domeniile de licență evaluate de **Comisia 8 – Arte, Arhitectură și Urbanism, Educație fizică și sport**: Arhitectură, Urbanism, Arte vizuale, Teatru și artele spectacolului, Cinematografie și media, Muzică, Educație fizică și sport.

¹ Aprobata prin Hotărârea Guvernului nr.1.418 din 11.10.2006, precum și cu prezentele Standarde specifice pe domenii fundamentale aprobate de ARACIS, în baza Legii 87/10.04.2006, Art.17.

Misiunea programelor de studii din aceste domenii de licență constă în crearea unui mediu de învățare centrat pe student, care să ofere absolvenților competențele necesare practicării profesiilor pentru care optează.

Scopul particular al prezentelor standarde este de a asigura, pentru programele din domeniile de licență și master menționate, *o evaluare externă a calității într-un mod unitar în baza unor criterii și indicatori specifici relevanți*.

În acest sens, se urmărește:

1. Definirea, precizarea și cuantificarea criteriilor și indicatorilor de calitate specifici, în conformitate cu bunele practici din învățământul superior artistic și vocațional. Prevederile din prezentele standarde au caracter de recomandare, dar îndeplinirea lor asigură condițiile pentru un nivel de calitate superior al procesului de învățământ.
2. Compatibilizarea între ele a programelor de studii oferite de instituții de învățământ superior diferite, în scopul asigurării și creșterii mobilității studenților și a unui învățământ centrat pe student și nevoile personale de dezvoltare a carierei.
3. Asigurarea echivalenței diplomelor eliberate de diferite instituții de învățământ superior pentru absolvirea programelor de studii având aceeași denumire.

C. Standardele **Comisiei de Specialitate 8 - Arte, Arhitectură, Urbanism, Educație fizică și sport** se referă la domeniile de licență (DL) și programele de studii (PS) care figurează în domeniile **Științe umaniste și arte** (DFI 50) și **Știința sportului și educației fizice** (DFI 60) precizate în **Tabelul 1**.

D. Conținutul prezentelor standarde se va actualiza permanent, corespunzător hotărârilor de guvern privind domeniile de licență și programele de studii care funcționează legal, precum și atunci când este necesară armonizarea cu acte normative noi sau modificarea celor în vigoare. Actualizările standardelor se pot face numai după discutarea în comisia de specialitate și cu acordul Consiliului ARACIS.

**Tabelul 1. Domeniile și programele de studii aferente
Comisiei de Specialitate nr. 8 ²**

Cod (DFI)	Ramura de știință (RSI)	Domeniul de studii / niv de doctorat/masterat (DSU_D/M)	Domeniu de licență (DL)	Programe de studii / Specializări (S)
50. Științe umaniste și arte	60. Arhitectură și urbanism	10. Arhitectură	10. Arhitectură	10. Arhitectură ¹⁾
				20. Arhitectură de interior
				30. Design de produs
				40. Conservare și restaurare de arhitectură
				50. Arhitectura peisajului
				60. Mobilier și amenajări interioare
				70. Tehnologie arhitecturală
	20. Urbanism	20. Urbanism	20. Urbanism	10. Proiectare și planificare urbană
				20. Urbanism și administrarea teritoriului
				30. Amenajarea și planificarea peisajului
	70. Arte	10. Arte vizuale	40. Arte vizuale	10. Arte plastice ²⁾
				20. Arte decorative

² cf. Anexa 1 la HG 433/2022

Cod (DFI)	Ramura de știință (RSI)	Domeniul de studii/univ de doctorat/masterat (DSU_D/M)	Domeniu de licență (DL)	Programe de studii / Specializări (S)
				30. Design
				40. Conservare și restaurare
				50. Artă murală
				60. Pedagogia artelor plastice și decorative
				80. Ceramică - sticlă - metal
				90. Arte textile - design textil
				100. Modă - design vestimentar
				110. Scenografie și eveniment artistic
				120. Design ambiental
				130. Artă monumentală
				140. Artă sacră
		20. Istoria și teoria artei ³⁾	40. Arte vizuale	70. Istoria și teoria artei
		10. Teatru și artele spectacolului	10. Teatru și artele spectacolului	10. Artele spectacolului ⁴⁾
				20. Teatrologie ⁵⁾
		20. Cinematografie și media	20. Cinematografie și media	30. Scenografie
				10. Cinematografie, fotografie, media ⁶⁾
				20. Filmologie
				30. Comunicare audiovizuală-multimedia
		10. Muzică	30. Muzică	40. Fotografie
				10. Muzică
				20. Muzică religioasă
				30. Muzicologie
				40. Interpretare muzicală - canto
				50. Interpretare muzicală - instrumente
				60. Compoziție muzicală
				70. Dirijat
				80. Artele spectacolului muzical
				10. Educație fizică și sportivă
60. Știința sportului și educației fizice	10. Știința sportului și educației fizice	10. Știința sportului și educației fizice	10. Educație fizică și sport	20. Sport și performanță motrică
			20. Kinetoterapie	10. Kinetoterapie și motricitate specială
			30. Management în sport	10. Management în sport

Sursa: HG nr. 433/2022 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2022-2023;

Notă:

- 1) Arhitectura face parte din specializările reglementate sectorial în cadrul Uniunii Europene;
- 2) Se adaugă, după caz: Pictură, Sculptură, Grafică, Fotografie – videoprocessare computerizată a imaginii;
- 3) Se poate susține doctorat științific în domeniul de studii universitare de doctorat "Istoria și teoria artei" pentru toți absolvenții de studii universitare de licență și master aparținând programelor de studii din ramura de știință Arte;
- 4) Se adaugă, după caz: Actorie, Regie, Păpuși-Marionete, Coregrafie;
- 5) Se adaugă, după caz: Management cultural, Jurnalism teatral;

- 6) *Se adaugă după caz: Regie de film și TV, Imagine de film și TV, Multimedia: sunet-montaj, Comunicare audiovizuală: scenaristică, publicitate media, filmologie, Animație*

Precizări privind programele de studii universitare:

- ☐ Programele de studii universitare se diferențiază între ele prin misiune, prin construcția curriculară și prin contribuția la dezvoltarea științifică a domeniului respectiv.
- ☐ Competențele profesionale și transversale vizate de fiecare program de studii sunt descrise în termeni de cunoștințe, abilități și aptitudini și corespund calificării pentru care este proiectat programul de studii.
- ☐ Programele de studii autorizate, respectiv acreditate/reevaluate, nu pot suferi modificări semnificative de structură și/sau obiective pe durata unui ciclu de evaluare externă.
- ☐ Orice modificări ale programelor de studii trebuie să fie justificate prin raportare la evoluția cunoașterii științifice și tehnologice precum și la modificări survenite în privința calificărilor și în cererea pieței forței de muncă și trebuie să le păstreze în limitele standardelor generale și specifice ARACIS pentru domeniul de licență în care au fost autorizate/acreditate.

1 STANDARDELE SPECIFICE PENTRU PROGRAMELE DE STUDII UNIVERSITARE DE LICENȚĂ (CICLUL I)

Observație: Standardele specifice sunt prezentate pentru fiecare domeniu de studii universitare de licență și master în ordinea în care acestea sunt listate în domeniul fundamental din HG privind Nomenclatorul domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare.

1.1 Domeniul de licență: ARHITECTURĂ

Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*, în domeniul de studii universitare de licență (DL 10) *Arhitectură* sunt incluse programele de studii /specializările prezentate în *Tabelul 2*:

Tabelul 2. Programele de studii/specializările din Domeniul de licență Arhitectură

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
10	Arhitectură	Arhitectură	360
		Arhitectură de interior	300
		Design de produs	300
		Conservare și restaurare de arhitectură	180
		Arhitectura peisajului	180
		Mobilier și amenajări interioare	180
		Tehnologie arhitecturală	180

Sursa: HG nr. 433/2022 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2022-2023;

Programele de studiu se diferențiază între ele prin conținutul lor curricular. Ele sunt definite prin misiune și – corespunzător – prin competențele prevăzute să fie dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și a Fișelor Disciplinelor. Un program de studiu se individualizează față de celelalte programe de studiu din același domeniu prin planul său de învățământ; acesta trebuie să conțină minimum **20 % discipline de specialitate diferite** față de celelalte programe de studiu din domeniu.

1.1.1 Personalul didactic

Cadrele didactice trebuie să îndeplinească cerințele stabilite de legislația în vigoare. Posturile din statele de funcțiuni se ocupă în conformitate cu *Metodologia Cadru la nivel național și cu a standardelor proprii instituției angajatoare*.

Cadrele didactice de predare a disciplinelor cu profil teoretic (cursuri/seminare) și practic (proiecte/lucrări) din categoria celor fundamentale și de specialitate trebuie să aibă o activitate științifică (studii, cercetări, proiecte, publicații) și/sau experiență de creație arhitecturală în domeniul disciplinei predate, confirmate prin curriculum vitae și/sau lista activității de cercetare, proiectare, creație. Activitatea de cercetare-proiectare-creație din oricare din specializările de mai sus, sau altele similare, trebuie să fie desfășurată cu preponderență în domeniul arhitecturii și/sau urbanismului.

Cadrele asociate trebuie să aibă activitate de cercetare, studii și publicații și/sau experiență de creație în domeniul disciplinei predate, confirmate prin curriculum vitae și/sau lista activității de cercetare.

Disciplinele care obligă în mod special la îndeplinirea acestor condiții sunt:

- ✓ *Proiectare de arhitectură;*
- ✓ *Istoria și Teoria arhitecturii;*
- ✓ *Teorie și Proiectare urbană;*
- ✓ *Restaurarea monumentelor;*
- ✓ *Arhitectură de interior, Design;*
- ✓ *Construcții, structuri, tehnologie.*

Numărul de posturi ocupate cu personal peste vârsta pensionării nu poate depăși 20% din numărul total de posturi didactice.

În vederea autorizăției de funcționare provizorie, instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi, constituite conform normelor legale, ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie profesori universitari și conferențieri universitari. Numărul de cadre didactice cu normă întreagă trebuie să fie mai mare de 40% din numărul total de posturi didactice constituite conform legii.

În vederea acreditării sau evaluării periodice, instituția de învățământ superior trebuie să aibă la fiecare structură instituțională și pentru fiecare program din ciclul de licență (respectiv sistem integrat licență + master) care duce la o calificare universitară distinctă, cel puțin 70% din totalul posturilor, cadre didactice cu norma de bază, sau cu post rezervat, titularizate în învățământul superior conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie ocupate cu profesori universitari sau conferențieri.

La toate specializările domeniului cadrele didactice titularizate trebuie să aibă, în proporție de cel puțin 50 %, formația de bază în domeniul arhitecturii și urbanismului.

Personalul de conducere, la nivel de instituției de învățământ (dacă e cazul), facultate, și departament – rector, prorector, cancelar, decan, prodecan, director de departament - trebuie să fie cadre didactice cu norma de bază în instituție. Se recomandă ca acestea să aibă gradul de profesor universitar sau conferențiar, cu specializarea în domeniul **Arhitectură și Urbanism**.

1.1.2 Conținutul procesului de învățământ

Învățământul de Arhitectură beneficiază, din anul 2008, de recunoașterea calificării conferite și de libera circulație a absolvenților săi în Spațiul European, acordat de Comisia pentru acreditarea profesiilor reglementate (arhitectură, medicină, avocatură) a Consiliului Europei în conformitate cu Directiva 2005/36/CE.

Obiectivele activității didactice

Activitatea didactică trebuie să aibă ca obiectiv major formarea studentului astfel încât acesta să dobândească, în cursul școlarizării, cunoștințele și abilitățile necesare competenței care-i permit:

- a) a elabora proiecte de arhitectură, arhitectură de interior, urbanism, restaurarea monumentelor istorice, design, mobilier, peisagistică, tehnologie;
- b) a colabora în colective interdisciplinare cu specialiști din domenii tehnice, umaniste, artistice și ale cercetării științifice;
- c) a urmări/conduce execuția proiectelor;
- d) a desfășura activitate de cercetare, în vederea elaborării de studii cu caracter tehnic aplicativ și științific în subdomeniile de mai sus;
- e) a lua decizii în organisme tehnice de specialitate din administrația centrală și locală.

În baza unei argumentații temeinice, susținută prin planurile de învățământ, instituțiile se pot orienta, în anii terminali, către o formare mai aprofundată în unul din subdomeniile de mai sus

(arhitectura clădirilor, urbanism, restaurarea monumentelor istorice, design arhitectural, peisagistică) prin sporirea ponderii disciplinelor specifice (obligatorii și opționale) în limitele care rezultă din respectarea standardelor specifice.

Procesul de învățământ la programele de studii Domeniul de licență **Arhitectură** are în ansamblu următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	a) 3 ani = 6 semestre b) 5 ani = 10 semestre c) 6 ani = 12 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni ³
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	24-28 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întreg ciclul al studiilor de licență	a) Min. 2016 ore + practică/activități – max. 2352 ore + practică/activități ⁴ b) Min. 3360 ore + practică/activități – max. 3920 ore + practică/activități c) Min. 4032 ore + practică/activități – max. 4704 ore + practică/activități
5. Numărul minim total de credite obligatorii	a) 180 ECTS b) 300 ECTS c) 360 ECTS
6. Numărul minim de credite pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	8-13 A.I. 6 -9**
8. Stagii anuale de practică	28-56 ore
9. Practica profesională (în birouri de proiectare) desfășurată în ultimul an de studii (la programe de 6 ani)	10-12 săptămâni
10. Durata pentru elaborarea lucrării de licență	minim 2 săptămâni
11. Numărul de credite minim alocate pentru practica de specialitate	2 ECTS
12. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență	10 ECTS
13. Numărul de credite alocate educației fizice ca disciplină obligatorie	Min 2 ECTS
14. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 1/1.5 cu o abatere de $\pm 25\%$ Raport $\frac{1}{2}$ cu o abatere de $\pm 25\%$ **
15 Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
16 numărul de săptămâni sesiuni de examene pe semestru	3 săpt.

³La aceasta se adaugă stagiile activității practice de specialitate și elaborării lucrării de licență.

⁴ Pentru întregul ciclul de școlarizare, numărul total de ore de activități organizate conform planului de învățământ cuprinde și volumul minimal de practica din afara celor 14 săptămâni

Ex: (6 semestre * 14 săpt. * 28 ore) = 2352 ore + ore practică din afara celor 14 săptămâni

17 Număr de săptămâni sesiune restanță	Min 1 săpt.
18 Numărul maxim de studenți pe serie	150
19 Numărul maxim de studenți pe grupă	30
20 Raportul maxim dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program***	8/1

* La aceasta se adaugă stagiile activității practice de specialitate și elaborării lucrării de licență.

** **Arhitectură de interior (300 ECTS) 5 ani de studii – se propun alte amendamente decât cele de la Arhitectură pentru pct.7 și pct.14**

*** Se calculează prin raportare la capacitatea de școlarizare (conform Hotărârii de Consiliu ARACIS nr.70/22.04.2019.

Planul de învățământ va conține **discipline fundamentale, de domeniu, de specialitate și complementare**, grupate la rândul lor în discipline **obligatorii, opționale și facultative**, conform deciziei organizatorului programului de studii.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
- să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
- să fie asigurată compatibilitatea la nivel național prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

Structura și conținutul planului de învățământ

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după **categoria formativă** și după **opționalitate**.

După **categoria formativă** disciplinele se clasifică în:

- discipline fundamentale,
- discipline în domeniu,
- discipline de specialitate,
- discipline complementare.

Grupate la rândul lor după **opționalitate** disciplinele se clasifică în:

- discipline obligatorii,
- discipline opționale,
- discipline facultative sau liber alese.

Ponderea disciplinelor din planul de învățământ se determină pe baza numărului orelor didactice. Ponderea categoriilor de discipline se încadrează astfel:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu după categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline care asigură pregătirea fundamentală	DF	Cca 18 %
Discipline care asigură pregătirea tehnică în domeniu	DD	Cca 16%
Discipline care asigură pregătirea de specialitate – creația arhitecturală	DS	Cca 50 %
Discipline care asigură pregătirea complementară	DC	Cca 8%,
Discipline conform opțiunilor universităților	DU	Cca 8 %
Total		100%

Structura orelor de activitate didactică, după caracterul disciplinelor impuse de asigurarea pregătirii:

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitate

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	85-90 %
Discipline opționale (la alegere)	DA	10-15 %
Discipline facultative	DF	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DF

Disciplinele facultative se finalizează prin: *probă de verificare*, iar numărul de credit se atribuie în afara celor 180/300/360 ECTS ale ciclului de licență.

Disciplinele din planul de învățământ trebuie să aibă o succesiune logică. O disciplină se eșalonează pe un singur semestru și se încheie cu evaluarea cunoștințelor.

Disciplinele opționale nu se includ în primii doi ani de studiu, cu excepția celei de-a doua limbi străine. Pachetul disciplinelor opționale cuprinde cel puțin 2 (două) discipline din categoriile disciplinelor de specialitate.

A. Pentru programele de studiu (notate în continuare PS.A):

A. 1. Arhitectură,

A. 2. Arhitectură de interior,

A. 3. Tehnologie arhitecturală,

A. 4. Conservare și restaurare de arhitectură

Disciplinele din categoriile de mai sus vor fi selectate din următoarele, în așa fel încât ele să reprezinte cel puțin 70 % din total în direcția specializării respective:

1.1.2.1 Discipline fundamentale (generale) –PS. A.

Observație: Acest grup de discipline sunt comune pentru toate domeniile de studii universitare de licență care sunt cuprinse într-un domeniu fundamental (dacă este cazul).

Succesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative. Titlurile disciplinelor pot fi diferite, dar trebuie să reflecte conținutul formativ al domeniului și al specializării specificate mai sus.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Matematică	Obligatorie
2.	Geometrie descriptivă	Obligatorie
3.	Perspectivă	Obligatorie
4	Informatică și proiectare asistată de calculator (CAD)	Obligatorie/opțională/facultativă
5.	Istoria arhitecturii (universale și din România)	Obligatorie
6.	Teoria arhitecturii (inclusiv problemele de teoria proiectării, estetica arhitecturii, economie, aspecte socio-umane, eficiență economică-socială)	Obligatorie
7.	Teoria urbanismului (inclusiv probleme legislative, socio-economice, ecologice)	Obligatorie
8.	Practică (reprezentări, relevu)	Obligatorie

1.1.2.2 Discipline de domeniu - PS. A.

Observație: Acest grup de discipline sunt comune pentru toate programele de studii universitare de licență care sunt cuprinse în domeniul de studii.

Sucesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative. Titlurile disciplinelor pot fi diferite, dar trebuie să reflecte conținutul formativ al domeniului și al specializării specificate mai sus.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Construcții, tehnici de construcții/execuție, calculul structurilor	Obligatorie/opțională
2.	Tehnologii	Obligatorie/opțională
3.	Materiale de construcții/execuție, finisaje	Obligatorie/opțională
4.	Instalații, echiparea tehnică a clădirilor și echiparea edilitară	Obligatorie
5.	Practică (tehnici și materiale de construcții/execuție, șantier)	Obligatorie

1.1.2.3 Discipline de specialitate - PS. A.

Observație: Se prezintă o listă orientativă de discipline care definesc specialitatea

Sucesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative. Titlurile disciplinelor pot fi diferite, dar trebuie să reflecte conținutul formativ al domeniului și al specializării specificate mai sus.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Proiectare de arhitectură (clădiri, interior, design) și reprezentări – studiul formei	Obligatorie
2.	Proiectare și studii de urbanism, peisagistică și amenajarea teritoriului, planificarea urbană și teritorială	Obligatorie/opțională
3.	Proiectare și studii de restaurare-reabilitare arhitecturală și urbană (inclusiv problemele de teorie, tehnici, legislație)	Obligatorie/opțională
4.	Administrație publică și relații publice, management	Obligatorie
5.	Practică (proiectare profesională)	Obligatorie
6.	Proiect de diplomă (elaborare și redactare)	Obligatorie

1.1.2.4 Discipline complementare- PS. A.

Sucesiunea și tipul disciplinelor complementare în planul de învățământ sunt orientative. Titlurile disciplinelor pot fi diferite, dar trebuie să reflecte conținutul formativ al domeniului și al specializării specificate mai sus.

Nr. crt.	Disciplinele	Tipul disciplinei
1.	Istoria artelor	Obligatorie/opțională
2.	Sociologie, filozofie	Obligatorie
3.	Eficiență economică, marketing	Obligatorie
4.	Limbi străine	Obligatorie
5.	Educație fizică	Obligatorie

B. Pentru programele de studii (notate în continuare - PS.B):**B. 1. Design de produs**

B. 2. Mobilier și amenajări interioare

Disciplinele din categoriile de mai sus vor fi selectate din următoarele, în așa fel încât ele să reprezinte cel puțin 70 % din total în direcția specializării respective:

1.1.2.5 Discipline fundamentale (generale) –PS.B

Observație: Acest grup de discipline sunt comune pentru toate domeniile de studii universitare de licență care sunt cuprinse într-un domeniu fundamental (dacă este cazul).

Sucesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative. Titlurile disciplinelor pot fi diferite, dar trebuie să reflecte conținutul formativ al domeniului și al specializării specificate mai sus.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Geometrie descriptivă	Obligatorie
2.	Perspectivă	Obligatorie
3.	Informatică și proiectare asistată de calculator (CAD)	Obligatorie
4.	Desen	Obligatorie
5.	Modelaj	Obligatorie
6.	Teoria arhitecturii și designului	Obligatorie
7.	Practică (reprezentări, relevu)	Obligatorie

1.1.2.6 Discipline de domeniu –PS.B

Observație: Acest grup de discipline sunt comune pentru toate programele de studii universitare de licență care sunt cuprinse în domeniul de studii.

Sucesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative. Titlurile disciplinelor pot fi diferite, dar trebuie să reflecte conținutul formativ al domeniului și al specializării specificate mai sus.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Structuri –mecanică	Obligatorie/opțională
2.	Materiale	Obligatorie/opțională
3.	Tehnologii	Obligatorie
5.	Protecția mediului	Obligatorie
6.	Activități practice (tehnici și materiale/execuție)	Obligatorie

1.1.2.7 Discipline de specialitate –PS.B

Sucesiunea în planul de învățământ sunt orientative. Titlurile disciplinelor pot fi diferite, dar trebuie să reflecte conținutul formativ al domeniului și al specializării specificate mai sus.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Activități practice (proiectare profesională)	Obligatorie
2.	Proiect de diplomă (elaborare și redactare)	Obligatorie
3.	Proiectare (interior, design)	Obligatorie
4.	Proiectare de arhitectură	Obligatorie

5.	Proiectarea micilor habitaculi	Obligatorie
6.	Reprezentări – studiul formei	Obligatorie

1.1.2.8 Discipline complementare –PS.B

Sucesiunea și tipul disciplinelor complementare în planul de învățământ sunt orientative. Titlurile disciplinelor pot fi diferite, dar trebuie să reflecte conținutul formativ al domeniului și al specializării specificate mai sus.

Nr. crt.	Disciplinele	Tipul disciplinei
1.	Istoria arhitecturii	Obligatorie
2.	Sociologie, filozofie	Obligatorie
3.	Management, marketing	Obligatorie
4.	Legislație, drept autor	Obligatorie
5.	Matematică	Obligatorie
6.	Limbi străine	Obligatorie
7.	Educație fizică	Obligatorie

Pentru toate programele de studii (specializări) disciplinele opționale pot fi prevăzute în planurile de învățământ doar începând cu anul III, ponderea lor înscriindu-se, pe ansamblu, între 10 și 15%.

1.1.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Activitatea didactică din cadrul fiecărei discipline prevăzute de planurile de învățământ se va desfășura pe baza programei analitice specifice disciplinei respective, materializată în Fișa disciplinei. Acestea trebuie să prezinte obiectivele disciplinei, conținutul, volumul de ore aferent pe tipuri de activitate didactică, modul de desfășurare a activității, bibliografia minimală, sistemul de evaluare și numărul de credite, precum și precizări asupra activităților de predare (cursuri), a activităților de seminar și a celor practice, cu menționarea temelor și a numărului de ore afectate parcurgerii fiecărei teme.

1.1.4 Practica

Stagiile anuale de activități practice au durată de 1-2 săptămâni. La specializarea: Arhitectură: (6 ani) planul de învățământ va cuprinde și: Practica profesională (în birouri de proiectare): 10-12 săptămâni, desfășurată în ultimul an de studii.

Pentru practica de specialitate *Fișa disciplinei* precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Unitățile de învățământ au încheiate convenții sau contracte cu societăți comerciale de profil în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice.

Practica profesională (din anul de studii terminal) se poate efectua inclusiv în ateliere de proiectare din străinătate. Asociația IAESTE „The International Association for the Exchange of Students for Technical Experience” asigură stagii de practică profesională în domeniul de studii ca activitate complementară educației universitare. Cu implicarea unor organizații profesionale interne (OAR; UAR) și internaționale (UIA; EAAE; ALUMNI).

1.1.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ care solicită evaluarea externă a unui program de studiu trebuie să facă dovada că dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenții la studiile de licență/master și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.

Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studiu, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspecte de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: Regulament de formare profesională a studenților, Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență/master).

Cunoștințele, competențele, deprinderile și abilitățile dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii, sau continuarea lor în ciclul următor. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ trebuie să dispună de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de recuperare a celor cu dificultăți în învățare.

1.1.5.1 Evaluarea studenților

Facultatea /universitatea are un regulament propriu privind examinarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Procedeele de examinare și evaluare a studenților sunt centrate pe rezultatele învățării și anunțate studenților din timp și în detaliu. La examinare participă, pe lângă titularul cursului, cel puțin încă un alt cadru didactic de specialitate.

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului. La disciplinele care au o componentă practică/proiect, colocviul/examenul practic/proiectul este obligatoriu, iar promovarea condiționează prezentarea la examenul teoretic, iar aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Într-o instituție de învățământ de stat, orice student are dreptul de a se prezenta, fără taxă percepută, în anul universitar curent, la două evaluări finale pentru fiecare disciplină studiată pe parcursul anului universitar conform planului de învățământ din anul universitar în care s-a înscris, cu excepția disciplinelor de proiectare.

1.1.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Elaborarea și redactarea proiectului de diplomă se desfășoară, cu îndrumarea didactică, în semestrul 12, 10, sau în semestrul 6 – în funcție de specializare.

Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe site-ul web al instituției de învățământ superior, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Proiectul de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată,

corectitudine din punct de vedere științific și metodologic, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice aprobate.

Tema aleasă sau propusă este relevantă pentru domeniul/specializarea absolvită. În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator răspunde solidar cu candidatul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat, iar universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

Pentru elaborarea proiectului de diplomă este necesară obținerea calificativului de min. 6,00 la susținerea: Prediplomei“, care cuprinde coordonatele tematice și teoretice și soluțiile de principiu ce vor sta la baza elaborării proiectului de diplomă.

1.1.5.3 Examenul de licență

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență/diplomă. Examenul de licență/diplomă, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior* și pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.

În învățământul superior de **Arhitectură și Urbanism** studiile se finalizează prin examenul de diplomă. Candidații la examenul de finalizare a studiilor trebuie să prezinte la înscriere un certificat de competență lingvistică într-o limbă de largă circulație internațională, eliberat de Departamentul de profil sau de către o instituție specializată recunoscută de către Departamentul de profil.

Examenul de diplomă are două componente:

- a) *verificarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate, printr-o lucrare teoretică (dizertație) și proiectul de prediplomă;*
- b) *susținerea proiectului de diplomă/licență.*

Verificarea cunoștințelor teoretice se face prin susținerea unei disertații, la care este necesară obținerea calificativului de minimum 6,00 (șase).

La examenul de licență, succesiunea probelor este detaliată prin regulament. Rezultatele probelor unui examen se comunică/afișează în ziua susținerii acestora sau cel târziu în ziua următoare, la avizierul facultății sau a sălii de desfășurare a examenului și pe pagina Web proprie.

Pentru promovarea proiectului de diplomă este necesară obținerea calificativului de min. 6,00 (șase).

1.1.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

1.1.6.1 Admiterea

Admiterea se organizează în conformitate cu legislația în vigoare. Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Admiterea se face în limita capacității de școlarizare stabilite de ARACIS și publicate în HG anul curent.

Studenții înmatriculați au încheiat cu instituția un Contract de studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

Admiterea se face prin concurs, cuprinzând și 1-2 probe de aptitudini. Conținutul probelor trebuie să aparțină instituției organizatoare a concursului, nefiind posibilă asimilarea unor probe susținute la alte instituții de profil.

1.1.6.2 Criterii pentru stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

Raportul dintre numărul total de studenți din întregul ciclu de școlarizare de licență și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari + asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență din domeniul Arhitectură și Urbanism, este maximum 12/1⁵.

Acest raport asigură, conform specificului procesului de formare a arhitecților, contactul nemijlocit profesor-student în orientarea componentei creative a proiectelor și a altor lucrări de specialitate.

Formațiile de studiu (serii, grupe, subgrupe) sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- seria de curs, **maximum 150 de studenți, cu o variație de +20%**;
- grupa de studenți, **maximum 30 studenți**;
- subgrupa pentru lucrări practice să nu depășească 12-15 studenți;
- subgrupa pentru atelierul de proiectare (arhitectură, urbanism, restaurări, design arhitectural, etc.) să nu depășească 7-10 studenți;
- formația pentru cursuri opționale – cel puțin 25 studenți.

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxele de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente, etc.*), aferente anului universitar în curs, fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul Universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

1.1.7 Cercetarea științifică

Fiecare cadru didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor pe care le acoperă, valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminare etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultantă etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc.

Activitatea științifică trebuie să se desfășoare conform unui plan de cercetare propriu, atestat prin documente aflate la departamente, la facultate.

Este necesară concordanța deplină între domeniul de cercetare și cel în care se desfășoară activitatea de învățământ.

Rezultatele cercetării vor trebui valorificate prin lucrări științifice comunicate în sesiuni și simpozioane, articole publicate în reviste de specialitate din țară și în străinătate, cărți, dezvoltarea bazei materiale proprii.

În domeniul arhitectură și urbanism, pe lângă cele prevăzute de standardele generale, se asimilează cercetării rezultatele performante ale activității de creație, reprezentate de: proiecte valoroase de

⁵ În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din domeniul Arhitectură sau și Urbanism.

⁶ Numărul maxim de studenți dintr-o serie de studii este condiționat suplimentar de baza materială a facultății/universității (capacitatea și dotarea sălilor de predare).

arhitectură, urbanism, arhitectură de interior, restaurare etc.; studii de specialitate în fiecare din subdomeniile menționate; premii obținute la concursuri de profil; participări la expoziții naționale și internaționale.

În evaluarea activității științifice a cadrelor didactice se ia în considerare și calitatea de membru în comisii cu caracter științific, în comisii tehnice de avizare la nivel național, zonal sau municipal, în jurii naționale și internaționale, profesor invitat.

1.1.8 Baza materială

Baza materială, proprie sau prin închiriere, trebuie să asigure condițiile specifice pentru îndeplinirea obiectivelor procesului de învățământ, de cercetare științifică și de creație în domeniul Arhitectură și Urbanism:

1. Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.
2. Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.
3. Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la INTERNET etc.) la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studiu de licență, și un singur student în cadrul programelor de studiu de master.
4. Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure în bibliotecile proprii cursuri și îndrumare de laborator/proiect, sau documentații accesibile în format electronic. Dacă materialul didactic respectiv este disponibil și în format electronic, el trebuie să fie accesibil pe internet sau la calculatoarele din laborator/bibliotecă.
5. Universitatea dispune de licență pentru cel puțin un software de specialitate corespunzător domeniului de licență în care se încadrează programul de studii universitare de licență evaluat (fac excepție suita Office sau alte software-uri asemănătoare).

Spații de învățământ și dotări tehnice

- ☐ săli de cursuri (min. 1 mp/loc) și seminare, (min. 1,5 mp/loc) conform normelor de suprafață ale Ministerului Educației și Cercetării;
- ☐ ateliere pentru proiecte/lucrări, dotate cu planșete individuale, având iluminarea conform normelor și o suprafață de min. 2,5-3 mp/student raportată la studenții care lucrează concomitent;
- ☐ laborator de informatică echipat conform standardelor specifice;
- ☐ aparate de proiecție și alte mijloace de comunicare audio-video;
- ☐ racordare la Internet.

Biblioteca proprie

Biblioteca proprie trebuie să cuprindă: cărți și reviste de specialitate; tratate și cursuri; îndrumătoare de proiectare; culegeri de norme de proiectare și legislație de profil; diatecă.

Biblioteca trebuie să aibă săli de lectură pentru cel puțin 5% din numărul total al studenților.

Disciplinele prevăzute în planul de învățământ trebuie să fie acoperite integral cu material bibliografic, aflat în biblioteca proprie, în număr suficient de exemplare. Minimum 50% din materialul bibliografic să fie reprezentat de titluri de carte sau cursuri universitare.

Pentru autorizarea de funcționare provizorie fondul de carte de specialitate să fie în proporție de 1/10 iar pentru acreditare de 1/5, din volumul de publicații al bibliotecii.

1.2 Domeniul de licență: URBANISM

Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*, în domeniul de studii universitare de licență (DL 20) Urbanism sunt incluse programele de studii /specializările prezentate în *Tabelul 2*:

Tabelul 2. Programele de studii/specializările din Domeniul de licență Urbanism

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
20	Urbanism ⁷	Proiectare și Planificare Urbană	240
		Urbanism și Administrarea Teritoriului	180
		Amenajarea și Planificarea Peisajului	240

Sursa: HG nr. 433/2022 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2022-2023;

Programele de studiu se diferențiază între ele prin conținutul lor curricular. Ele sunt definite prin misiune și – corespunzător – prin competențele prevăzute să fie dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și a Fișelor Disciplinelor. Un program de studiu se individualizează față de celelalte programe de studiu din același domeniu prin planul său de învățământ; acesta trebuie să conțină *circa 20 % discipline de specialitate* diferite față de celelalte programe de studiu din domeniu.

1.2.1 Personalul didactic

Cadrele didactice trebuie să îndeplinească cerințele stabilite de legislația în vigoare. Posturile din statele de funcțiuni se ocupă în conformitate cu *Metodologia Cadru la nivel național și cu a standardelor proprii instituției angajatoare*.

Cadrele didactice de predare a disciplinelor cu profil teoretic (cursuri/seminare) și practic (proiecte/lucrări) din categoria celor fundamentale și de specialitate trebuie să aibă o activitate științifică (studii, cercetări, proiecte, publicații) și/sau experiență de creație arhitecturală/urbanistică în domeniul disciplinei predate, confirmate prin curriculum vitae și/sau lista activității de cercetare. Activitatea de cercetare-proiectare-creație din oricare din specializările de mai sus, sau altele similare, trebuie să fie desfășurată cu preponderență în domeniul arhitecturii și urbanismului.

Cadrele asociate trebuie să aibă activitate de cercetare, studii și publicații și/sau experiență de creație în domeniul disciplinei predate, confirmate prin curriculum vitae și/sau lista activității de cercetare.

Disciplinele care obligă în mod special la îndeplinirea acestor condiții sunt:

- ✓ *Proiectare de arhitectură;*
- ✓ *Proiectare și planificare urbană;*
- ✓ *Istoria și Teoria arhitecturii*
- ✓ *Istoria urbanismului*
- ✓ *Teorie și Proiectare urbană;*
- ✓ *Peisagistică și proiectare de peisagistică.*

În vederea autorizăției de funcționare provizorie, instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi, constituite conform normelor legale, ocupate cu cadre didactice

⁷ Profesia de Urbanist este profesie reglementată în România conform prevederilor Legii nr. 200/2004 cu prevederile și completările ulterioare.

titularizate în învățământul superior conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie profesori universitari și conferențieri universitari, Numărul de cadre didactice cu normă întreagă trebuie să fie mai mare de 40% din numărul total de posturi didactice constituite conform legii.

În vederea acreditării sau evaluării periodice, instituția de învățământ superior trebuie să aibă la fiecare structură instituțională și pentru fiecare program din ciclul de licență (respectiv sistem integrat licență + master) care duce la o calificare universitară distinctă, cel puțin 70% din totalul posturilor, cadre didactice cu norma de bază, sau cu post rezervat, titularizate în învățământul superior conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie ocupate cu profesori universitari sau conferențieri,

Titularii de disciplină trebuie să aibă titlul științific de doctor sau să fie doctoranzi în domeniul disciplinelor din postul ocupat; celelalte cadre didactice trebuie să aibă pregătirea inițială și competențe în domeniul disciplinei predate.

La toate specializările domeniului cadrele didactice titularizate trebuie să aibă, în proporție de cel puțin 50 %, formația de bază în domeniul arhitecturii și urbanismului.

În vederea acreditării/evaluării periodice, personalul de conducere al instituției de învățământ superior (rector, prorector, decan, prodecan, director de departament/șef de catedră) trebuie să fie cadre didactice titularizate în învățământul superior, cu norma de bază în instituția, respectiv structura internă de conducere la care funcționează. Se recomandă ca acestea să aibă gradul didactic de profesor sau conferențiar universitar cu specializarea în domeniul **Arhitectură** și **Urbanism** și să nu se afle în condiții de rezervare a postului.

1.2.2 Conținutul procesului de învățământ

Formarea competitivă în domeniul Urbanismului și Amenajării Teritoriului are, din anul 2018, ca suport de orientare, „Ghidul Competențelor profesionale în Planificarea Spațială” elaborat de către Consiliul European al Urbaniștilor (organism de sprijin pentru Comisia Europeană).

Obiectivele activității didactice

Activitatea didactică trebuie să aibă ca obiectiv major formarea studentului încât acesta să dobândească în cursul școlarizării cunoștințele și abilitățile necesare competenței conform domeniului de licență și programului de studii/ specializării.

Standarde minimale de performanță pentru evaluarea competenței:

Realizarea unui plan de dezvoltare profesională și utilizarea adecvată și eficiență a unor instrumente, surse și resurse specifice de formare, informare și comunicare profesională (stagii, workshop-uri, cursuri în domenii conexe, expoziții, studii, cercetări, participări concursuri, voluntariat în domeniu, internet, baze de date, cursuri on-line, etc.), prin utilizarea adecvată de informații și comunicare orală și scrisă (inclusiv într-o limbă de circulație internațională).

În baza unei argumentații temeinice, susținută prin planurile de învățământ, instituțiile se pot orienta, în anii terminali, către o formație mai aprofundată în unul din subdomeniile prin sporirea ponderii disciplinelor specifice (obligatorii și opționale) în limitele care rezultă din respectarea standardelor specifice.

Procesul de învățământ la programele de studii Domeniul de licență **Urbanism** are în ansamblu următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	a) 3 ani = 6 semestre b) 4 ani = 8 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	24-28 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întreg ciclul al studiilor de licență	a) 2016 ore - 2352 ore ⁸ b) 2688 ore - 3136 ore
5. Numărul minim total de credite obligatorii	a) 180 ECTS b) 240 ECTS
6. Numărul minim de credite pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	5 - 13
8. Stagii anuale de practică	28-56 ore
9. Practica profesională (în birouri de proiectare) desfășurată în ultimul an de studii	minim 196 ore
10. Durata pentru elaborarea lucrării de licență	Min. 4 săptămâni
11. Numărul de credite minim alocat pentru practica de specialitate	2 ECTS
12. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență	10 ECTS
13. Numărul de credite alocate educației fizice ca disciplină obligatorie	Min 2 ECTS
14. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 1/1, cu o abatere admisă de ± 30%
15. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
16. Numărul de săptămâni sesiuni de examene pe semestru	3 săpt.
17. Număr de săptămâni sesiune restanță	Min 1 săpt.
18. Numărul maxim de studenți pe serie	150
19. Numărul maxim de studenți pe grupă	30
20. Raportul maxim dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program**	10/1

* La aceasta se adaugă stagiile anuale de activități practice – 2 săptămâni.

** Se calculează prin raportare la capacitatea de școlarizare (conform Hotărârii de Consiliu ARACIS nr.70/22.04.2019.

Planul de învățământ va conține **discipline fundamentale, de domeniu, de specialitate** și **complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;

⁸ Pentru întregul ciclul de școlarizare, numărul total de ore de activități organizate conform planului de învățământ cuprinde și volumul minimal de practica din afara celor 14 săptămâni

Ex: (6 semestre * 14 săpt. * 28 ore) = 2352 ore + ore practică din afara celor 14 săptămâni

- d) să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
- e) să fie asigurată compatibilitatea la nivel național prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

Structura și conținutul planului de învățământ

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după *categoria formativă* și după *opționalitate*. Ponderea disciplinelor din planul de învățământ se determină pe baza numărului orelor didactice. Ponderea categoriilor de discipline se încadrează astfel:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu după categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline care asigură pregătirea fundamentală	DF	Cca 18 %
Discipline care asigură pregătirea tehnică în domeniu	DD	Cca 16%
Discipline care asigură pregătirea de specialitate	DS	Cca 50 %
Discipline care asigură pregătirea complementară	DC	Cca 8%,
Discipline conform opțiunilor universităților	...	Cca 8 %
Total		100%

Structura orelor de activitate didactică, după caracterul disciplinelor impuse de asigurarea pregătirii:

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitate

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	85-90 %
Discipline opționale (la alegere)	DA	10-15 %
Discipline facultative	DF	Suplimentar acestei structuri
Total		100% +DF

Disciplinele facultative se finalizează prin: *probă de verificare*, iar numărul de credit se atribuie în afara celor 180/240 ECTS ale ciclului de licență.

Disciplinele din planul de învățământ trebuie să aibă o succesiune logică. O disciplină se eșalonează pe un singur semestru și se încheie cu evaluarea cunoștințelor.

Disciplinele opționale nu se includ în primii doi ani de studiu, cu excepția celei de-a doua limbi străine. Pachetul disciplinelor opționale cuprinde cel puțin 2 (două) discipline din categoriile disciplinelor de specialitate.

Pentru programele de studii: *Proiectare și Planificare Urbană, Urbanism și Administrarea Teritoriului, Amenajarea și Planificarea Peisajului*, disciplinele de mai sus vor fi selectate din următoarele, în așa fel încât ele să reprezinte cel puțin 70 % din total în direcția specializării respective:

1.2.2.1 Discipline fundamentale (generale)

Observație: Acest grup de discipline sunt comune pentru toate domeniile de studii universitare de licență care sunt cuprinse într-un domeniu fundamental (dacă este cazul).

Succesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative. Titlurile disciplinelor pot fi diferite, dar trebuie să reflecte conținutul formativ al domeniului și al specializării specificate mai jos.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1	Matematică	Obligatorie
2	Geometrie descriptivă	Obligatorie
3	Informatică și proiectare asistată de calculator (CAD)	Obligatorie
4	Teoria urbanismului (inclusiv probleme legislative, sociale, de economie urbană, ecologice, tehnice)	Obligatorie
5	Istoria urbanismului și evoluția orașelor	Obligatorie
6	Morfologie și structuri urbane (inclusiv compoziție urbană)	Obligatorie

1.2.2.2 Discipline de domeniu

Observație: Acest grup de discipline sunt comune pentru toate programele de studii universitare de licență care sunt cuprinse în domeniul de studii.

Sucesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative. Titlurile disciplinelor pot fi diferite, dar trebuie să reflecte conținutul formativ al domeniului și al specializării specificate mai sus.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Sisteme tehnico- edilitare, instalații	Obligatorie
2	Sistematizare verticală și drumuri	Obligatorie
3	Cadastru și topografie	Obligatorie
4	Construcții, tehnici de construcții/execuție, calculul structurilor	Obligatorie/opțională
5	Materiale de construcții/execuție, finisaje	Obligatorie/opțională
6	Activități practice anuale (tehnică urbană)	Obligatorie

1.2.2.3 Discipline de specialitate

Observație: Se prezintă o listă orientativă de discipline care definesc specialitatea

Sucesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative. Titlurile disciplinelor pot fi diferite, dar trebuie să reflecte conținutul formativ al domeniului și al specializării specificate mai sus.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Activități practice anuale (proiectare profesională)	Obligatorie
2.	Administrație publică și relații publice, management urban	Obligatorie
3.	Proiect de fundamentare a licenței	Obligatorie
4.	Proiectare de arhitectură (clădiri, interior, design) și reprezentări	Obligatorie
5.	Proiectare și studii de restructurare/ reabilitare/restaurare arhitecturală și urbană (inclusiv problemele de teorie, tehnici, legislație)	Obligatorie
6.	Proiectare și studii de urbanism, peisagistică și amenajarea teritoriului, planificarea urbană și teritorială	Obligatorie

1.2.2.4 Discipline complementare

Sucesiunea și tipul disciplinelor complementare în planul de învățământ sunt orientative. Titlurile disciplinelor pot fi diferite, dar trebuie să reflecte conținutul formativ al domeniului și al specializării specificate mai sus.

Nr. crt.	Disciplinele	Tipul disciplinei
1.	Istoria artelor/ reprezentări/ estetică și cultură contemporană	Obligatorie/opțională/facultativă
2	Limbi străine	Obligatorie
3.	Educație fizică	Obligatorie

Pentru toate programele de studiu (specializări) disciplinele opționale pot fi prevăzute în planurile de învățământ doar începând cu anul III, ponderea lor înscriindu-se, în funcție de anul de studiu, între 70 și 75 %.

1.2.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Activitatea didactică din cadrul fiecărei discipline prevăzute de planurile de învățământ se va desfășura pe baza programei analitice specifice disciplinei respective, materializată în Fișa disciplinei. Acestea trebuie să prezinte obiectivele disciplinei, conținutul tematic de bază, repartizarea numărului de ore de curs, seminar și activități aplicative etc. pe teme, sistemul de evaluare al studenților, bibliografia minimală și numărul de credite precum și precizări asupra activităților de predare (cursuri), a activităților de seminar și a celor practice, cu menționarea temelor și a numărului de ore afectate parcurgerii fiecărei teme.

1.2.4 Practica

Stagiile anuale de activități practice au durată de 2 săptămâni. La specializările: **Proiectare și planificare urbană; Amenajarea și planificarea peisajului (4 ani) și Urbanism și Administrarea Teritoriului (3 ani)**, planurile de învățământ vor cuprinde și: Practica profesională (în birouri de proiectare) – în cuantumul a **196** ore, desfășurată în ultimul an de studii.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Unitățile de învățământ au încheiate convenții sau contracte cu societăți comerciale de profil în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice.

1.2.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ care solicită evaluarea externă a unui program de studiu trebuie să facă dovada că dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenții la studiile de licență/master și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.

Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studiu, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspecte de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: Regulament de formare profesională a studenților, Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență/master).

Cunoștințele, competențele, deprinderile și abilitățile dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii, sau continuarea lor în ciclul următor. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ trebuie să dispună de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de recuperare a celor cu dificultăți în învățare.

Programele de formare de la Licență (idem pentru Master) sunt recunoscute de către UAR (Registrul Urbanștilor din România) – instituție publică, care gestionează exercitarea profesiei prin Dreptul de semnătură.

1.2.5.1 Evaluarea studenților

Universitatea are un regulament privind examinarea și notarea studenților care este aplicat în mod riguros și consecvent.

Fiecare disciplină este astfel proiectată încât să îmbine predarea, învățarea și examinarea. Procedeele de examinare și evaluare a studenților sunt centrate pe rezultatele învățării și anunțate studenților din timp și în detaliu.

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului. La disciplinele care au o componentă practică/proiect, colocviul/examenul practic/proiectul este obligatoriu, iar promovarea condiționează prezentarea la examenul teoretic, iar aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unei program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Într-o instituție de învățământ de stat, orice student are dreptul de a se prezenta, fără taxă percepută, în anul universitar curent, la două evaluări finale pentru fiecare disciplină studiată pe parcursul anului universitar conform planului de învățământ din anul universitar în care s-a înscris, cu excepția activităților de proiectare.

1.2.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Lucrarea de finalizare a studiilor (fundamentare licenței și cercetarea îndrumată – elaborare proiect de licență) se elaborează pe parcursul semestrului 6 pentru programele de studii cu durată 3 ani, respectiv semestrul 8 pentru programele de studii cu durată de 4 ani.

Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe site-ul web al instituției de învățământ superior, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Proiectul de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, corectitudine din punct de vedere științific și metodologic, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice aprobate.

Tema aleasă sau propusă este relevantă pentru domeniul/specializarea absolvită. În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator răspunde solidar cu candidatul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie

verificate cu un soft antiplagiat, iar universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

1.2.5.3 Examenul de licență

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență/diplomă. Examenul de licență/diplomă, se susține în conformitate cu Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior și pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.

În învățământul superior de urbanism studiile se finalizează prin examenul de licență. Candidații la examenul de licență trebuie să prezinte la înscriere un certificat de competență lingvistică într-o limbă de largă circulație internațională, eliberat de Departamentul de profil sau de către o instituție specializată recunoscută de către Departamentul de profil.

Examenul de licență are două componente:

- a) *Proba 1: evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate - probă orală*
- b) *Proba 2: prezentarea și susținerea lucrării de licență*

La examenul de licență, succesiunea probelor este detaliată prin regulament. Rezultatele probelor unui examen se comunică/afișează în ziua susținerii acestora sau cel târziu în ziua următoare, la avizierul facultății sau a sălii de desfășurare a examenului și pe pagina Web proprie.

Nota minimă de promovare pentru Proba 1, respectiv Proba 2 este 5 (cinci). Nota medie minimă de promovare a examenului de licență și, deci, de obținere a celor 10 credite aferente este 6 (șase).

1.2.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

1.2.6.1 Admiterea

Admiterea se organizează în conformitate cu legislația în vigoare. Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Admiterea se face în limita capacității de școlarizare stabilite de ARACIS și publicate în HG anul curent.

Studenții înmatriculați au încheiat cu instituția un Contract de studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

Admiterea se face prin concurs, cuprinzând și 1-2 probe de aptitudini. Conținutul probelor trebuie să aparțină instituției organizatoare a concursului, nefiind posibilă asimilarea unor probe susținute la alte instituții de profil.

1.2.6.2 Criterii pentru stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

Observație: Se prezintă nivelul maxim al raportului dintre numărul maxim de studenți per cadru didactic pe domeniu de licență. Numărul maxim de studenți în grupă și în serie.

Raportul dintre numărul total de studenți din întregul ciclu de școlarizare de licență și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari + asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență din domeniul *Arhitectură* și *Urbanism*, este maximum 12/1⁹.

⁹ În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din domeniul *Arhitectură* sau/și *Urbanism*.

Acest raport asigură, conform specificului procesului de formare a urbaniștilor, contactul nemijlocit profesor-student în orientarea componentei creative a proiectelor și a altor lucrări de specialitate.

Formațiile de studiu (serii, grupe, subgrupe) sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- seria de curs, **maximum 150 de studenți, cu o variație de +20%¹⁰**;
- grupa de studenți, **maximum 30 studenți**;
- subgrupa pentru lucrări practice să nu depășească 12-15 studenți;
- subgrupa pentru atelierul de proiectare (arhitectură, urbanism etc.) să nu depășească 7-10 studenți;
- formația pentru cursuri opționale – cel puțin 25 studenți.

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxe de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente, etc.*), aferente anului universitar în curs, fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul Universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

1.2.7 Cercetarea științifică

Fiecare cadru didactic și de cercetare propriu desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor pe care le acoperă, valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminare etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultantă etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc.

Activitatea științifică trebuie să se desfășoare conform unui plan de cercetare propriu, atestat prin documente aflate la departamente, la facultate.

Este necesară concordanța deplină între domeniul de cercetare și cel în care se desfășoară activitatea de învățământ.

Rezultatele cercetării vor trebui valorificate prin lucrări științifice comunicate în sesiuni și simpozioane, articole publicate în reviste de specialitate din țară și în străinătate, cărți, dezvoltarea bazei materiale proprii.

În domeniul arhitectură și urbanism, pe lângă cele prevăzute de standardele generale, se asimilează cercetării rezultatele performante ale activității de creație, reprezentate de: proiecte valoroase de urbanism de toate categoriile etc.; studii de specialitate în fiecare din subdomeniile menționate; premii obținute la concursuri de profil; participări la expoziții naționale și internaționale.

În evaluarea activității științifice a cadrelor didactice se ia în considerare și calitatea de membru în comisii cu caracter științific, în comisii tehnice de avizare la nivel național, zonal sau municipal, în jurii naționale și internaționale, profesor invitat.

¹⁰ Numărul maxim de studenți dintr-o serie de studii este condiționat suplimentar de baza materială a facultății/universității (capacitatea și dotarea sălilor de predare).

1.2.8 Baza materială

Baza materială, proprie sau prin închiriere, trebuie să asigure condițiile specifice pentru îndeplinirea obiectivelor procesului de învățământ, de cercetare științifică și de creație în domeniul Arhitectură și Urbanism:

1. Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și cercetare științifică, precum și numărului de cadre didactice și de studenți pentru specializarea supusă evaluării.
2. Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.
3. Unitatea de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la INTERNET etc.) la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studiu de licență, și un singur student în cadrul programelor de studiu de master.
4. Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure în bibliotecile proprii cursuri și îndrumare de laborator/proiect, sau documentații accesibile în format electronic. Dacă materialul didactic respectiv este disponibil și în format electronic, el trebuie să fie accesibil pe internet sau la calculatoarele din laborator/bibliotecă.
5. Universitatea dispune de licență pentru cel puțin un software de specialitate corespunzător domeniului de licență în care se încadrează programul de studii universitare de licență evaluat (fac excepție suita Office sau alte software-uri asemănătoare).

Spații de învățământ și dotări tehnice

- ☐ săli de cursuri (min. 1 mp/loc) și seminare, (min. 1,5 mp/loc) conform normelor de suprafață ale Ministerului Educației și Cercetării;
- ☐ ateliere pentru proiecte/lucrări, dotate cu planșete individuale, având iluminarea conform normelor și o suprafață de min. 2,5-3 mp/student raportată la studenții care lucrează concomitent;
- ☐ laborator de informatică echipat conform standardelor specifice;
- ☐ aparate de proiecție și alte mijloace de comunicare audio-video;
- ☐ racordare la Internet.

Biblioteca proprie

Biblioteca proprie trebuie să cuprindă: cărți și reviste de specialitate; tratate și cursuri; îndrumătoare de proiectare; culegeri de norme de proiectare și legislație de profil; diatecă.

Biblioteca trebuie să aibă săli de lectură pentru cel puțin 5% din numărul total al studenților.

Disciplinele prevăzute în planul de învățământ trebuie să fie acoperite integral cu material bibliografic, aflat în biblioteca proprie, în număr suficient de exemplare. Minimum 50% din materialul bibliografic să fie reprezentat de titluri de carte sau cursuri universitare.

Pentru autorizarea de funcționare provizorie fondul de carte de specialitate să fie în proporție de 1/10 iar pentru acreditare de 1/5, din volumul de publicații al bibliotecii.

1.3 Domeniul de licență ARTE VIZUALE

Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*, în domeniul de studii universitare de licență *Arte Vizuale* (DL 40) sunt incluse programele de studii /specializările prezentate în *Tabelul 2*:

Tabelul 2. Programele de studii/specializările din domeniul de licență

Arte vizuale			
Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
40	Arte vizuale	Arte plastice*9)	180
		Arte decorative	180
		Design	180
		Conservare și restaurare	180
		Artă murală	180
		Pedagogia artelor plastice și decorative	180
		Ceramică - sticlă - metal	180
		Arte textile - design textil	180
		Modă - design vestimentar	180
		Scenografie și eveniment artistic	180
		Design ambiental	180
		Artă monumentală	180
		Artă sacră	180
		Istoria și teoria artei *13)	180

Sursa: HG nr. 433/2022 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2022-2023;

Notă:

*9) Se adaugă, după caz: Pictură, Sculptură, Grafică, Fotografie – video, procesarea computerizată a imaginii.

*13) Se poate susține doctorat științific în domeniul de studii universitare de doctorat Istoria și teoria artei pentru toți absolvenții de studii universitare de licență și master aparținând programelor de studii din ramura de știință Arte

Programele de studii se diferențiază între ele prin conținutul lor curricular. Ele sunt definite prin misiune și – corespunzător – prin competențele prevăzute să fie dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și fișelor de disciplină. Un program de studii se individualizează în cadrul domeniului față de alte programe de studii prin planul de învățământ; acesta trebuie să conțină minimum **20 % discipline diferite** față de celelalte programe de studii din domeniul aferent.

1.3.1 Personalul didactic

Standardele privind personalul didactic sunt cele formulate în legislația în vigoare, cu precizările stabilite în cerințele normative obligatorii privind autorizarea / acreditarea / evaluarea periodică a programelor de studii de licență și în standardele specifice de față, aprobate de Consiliul ARACIS.

Pentru fiecare program de studii, titularii de disciplină îndeplinesc cel puțin una dintre următoarele condiții:

- i. are studii universitare în domeniul disciplinei predate;
- ii. sunt conducători de doctorat în domeniul disciplinelor predate;
- iii. au tema tezei de doctorat în domeniul disciplinelor predate.

Cadrele didactice trebuie să îndeplinească cerințele stabilite de legislația în vigoare. Posturile din statele de funcțiuni se ocupă în conformitate cu *Metodologia Cadru la nivel național și cu standardele proprii instituției angajatoare*.

Cadrele didactice de predare a disciplinelor cu profil teoretic (cursuri/seminare) și practic (proiecte/lucrări) din categoria celor fundamentale și de specialitate trebuie să aibă o activitate științifică (studii, cercetări, proiecte, publicații) și/sau experiență de creație artistică în domeniul disciplinei predate, confirmate prin *curriculum vitae* și/sau lista activității de cercetare. Activitatea de cercetare-proiectare-creație din oricare dintre specializările de mai sus, sau altele similare, trebuie să fie desfășurată cu preponderență în domeniul *Arte vizuale*.

Cadrele asociate trebuie să aibă activitate de cercetare, studii și publicații și/sau experiență de creație în domeniul disciplinei predate, confirmate prin *curriculum vitae* și/sau prin lista activității de cercetare.

Cadrele didactice cu grad de asistent trebuie să îndeplinească cerințele legale în vigoare legate de pregătirea pedagogică (atestat modul pedagogic/ diplomă masterat didactic).

Următoarele criterii normative / standarde se referă la toate **posturile didactice** constituite pentru programul de studii evaluat, conform unui stat de funcțiuni cumulativ, în care se includ posturile întregi și/ sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele colaboratoare. În cazul programelor de studii evaluate în vederea acreditării sau evaluării periodice, acest stat de funcțiuni trebuie să corespundă situației de fapt din anul universitar în care instituția a solicitat evaluarea. În cazul evaluării în vederea autorizării de funcționare a unui program de studii, statul de funcțiuni este un virtual (proiecție pentru un ciclu complet de studii).

1. Posturile didactice se constituie conform reglementărilor în vigoare, în state de funcțiuni elaborate și aprobate de senatul universității înainte de începerea anului universitar.
2. Statele de funcțiuni sunt întocmite de departamentele academice și asumate de directorul departamentului.
3. În vederea asigurării calității în actul de predare și în cercetare, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic cu norma de bază în instituție, din toate statele de funcții, să fie de maximum 3 (trei) norme.
4. Un cadru didactic pensionat la limita de vârstă sau din alte motive nu poate acoperi, în instituție, decât o singură normă.
5. Cadrele didactice cu gradul de profesor universitar, specialiști de înaltă clasă, care au depășit vârsta de pensionare, nu trebuie să acopere mai mult de 20 % din numărul total de posturi din statul de funcții.
6. Se recomandă ca facultatea / departamentul coordonator al programului de studii să aibă un plan de formare continuă a personalului didactic.

În vederea autorizării de funcționare provizorie, instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi, constituite conform normelor legale, ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie profesori universitari și conferențieri universitari.

Numărul de cadre didactice cu normă întreagă trebuie să fie mai mare de 40% din numărul total de posturi didactice constituite conform legii.

În vederea acreditării sau evaluării periodice posturile legal constituite ale programului de studii trebuie să fie ocupate în proporție de minimum 70% de cadre didactice titulare în instituția de învățământ, cu norma de bază sau cu post rezervat, iar dintre acestea cel puțin 25% să aibă gradul didactic de profesor universitar sau conferențiar.

1.3.2 Conținutul procesului de învățământ

În instituțiile de învățământ superior, procesul de învățământ la programele de studii domeniul de licență *Arte vizuale* are în ansamblu următorul conținut:

**Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor
privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență**

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	22 – 25 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întreg ciclul studiilor de licență	1848 - 2100 ore
5. Numărul minim total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul minim de credite pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	Min. 5
8. Durata practicii de specialitate pe semestru	minim 50/maxim 75 de ore
9. Durata pentru elaborarea lucrării de licență (semestrul VI)	minim 28 ore
10. Numărul de credite alocat pentru practica de specialitate	minim 2 -maxim 3 ECTS
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență	10 ECTS
12. Numărul de credite alocate educației fizice ca disciplină obligatorie	Min 1 ECTS**
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	1/1, cu o abatere admisă de ± 30%
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni sesiuni de examene pe semestru	2 - 3 săpt.
16. Număr de săptămâni sesiune restanță	Min 1 săpt.
17. Numărul maxim de studenți pe serie	150
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	15
19. Raportul maxim dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program***	9/1

* Acestea includ și stagiile de activități practice de specialitate și de elaborare a lucrării de licență.

** Creditele se acordă peste cele obligatorii și nu se pot transfera pentru a atinge numărul de credite obligatorii.

*** Se calculează prin raportare la capacitatea de școlarizare (conform Hotărâre Consiliu ARACIS nr. 70/22.04.2019).

Obiectivele activității didactice:

- Asigurarea unei pregătiri care să ofere absolventului de studii universitare dobândirea de cunoștințe, competențe, deprinderi și abilități suficiente pentru a le permite angajarea pe piața muncii sau continuarea studiilor universitare în ciclul următor în domeniul creației și a cercetării științifice.
- Astfel absolventul din domeniul arte vizuale trebuie să aibă următoarele competențe:
- a elabora proiecte în domeniul artelor vizuale.
- a colabora în colective interdisciplinare cu specialiști din domenii tehnice, umaniste, arhitectura și ale cercetării științifice.
- a desfășura activitate de cercetare, în vederea elaborării de studii cu caracter tehnic aplicativ și științific în specializările de mai sus.
- a lua decizii în organisme de specialitate din administrația centrală și locală.

- a folosi un sistem de cunoștințe practice și teoretice privind mijloacele de expresie vizuală, tehnici specifice, estetică, istoria și teoria artei.

În domeniul Arte vizuale pregătirea didactică trebuie să asigure absolvenților:

- Formarea în domeniul artelor vizuale (Pictură, Grafică, Sculptură, Foto, Video, procesarea computerizată a imaginii, Scenografie și eveniment artistic, Design-grafic, de obiect, de produs, textil, modă, ceramic, Conservare și restaurare, Artă murală, Artă monumentală, Artă sacră, Pedagogia artei) de specialiști competenți în domeniu.
- Formarea de specialiști în istoria artei, patrimoniu, curatoriat.

Planurile de învățământ

La întocmirea planurilor de învățământ ale programelor de studii din domeniul de licență **Arte vizuale** se aplică standardele generale, cu completările și precizările specifice programelor de studii.

Planul de învățământ va conține obligatoriu următoarele categorii de discipline: *fundamentale*, de *domeniu*, de *specialitate* și *complementare*.

Disciplinele vor fi grupate, la rândul lor, în următoarele tipuri: *obligatorii*, *opționale* și *facultative*.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- a) să asigure absolvenților dobândirea competențelor profesionale și transversale specifice;
- b) să respecte structura pe categorii și tipuri a disciplinelor de învățământ, precum și ponderile asociate (vezi tabelele 4 și 5);
- c) să asigure compatibilitatea, la nivel național, a programelor de studii prin respectarea nomenclatoarelor disciplinelor de învățământ;
- d) să prevadă o succesiune logică a disciplinelor de învățământ, să structureze și să dimensioneze în mod adecvat categoriile de activități didactice (curs, seminar, laborator, proiect, practică) și să prevadă forme de verificare relevante și obiective;
- e) să asigure, pe cât este posibil, compatibilitatea cu programele de studii similare oferite în universitățile de prestigiu din țările UE.
- f) racordarea la sistemul european de credite transferabile (ECTS):
 - ✓ planurile de învățământ trebuie puse în acord cu sistemul de credite transferabile;
 - ✓ fiecare disciplină trebuie să aibă prevăzut în mod distinct numărul de credite alocate;
 - ✓ fiecare semestru are minimum 30 credite transferabile;
 - ✓ disciplinele facultative au puncte de credit peste cele 30 credite ale semestrului.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după *categoria formativă* și după *opționalitate*.

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu după categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	15-20%
Discipline din domeniu	DD	15-20%
Discipline de specialitate	DS	Max. 60%
Discipline complementare	DC	10-20%
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitate

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	min. 70 %
Discipline opționale (la alegere)	DA	max. 30%
Discipline facultative	DF	max.10 %
Total		100% + DF

Disciplinele facultative, indiferent de semestrul de studii în care sunt prevăzute în planul de învățământ, se încheie cu formă de evaluare, iar punctele credit care li se atribuie sunt peste cele 30 ale semestrului respectiv.

Disciplinele din **modulul de pregătire psiho-pedagogică** pot fi încadrate în categoria de discipline facultative. Planul de învățământ al acestui modul precum și desfășurarea procesului didactic trebuie să fie gestionate de un departament specializat la nivelul instituției de învățământ superior.

Conținutul disciplinelor din planul de învățământ, reflectat în fișele disciplinelor, trebuie să corespundă domeniului și specializării absolventului pentru a asigura competențele generale și de specialitate declarate prin misiunea programului de studiu. În fișa disciplinei, trebuie precizate competențele specifice asigurate, precum și căror competențe generale ale programului de studii se subsumează, în conformitate cu domeniul de studii de licență în care se eliberează diploma / certificatul de absolvire.

1.3.2.1 Discipline fundamentale (generale)

Observații

- disciplinele fundamentale sunt disciplinele comune tuturor programelor de studii universitare de licență din același domeniu fundamental (Arte)
- dintre disciplinele cuprinse în tabel vor fi alese cele corespunzătoare competențelor vizate de programul de studii;
- succesiunea disciplinelor fundamentale în planul de învățământ trebuie să fie adecvată; acestea pot fi programate în succesiune sau simultan, recomandabil în primele 4-5 semestre.

Tabelul 6. DISCIPLINELE FUNDAMENTALE pentru programele de studii din domeniul ARTE VIZUALE

Succesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative.

Arte Plastice (Pictură; Sculptură; Grafică; Foto, video, procesarea computerizată a imaginii); Arte decorative; Artă murală; Ceramică-sticlă-metal; Arte textile – design textil; Moda - design vestimentar; Scenografie și eveniment artistic; Artă monumentală.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Istoria artei	Obligatorie
2.	Anatomie artistică	Obligatorie
3.	Procesarea imaginii pe calculator	Obligatorie
4.	Estetica artelor vizuale	Obligatorie
5.	Perspectivă, geometrie descriptivă	Opțională

Design/Design ambiental

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Istoria artei	Obligatorie
2.	Anatomie artistică/Ergonomie	Obligatorie
3.	Perspectivă, geometrie descriptivă	Obligatorie
4.	Istoria și teoria designului	Obligatorie

Conservare și Restaurare

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Studiul desenului	Obligatorie
2.	Studiul culorii	Obligatorie
3.	Istoria artei universale și românești	Obligatorie
4.	Teoria generală a conservării	Obligatorie

Pedagogia artelor plastice și decorative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Istoria artei	Obligatorie
2.	Procesarea imaginii pe calculator	Obligatorie
3.	Estetica artelor vizuale	Obligatorie
4.	Perspectiva, geometrie descriptivă	Obligatorie

Istoria și teoria artei

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Istoria și teoria artei	Obligatorie
2.	Introducere în studii vizuale	Obligatorie
3.	Filosofie	Obligatorie
4.	Estetică	Obligatorie

Artă sacră

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Istoria artei universale și românești	Obligatorie
2.	Istoria bisericească universală	Obligatorie
3.	Teologie dogmatică	Obligatorie
4.	Studii biblice	Obligatorie
5.	Iconologie	Obligatorie

1.3.2.2 Discipline de domeniu**Observații:**

- disciplinele de domeniu sunt comune pentru toate programele de studii cuprinse în domeniul de licență **Arte vizuale** ;
- dintre disciplinele cuprinse în tabel vor fi alese cele corespunzătoare competențelor vizate de programul de studii;

- titulatura și încadrarea disciplinelor în funcție de opționalitate este la latitudinea instituției;
- succesiunea disciplinelor de domeniu, în planul de învățământ, trebuie să fie adecvată și logică;
- în afara acestor discipline pot fi propuse și altele, cu condiția ca apartenența la domeniul de studii de licență **Arte vizuale** și competențele vizate să reiasă cu claritate din fișa disciplinei;
- pot deveni discipline de domeniu oricare dintre disciplinele de specialitate.

Tabelul 7. DISCIPLINELE DE DOMENIU pentru programele de studii din domeniul de licență ARTE VIZUALE

Observație: Acest grup de discipline sunt comune pentru toate programele de studii universitare de licență care sunt cuprinse în domeniul de studii.

Succesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative.

Arte Plastice (Pictură, Sculptură, Grafică, Foto, video, procesarea computerizată a imaginii), Arte decorative, Artă murală, Ceramică-sticlă-metal, Arte textile – design textil, Moda - design vestimentar, Scenografie și eveniment artistic, Artă monumentală.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Studiul desenului	Obligatorie
2.	Studiul culorii / formei	Obligatorie
3.	Studiul compoziției	Obligatorie

Design/Design ambiental

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Bazele construcției imaginii	Obligatorie
2.	Compoziție 2D – 3D	Obligatorie
3.	Comunicare vizuală	Obligatorie

Conservare și Restaurare

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Noțiuni fundamentale de chimie	Obligatorie
2.	Noțiuni de fizică și investigarea operei de artă	Obligatorie
3.	Iconografie	Obligatorie
4.	Identificarea sistemelor etiopatogene	Obligatorie

Pedagogia artelor plastice și decorative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Bazele desenului și modelajului	Obligatorie
2.	Bazele culorii	Obligatorie
3.	Bazele compoziției	Obligatorie
4.	Gramatica limbajului vizual	Obligatorie

Istoria și teoria artei

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Istoria artei universale	Obligatorie
2.	Istoria artei românești	Obligatorie
3.	Istoriografia istoriei artei	Obligatorie
4.	Muzeologie	Obligatorie

Arta sacră-direcția de studiu Pictură

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Studiul desenului	Obligatorie
2.	Studiul culorii	Obligatorie
3.	Studiul compoziției	Obligatorie
4.	Arta creștină- Tehnici și stiluri	Obligatorie

Arta sacră-direcția de studiu Conservare și restaurare

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Biologie și etiopatogenie	Obligatorie
2.	Arta creștină-Tehnici și stiluri	Obligatorie
3.	Teoria generală a restaurării	Obligatorie
4.	Metodologia conservării și restaurării operelor de artă	Obligatorie

1.3.2.3 Discipline de specialitate – Arte vizuale -DS**Observații:**

- Disciplinele de specialitate sunt definitorii pentru specializarea asigurată de fiecare dintre programele de studii universitare de licență din același domeniu de studii universitare de licență;

- În funcție de programele de studii acreditate sau autorizate, fiecare facultate își stabilește numărul și denumirea disciplinelor de specialitate cu statut obligatoriu și al disciplinelor cu caracter opțional asigurând diferențierea direcțiilor de specializare și încadrarea în raportul procentual dintre disciplinele obligatorii și opționale.

1.3.2.4 Discipline complementare**Observații:**

- disciplinele complementare sunt acele discipline, indispensabile formării viitorilor absolvenți din domeniul **Arte vizuale** care asigură competențe transversale. Acestea aparțin altor domenii de licență și nu se încadrează în niciuna dintre categoriile de discipline fundamentale, de domeniu sau de specialitate ale programului evaluat;

- succesiunea și tipul disciplinelor complementare în planul de învățământ este orientativă;

- în afara disciplinelor din Tabelul 8, pot fi propuse și altele, cu condiția ca din fișa disciplinei să reasă cu claritate competențele transversale vizate.

- pot deveni discipline complementare și acele discipline fundamentale care nu au fost considerate ca absolut necesare în formarea generală.

Tabelul 8. DISCIPLINELE COMPLEMENTARE
pentru programele de studii din domeniul de licență ARTE VIZUALE

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Limbă străină	Obligatorie
2.	Educație fizică	Obligatorie
3.	Tehnică de calcul (<i>Soft-uri</i>).	Obligatorie
4.	Redactare și procesare digitală (text, imagine, multimedia)	Obligatorie/ opțională
5.	Sociologie/Axiologie	Obligatorie/ opțională/ facultativă
6.	Pedagogia artei/Arta în educație	Obligatorie/ opțională/ facultativă
7.	Educație digitală	Obligatorie/ opțională/ facultativă

Alte observații privind disciplinele pe programe de studii:

Pentru programele de studii din domeniul *Arte vizuale*, distincția între categoria formativă în care se încadrează o disciplină (de *domeniu* sau de *specialitate*) se poate face în funcție de particularitățile unei specializări, fără a fi necesară redenumirea disciplinei.

1.3.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Fișele disciplinelor se vor elabora în concordanță cu macheta metodologiei de implementare a Cadrului național al calificărilor din învățământul superior (RNCIS).

Disciplinele facultative, indiferent de semestrul de studii în care sunt prevăzute în planul de învățământ, se încheie cu formă de evaluare, iar creditele care li se atribuie sunt peste cele 30 ale semestrului.

Fișele disciplinelor trebuie să conțină cel puțin următoarele informații:

1. Categoria formativă a disciplinei (fundamentală, de specialitate etc.); regimul disciplinei (obligatorie, opțională, facultativă); numărul de ore pe semestru; numărul de credite; disciplinele anterioare condiționate sau recomandate.
2. Fișele disciplinelor din planul de învățământ trebuie să precizeze contribuția acestora la asigurarea competențelor declarate în suplimentul la diplomă.
3. Conținutul curricular, precum și toate informațiile prezentate în fișele disciplinelor, trebuie să corespundă domeniului și specializării absolventului și trebuie să evidențieze o corelație directă între competențele asumate prin programul de studii, conținutul activităților la disciplină, volumul de timp alocat disciplinei pe activități și tematici precum și creditele transferabile alocate disciplinei. Fișa disciplinei trebuie să detalieze toate activitățile didactice prevăzute prin planul de învățământ (C, S, L, P, Pr.: tematicile prelegerilor și ale seminariilor, lista lucrărilor de laborator, conținuturile etapelor de elaborare a proiectelor, tematica fiecărui stagiul de practică).
4. La stabilirea numărului de credite transferabile alocate fiecărei discipline se consideră întregul volum de timp pentru activitățile didactice directe (curs, seminar, lucrări practice, ateliere), precum și volumul de timp necesar studiului individual. Volumul de ore necesar pregătirii individuale a studentului trebuie precizat și justificat în fișele disciplinelor prin activități specifice precum: documentare, studiu individual, teme de casă, referate, proiecte, studii de caz ș.a. Aceste activități trebuie să aibă corespondență în evaluarea disciplinei.

5. Fișele disciplinelor de studii trebuie să evidențieze folosirea resurselor noilor tehnologii (ex. e-mail, pagină personală de web pentru tematică, bibliografie, resurse în format electronic) și materiale auxiliare, de la tablă, la flipchart și videoproiector.
6. Fișele disciplinelor de studii trebuie să conțină cel puțin bibliografia minimală a disciplinei și cel puțin o lucrare bibliografică de referință a disciplinei, care să existe la dispoziția studenților într-un număr de exemplare corespunzător.
7. Fișele disciplinelor trebuie să conțină procedura de evaluare a însușirii de către studenți a disciplinei cu precizarea criteriilor, a metodelor și a formelor de evaluare, precum și cu precizarea ponderilor atribuite acestora în nota finală. Criteriile de evaluare trebuie să corespundă tuturor activităților prevăzute în planul de învățământ (curs, seminar, lucrări practice, ateliere, practică de specialitate), precum și formele de verificare pe parcurs (teme de casă, referate, eseuri, protofoliu ș.a.).
8. Fișele disciplinelor trebuie asumate prin semnătură de titularii de curs și de aplicații. De asemenea, fișele disciplinelor trebuie să fie avizate de Consiliul Departamentului, și asumate prin semnătură și de directorul de departament.

1.3.4 Practica

Stagiile de practică se organizează conform Ordinului Ministrului Educației, Cercetării și Tineretului nr. 3955/2008.

În programul de studii universitare de licență pentru care s-a elaborat planul de învățământ sunt prevăzute stagii de practică de 2 – 3 săptămâni pe an începând, de regulă, cu anul II de studii. Practica de specialitate poate fi prevăzută în planul de învățământ săptămânal sau stagiul de practică modulat. Formele de practică semestrială și stagiile de practică corespund profilului și misiunii declarate pentru domeniul *Arte vizuale*.

Se recomandă ca unitățile de învățământ să încheie convenții sau contracte de practică cu instituții de profil cultural-artistic, societăți, ONG-uri în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice. Acestea trebuie să precizeze cel puțin următoarele informații: responsabilitățile părților, persoanele responsabile din partea fiecărei părți, numărul de locuri de practică pe domenii de activitate și an universitar, perioada de practică; faptul că responsabilitatea instruirii studenților în ceea ce privește protecția/securitatea muncii la fiecare loc distinct de practică revine instituției / organizației primitoare.

Perioadele de angajare ale studenților în instituții culturale sau ONG de profil pot fi echivalate parțial sau total stagiilor de practică, cu condițiile de a fi atestate prin forme legale de angajare și ca activitatea prestată de către student să asigure îndeplinirea cerințelor prevăzute în fișa stagiului de practică respectiv.

Practica de specialitate poate fi efectuată și în studioul de cercetare și creație artistică al unității de învățământ.

Caietul de practică se completează de către studenți și se avizează semestrial de către coordonatorul/ tutorele de practică și instituția gazdă, după caz.

Pentru practica de specialitate se elaborează fișa disciplinei în care se precizează clar misiunea practicii, tematica și obiectivele, precum și sarcinile studentului. Evaluarea practicii se face cu notare de la 1 la 10.

1.3.5 Rezultatele învățării

Rezultatele învățării sunt definite în Legea 1/2011, art.345, alin.(1),a. Principalele aspect urmărite sunt:

1. Relevanța cognitivă și profesională a programelor de studiu trebuie definită în funcție de nivelul cunoașterii științifice și al tehnologiei din domeniu, precum și de cerințele pieței muncii și a calificărilor.
2. Instituția de învățământ care solicită evaluarea externă a unui program de studiu trebuie să facă dovada că dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenții la studiile de licență/master și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.
3. Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studiu, diplomele eliberate, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspecte de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: *Regulament pentru activitatea profesională a studenților*, *Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență/master*).
4. Cunoștințele, competențele, deprinderile și abilitățile dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite, la absolvire, angajarea pe piața muncii corespunzător calificării, dezvoltarea unei afaceri proprii, dezvoltarea unor proiecte de creație individuale sau de grup ca artiști independenți (*freelancer*) sau continuarea studiilor în ciclul următor (masterat/doctorat). Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a *Planului de învățământ*.
5. Instituția de învățământ trebuie să dispună de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de recuperare a celor cu dificultăți în învățare.
6. Instituția de învățământ trebuie să aibă reglementată procedura de promovare a studentului dintr-un an de studiu în altul, în funcție de numărul de credite de studiu (ECTS) acumulate, precum și procedura de promovare a doi ani de studiu într-un singur an.
7. Instituția de învățământ trebuie să asigure urmărirea în carieră a absolvenților (se recomandă, pe o perioadă de cel puțin trei ani) după absolvire.

1.3.5.1 Evaluarea studenților

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului. La disciplinele care au o componentă practică/proiect, examenul practic/proiectul este obligatoriu iar aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Cel puțin 50% dintre formele de evaluare a studenților pe parcursul școlarizării trebuie să fie examene.

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în campusul universitar (examinare orală sau scrisă), în prezența a minimum două cadre didactice. În comisia de examinare pot fi invitați colaboratori de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unei program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloage, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

Instituția de învățământ trebuie să aibă un sistem informatic de colectare, prelucrare și analiză a datelor cu privire la rezultatele/ notele obținute de studenți.

Instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada existenței unor programe de stimulare pentru studenții cu performanțe înalte și programe de recuperare a studenților cu dificultăți în învățare.

La terminarea studiilor de licență, studentul din domeniul *Arte vizuale* va avea asigurate competențele specifice prevăzute de RNCIS/ANC și va putea exercita profesii potrivit COR / ESCO acestea vor fi precizate în *Suplimentul la Diplomă*.

1.3.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență/diplomă. Examenul de licență/diplomă, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior* și pe baza unei metodologii/proceduri/regulament proprii aprobate de Senatul universității.

Se recomandă descrierea condițiilor de susținere a examenului practic de creație care stă la baza redactării lucrării de licență.

Temele lucrărilor de licență trebuie să se situeze în interiorul problematicii specializării respective. Tematica propusă pentru lucrările de licență, precum și tratarea acesteia pot fi orientate spre latura artistică și practică a activității sau spre latura de cercetare și reflectare a fenomenului de creație artistică.

Lucrarea de licență se realizează sub îndrumarea cadrelor didactice titulare din instituția respectivă sau a unui alt cadru didactic titular al unui alte universități acreditate din țară sau din străinătate dacă, conținutul și tema lucrării impune, cu aprobarea prealabilă a *Consiliului facultății*.

Pentru documentarea și cercetarea în vederea elaborării lucrării de licență este prevăzută o disciplină distinctă în planul de învățământ al anului III, semestrul VI. Temele pentru proiectele de licență se anunță cel târziu în primele patru săptămâni ale semestrului V, iar repartizarea se face corespunzător opțiunilor studenților, precum și a capacităților cadrelor didactice îndrumătoare, în următoarele două săptămâni, conform criteriilor și regulamentelor/ procedurilor interne din instituția de învățământ superior. Evaluarea și aprecierea de către îndrumător a activității de elaborare a tezei de licență se face prin notă, în semestrul VI, iar evaluarea finală se face în cadrul examenului de diplomă, la susținerea tezei în fața comisiei de licență.

În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență și modalitățile / procedurile prin care se asigură originalitatea conținutului lucrării de licență. Cadrul didactic coordonator răspunde solidar cu candidatul pentru autenticitatea lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat, iar universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

Lucrarea de diplomă are un număr de minimum 25 pagini, exceptând ilustrațiile, completate, după caz, de proiectul profesional/artistic. Conținutul și metodologia examenului de licență se stabilesc de departamentele de specialitate în funcție de fiecare program de studiu și se aprobă de Senatul universitar.

1.3.5.3 Examenul de licență

Modul de organizare și conținutul examenului de finalizare a studiilor respectă criteriile generale stabilite de Legea învățământului și de Ministerul Educației Naționale și metodologia/ procedura/ regulamentul propriu aprobat de Senatul universității.

Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe site-ul web al instituției de învățământ superior, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului.

Se recomandă ca examenul de licență să conțină 2 probe:

- a. evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate prin care se relevă capacitatea candidaților de a aplica creator cunoștințele însușite și aptitudinile viitorului artist profesionist/specialist;
- b. prezentarea și susținerea lucrării de licență.

Teza de licență este o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Aceasta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării; trebuie să demonstreze familiarizarea cu bibliografia relevantă pentru tema abordată, rigoare științifică și metodologică, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice. Tema aleasă sau propusă trebuie să fie relevantă pentru domeniul/programul de studii absolvit.

Pentru fiecare probă de examen, nota minimă este **5 (cinci)**. Nota minimă a promovării examenului de licență este **6 (șase)**.

Conform metodologiei generale ARACIS, pentru programele de studii supuse procedurii de acreditare, primele trei serii de absolvenți din perioada de autorizare provizorie de funcționare a programului de studii, vor susține examenul de licență astfel:

- a. dacă în ÎS respectivă nu funcționează un program de studii de licență acreditat în domeniu, fie la instituții având cel puțin un program acreditat în domeniul respectiv, desemnate de ARACIS, cu comisii alcătuite din cadre didactice ale acestei ÎS, fie în instituția proprie, dar cu comisii formate ca în cazul precedent;
- b. dacă în ÎS respectivă funcționează cel puțin un alt program de studii de licență în domeniu, acreditat, cu comisie proprie.

1.3.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

1.3.6.1 Admiterea

Admiterea se organizează în conformitate cu legislația în vigoare, precum și cu metodologia/procedura/regulamentul propriu aprobat de Senatul universității.

Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Admiterea se face în limita capacității de școlarizare stabilite de ARACIS și publicate în H.G. din anul în curs.

Admiterea se face în baza unui concurs de admitere, bazat pe competențe atestate de candidat prin diploma de bacalaureat și, după caz, pe baza competențelor dovedite prin rezultatele probelor de concurs de admitere, în conformitate cu reglementările MEN în vigoare, precum și cu regulamentele de admitere ale universităților.

Instituția formulează propria politică de recrutare și admitere a studenților și o aplică în mod transparent și riguros, respectând principiul egalității șanselor tuturor candidaților, fără nici o discriminare. Metodologiile de admitere proprii pentru fiecare specializare sunt stabilite de fiecare instituție în parte și aprobate de Senatul universitar și sunt anunțate public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Prin concurs, pentru toate specializările ¹⁾:

- Probe de aptitudini
- Probe de cunoștințe/ discipline teoretice, de specialitate și limitrofe domeniului
- Interviu/ scrisoare de motivație și alte forme de (pre-)selecție prin concurs

1. Observație: Instituția de învățământ superior care organizează admiterea poate opta pentru o variantă proprie, care să combine unul sau mai multe dintre criteriile mai sus menționate.

1.3.6.2 Criterii pentru stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

Numărul maxim de studenți pentru primul an al unui program de studii (capacitatea de școlarizare) într-o universitate se stabilește de către ARACIS, cu ocazia evaluărilor externe în vederea autorizării provizorii, acreditării sau evaluărilor periodice, după caz, în funcție de criteriile referitoare la personalul didactic existent și la baza materială existente, pentru toată durata de școlarizare.

Capacitatea de școlarizare se poate modifica numai cu ocazia evaluărilor externe în vederea acreditării sau evaluărilor periodice, după caz, pe baza unor documente justificative, care să ateste îndeplinirea în noile condiții a prevederilor de punctul 1.

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari + asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență din domeniul **Arte vizuale** este maximum 7-9/1.

Referitor la personalul didactic se va avea în vedere respectarea criteriilor și a indicatorilor menționați la **punctul 1.4.1**. În evaluarea calității, se consideră că un cadru didactic are norma de bază într-o singură universitate.*

Formațiile de studii pentru activitățile de curs (seriile de predare pe ani de studii), pentru activitățile de seminar (grupe) și pentru activitățile de laborator și cele de proiect (subgrupe), se stabilesc de către organizatorul programului de studii (facultate/departament) și sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a activităților cu asigurarea condițiilor unui proces de învățământ de calitate. Activitățile didactice de laborator și cele de proiect pot fi normate pe subgrupe.

- seria de curs - **maximum 150 studenți**;
- grupa de studenți - **maximum 15 studenți**.
- subgrupa de studenți – în funcție de specificul programului**

Structura formațiilor de studiu se raportează la evaluarea bazei materiale, din punct de vedere al capacității și al gradului de încărcare săptămânală, precum și la echipamente, tehnică de calcul, softuri, bază bibliografică, biblioteci și săli de studiu, precum și altele. Baza materială este specifică fiecărui program de studiu în parte.

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxe de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente etc.*), aferente anului universitar în curs, fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul Universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

Notă:

**În aceeași instituție, un cadru didactic poate avea norma de bază constituită din fracțiuni, la mai multe programe de studii.*

***La unele programe de studii din domeniul ARTE sunt permise și ore individuale asistate de cadre didactice.*

1.3.7 Cercetarea științifică / creația artistică

Facultatea sau departamentul coordonator al programului de studii universitare de licență dispune de un plan de cercetare științifică/ creație artistică, care este integrat în planul de cercetare al instituției de învățământ superior.

Temele de cercetare/ creație artistică cuprinse în plan se înscriu în aria domeniului de licență *Arte vizuale* sau în domenii conexe.

Fiecare cadru didactic sau de cercetare titular implicat în programul de studii evaluat desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor pe care le acoperă, și/sau au creații artistice reprezentative la nivel național și internațional.

Aceste activități sunt valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminarii etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate.

Prin cercetare științifică se înțelege orice activitate de analiză, creație sau dezvoltare științifică sau științifico-tehnică; sunt de asemenea asimilate cercetării științifice activitățile de creație artistică / performanță sportivă.

1. Pentru a fi luată în considerare cu ocazia evaluării externe, activitatea de cercetare științifică trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- a) să fie confirmată/atestată prin documente oficiale;
- b) să fie finalizată (de exemplu: granturi/contracte de cercetare sau fazele lor distincte predate și recepționate, articole publicate, comunicări științifice susținute și publicate);
- c) să se desfășoare în instituția de învățământ superior de care aparține unitatea de învățământ evaluată, sau într-unul din centrele de cercetare ale acesteia, sau să reprezinte o colaborare, delimitată și atestată ca atare, cu alte instituții de învățământ superior sau de cercetare. Această prevedere nu se aplică și activităților de diseminare a cercetării.

2. Se consideră cercetare științifică următoarele categorii de activități:

- a) cercetarea științifică propriu-zisă: activitățile în cadrul granturilor obținute prin competiție și al contractelor de cercetare sau de cercetare-proiectare, precum și activitățile de cercetare necontractate, dar incluse în planurile de cercetare ale instituției de învățământ superior, finalizate cu articole originale publicate în reviste indexate în baze de date internaționale, recunoscute ca relevante în domeniu sau cu brevete de invenție/ creații cu drept de autor;
- b) activități asimilate cercetării științifice: elaborarea de manuale, tratate sau monografii publicate în edituri internaționale sau recunoscute pe plan național, articole publicate în reviste reprezentative pentru domeniul respectiv, comunicări la manifestări științifice cu comitete științifice de evaluare în vederea acceptării lor, susținute și publicate în volume catalogate ISSN sau ISBN, elaborarea de standarde și norme tehnice, expertize, consultanță științifică, conducere de doctorat în faza programului de cercetare științifică (etapa a II-a a studiilor doctorale).

c) Nu sunt asimilate cercetării științifice: elaborarea de cursuri universitare și alte materiale didactice (îndrumare de proiect sau de laborator, culegeri de probleme de uz intern etc.), avizări de proiecte, îndrumarea lucrărilor de disertație ale masteranzilor, și îndrumarea doctoranzilor pe durata programului de pregătire universitară avansată (etapa I a studiilor doctorale).

3. Domeniul în care unitatea de învățământ supusă evaluării desfășoară activități de cercetare științifică trebuie să fie în concordanță cu domeniul programului de studii supus evaluării. Cadrele didactice cu activități la discipline de domeniu, precum și cele cu activitate didactică la disciplinele de specialitate trebuie să desfășoare activități de cercetare științifică și/sau creație artistică în domeniul programului supus evaluării sau în domenii înrudite. Este recomandabil ca și cadrele didactice care activează la celelalte categorii de discipline să desfășoare activități de cercetare care să aibă o minimă legătură cu domeniul programului de studii (fac excepție cadrele didactice de la disciplinele Educație fizică și sport și Limbi străine).

4. Activitatea de cercetare științifică a unității de învățământ superior evaluată, trebuie să se desfășoare după un plan de cercetare științifică întocmit la nivel de departament sau de facultate, inclus în planul de cercetare al instituției de învățământ superior; o lucrare de cercetare în specialitate se consideră o singură dată (la evaluarea unui singur program de studii) și numai la unitatea de învățământ unde a fost efectuată.

5. Instituția de învățământ superior trebuie să organizeze manifestări științifice naționale și internaționale, să aibă reviste științifice cu apariție regulată catalogate ISSN și recunoscute, precum și să colaboreze cu unități și instituții de cercetare științifică și creație artistică din țară și din străinătate. Domeniul în care se încadrează programul de studii evaluat trebuie să se regăsească în secțiunile manifestărilor științifice organizate, precum și în tematica generală a revistelor.

6. O instituție de învățământ superior acreditată e recomandat să aibă cel puțin un centru de cercetare științifică recunoscut, sau să colaboreze cu astfel de centre și institute de cercetare (din domenii corespunzătoare celor în care prestează activitate de învățământ).

7. Instituția de învățământ superior acreditată trebuie să dispună de editură proprie, precum și publicații catalogate ISSN și/sau ISBN.

8. Creația artistică se supune legislației în domeniu, reglementată prin Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe (republicată).

9. Veniturile obținute din cercetarea științifică/creație artistică trebuie să fie folosite și pentru dotări și dezvoltare, conform reglementărilor legale în vigoare.

1.3.8 Baza materială

1. Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și obiectivelor cercetării științifice, precum și numărului de cadre didactice și numărului de studenți pentru specializarea supusă evaluării.

2. Dotarea laboratoarelor/atelierelor/studiourilor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor de învățământ, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică și creație artistică.

3. Instituția de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la internet etc.), la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studiu de licență, și un singur student în cadrul programelor de studiu de master. De asemenea, trebuie asigurate softuri generale și softuri specializate având licențe de utilizare.

4. Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure, în bibliotecile proprii, cursuri și îndrumare de laborator/proiect, sau documentații accesibile în format electronic. Pentru aceste lucrări, trebuie să existe minim un exemplar tipărit la 10 studenți. Dacă materialul didactic respectiv este disponibil și în format electronic, el trebuie să fie accesibil pe internet sau la calculatoarele din laborator/bibliotecă (minimum un calculator la 10 studenți).

5. Pentru fiecare program de studii organizat instituția trebuie să facă dovada unor spații exclusiv dedicate programului respectiv – în așa fel încât, proprie sau pusă la dispoziție prin închiriere, baza materială să asigure îndeplinirea obiectivelor procesului de învățământ și al celui de cercetare științifică și creație artistică.

Spațiul de învățământ trebuie să fie asigurat prin săli adecvate ca mărime, suficiente numeric, conform formațiilor de studiu stabilite.

Spațiile de învățământ trebuie să asigure:

- săli de curs: aproximativ 1 m²/ student;
- săli de seminar: aproximativ 1,5 m²/ student;
- laboratoare didactice, ateliere: aproximativ 4 m²/ student;
- laboratoarele care asigură pregătirea generală a studenților în domeniul informaticii și programării sau cele destinate altor materii din aria curriculară care presupun utilizarea aparaturii informatice trebuie dotate astfel încât, la nivelul unei formații de studiu să poată lucra maximum 2 studenți la același calculator.

Instituția trebuie să dispună de săli de curs/ laboratoare/ spații de atelier. și expoziționale adecvate. Atelierele de creație și laboratoarele tehnice trebuie să fie dotate cu recuzită, aparatură adecvată și mobilier uzual.

Instituția trebuie să aibă capacitatea de a oferi studenților spre folosință în procesul de învățământ un fond necesar de aparatură tehnică de specialitate precum și accesoriile aferente.

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de laboratoare/ateliere proprii sau închiriate, cu dotarea corespunzătoare pentru toate disciplinele cu caracter obligatoriu și opțional din planul de învățământ care au prevăzute activități de acest gen.

Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile programelor analitice, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.

Baza materială trebuie să includă ateliere pentru fiecare grupă de studiu din fiecare an: Arte plastice – Pictură, Grafică, Sculptură, Fotografie – Video, procesarea computerizată a imaginii, Design, Design ambiental, Arte textile - design textil, Moda-design vestimentar, Conservare și restaurare, Scenografie, Artă murală, Arta monumentală, Pedagogie - arte plastice și decorative, Arta sacra, și laboratoare/ateliere specifice (după caz) a programului de studii evaluat.

Laborator de tehnologie specifică fiecărei linii de specializare:

- Ateliere de gravură.
- Laborator de anatomie artistică.
- Ateliere de tehnologie și cuptoare pentru sticlă și ceramică.
- Laborator de mijloace audiovizuale și informatică.
- Laborator pentru conservare și restaurare.
- Laborator calculatoare.
- Laborator de modelarea metalelor și de turnătorie.
- Atelier de croitorie.
- Atelier de modelare-machetare.
- Atelier de transpuneri.

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de *soft*-uri specializate, corespunzătoare disciplinelor de studiu din planul de învățământ și că posedă licență de utilizare a acestora.

Biblioteci și mediateci

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de bibliotecă dotată cu sală de lectură și fond de carte propriu, corespunzător disciplinelor prevăzute în planurile de învățământ pe cicluri de studii universitare (licență și masterat), Mediatecă cu Cd-uri, DVD-uri, aparatură multimedia. Numărul de locuri în sălile de curs, seminar și laborator este corelat cu mărimea formațiilor de studiu (serii, grupe, subgrupe etc.), conform normativelor MENCS.

Biblioteca și mediateca trebuie să dispună de fond de carte de specialitate mereu înprospătat, materiale audiovizuale, filmotecă, videotecă etc., cu asigurarea funcționalității și a condițiilor adecvate de conservare.

Materialul bibliografic aflat în biblioteca proprie trebuie să acopere integral disciplinele prevăzute în planul de învățământ cu un număr suficient de exemplare.

Minimum 50% din materialul bibliografic să fie reprezentat de titluri de carte sau cursuri universitare.

Instituția trebuie să posede, în bibliotecă, un fond de publicații cuprinzând:

- albume de specialitate;
- periodice de specialitate (românești și străine), preferabil și în format electronic; - cursuri, tratate, cărți și lucrări de specialitate etc., absolut necesare procesului de învățământ.

Pentru autorizarea de **funcționare provizorie** bibliotecile trebuie să fie dotate cu săli de lectură pentru cel puțin 5% din numărul total al studenților dintr-un ciclu de studii, iar pentru **acreditare** pentru cel puțin 10% din numărul total al studenților.

Pentru autorizarea de **funcționare provizorie** fondul de carte trebuie să fie în proporție de 1/10 studenți iar pentru **acreditare** de 1/5 studenți.

1.4 Domeniul de licență: TEATRU ȘI ARTELE SPECTACOLULUI

Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*, în domeniul de studii universitare de licență *Teatru și artele spectacolului* (DL 10) sunt incluse programele de studii /specializările prezentate în *Tabelul 2*:

Tabelul 2. Programele de studii/specializările din Domeniul de licență Teatru și artele spectacolului

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
10	Teatru și artele spectacolului	10. Artele spectacolului ¹⁾	240
		20. Teatrolgie ²⁾	180
		30. Scenografie	180

Sursa: OUG 69/2022 și HG nr. 433/2022 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2022-2023;

Notă:

- 1) Se adaugă, după caz: Actorie; Regie; Păpuși-Marionete; Coregrafie.
- 2) Se adaugă, după caz: Management cultural; Jurnalism teatral.

Programele de studii se diferențiază între ele prin conținutul lor curricular. Ele sunt definite prin misiune și – corespunzător – prin competențele prevăzute să fie dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și fișelor de disciplină. Un program de studii se individualizează în cadrul domeniului față de alte programe de studii prin planul de învățământ; acesta trebuie să conțină minimum **20 % discipline diferite** față de celelalte programe de studii din domeniul aferent.

1.4.1 Personalul didactic

Standardele privind personalul didactic sunt cele formulate în legislația în vigoare, cu precizările stabilite în cerințele normative obligatorii privind autorizarea / acreditarea / evaluarea periodică a programelor de studii de licență și în standardele specifice de față, aprobate de Consiliul ARACIS.

Pentru fiecare program de studii, titularii de disciplină îndeplinesc cel puțin una dintre următoarele condiții:

- iv. are studii universitare în domeniul disciplinei predate;
- v. sunt conducători de doctorat în domeniul disciplinelor predate;
- vi. au tema tezei de doctorat în domeniul disciplinelor predate.

Cadrele didactice trebuie să îndeplinească cerințele stabilite de legislația în vigoare. Posturile din statele de funcțiuni se ocupă în conformitate cu *Metodologia Cadru la nivel național și cu standardele proprii instituției angajatoare*.

Cadrele didactice de predare a disciplinelor cu profil teoretic (cursuri/seminare) și practic (proiecte/lucrări) din categoria celor fundamentale și de specialitate trebuie să aibă o activitate științifică (studii, cercetări, proiecte, publicații) și/sau experiență de creație artistică în domeniul disciplinei predate, confirmate prin *curriculum vitae* și/sau lista activității de cercetare. Activitatea de cercetare-proiectare-creație din oricare dintre specializările de mai sus, sau altele similare, trebuie să fie desfășurată cu preponderență în domeniul teatru și artele spectacolului.

Cadrele asociate trebuie să aibă activitate de cercetare, studii și publicații și/sau experiență de creație în domeniul disciplinei predate, confirmate prin *curriculum vitae* și/sau prin lista activității de cercetare.

Cadrele didactice cu grad de asistent trebuie să îndeplinească cerințele legale în vigoare legate de pregătirea pedagogică (atestat modul pedagogic/ diplomă masterat didactic).

Următoarele criterii normative / standarde se referă la toate **posturile didactice** constituite pentru programul de studii evaluat, conform unui stat de funcțiuni cumulativ, în care se includ posturile întregi și/ sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele colaboratoare. În cazul programelor de studii evaluate în vederea acreditării sau evaluării periodice, acest stat de funcțiuni trebuie să corespundă situației de fapt din anul universitar în care instituția a solicitat evaluarea. În cazul evaluării în vederea autorizării de funcționare a unui program de studii, statul de funcțiuni este un virtual (proiecție pentru un ciclu complet de studii).

1. Posturile didactice se constituie conform reglementărilor în vigoare, în state de funcțiuni elaborate și aprobate de senatul universității înainte de începerea anului universitar.
2. Statele de funcțiuni sunt întocmite de departamentele academice și asumate de directorul departamentului.
3. În vederea asigurării calității în actul de predare și în cercetare, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic cu norma de bază în instituție, din toate statele de funcții, să fie de maximum 3 (trei) norme.
4. Un cadru didactic pensionat la limita de vârstă sau din alte motive nu poate acoperi, în instituție, decât o singură normă.
5. Cadrele didactice cu gradul de profesor universitar, specialiști de înaltă clasă, care au depășit vârsta de pensionare, nu trebuie să acopere mai mult de 20 % din numărul total de posturi din statul de funcții.
6. Se recomandă ca facultatea / departamentul coordonator al programului de studii să aibă un plan de formare continuă a personalului didactic.

În vederea autorizăției de funcționare provizorie, instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi, constituite conform normelor legale, ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie profesori universitari și conferențieri universitari.

Numărul de cadre didactice cu normă întreagă trebuie să fie mai mare de 40% din numărul total de posturi didactice constituite conform legii.

În vederea acreditării sau evaluării periodice posturile legal constituite ale programului de studii trebuie să fie ocupate în proporție de minimum 70% de cadre didactice titulare în instituția de învățământ, cu norma de bază sau cu post rezervat, iar dintre acestea cel puțin 25% să aibă gradul didactic de profesor universitar sau conferențiar.

1.4.2 Conținutul procesului de învățământ

În instituțiile de învățământ superior, procesul de învățământ la programele de studii domeniul de licență **Teatru și artele spectacolului** are în ansamblu următorul conținut:

**Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor
privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență**

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	a) 3 ani = 6 semestre b) 4 ani=8 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	20 – 25 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întreg ciclul studiilor de licență	a) 1680- 2100 ore b) 2240-2800 ore
5. Numărul minim total de credite obligatorii	a) 180 ECTS b) 240 ECTS
6. Numărul minim de credite pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	Min. 5
8. Durata practicii de specialitate	Min. 2 săpt.
9. Durata pentru elaborarea lucrării de licență (semestrul VI)	minimum 28 ore
10. Numărul de credite minim alocat pentru practica de specialitate	3 ECTS
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență	10 ECTS
12. Numărul de credite alocate educației fizice ca disciplină obligatorie	min. 2 ECTS**
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	1/1, cu o abatere admisă de $\pm 30\%$
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni sesiuni de examene pe semestru	2 - 3 săpt.
16. Număr de săptămâni sesiune restanță	min. 1 săpt.
17. Numărul maxim de studenți pe serie	150
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	15
19. Raportul maxim dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program***	5/1

* Acestea includ și stagiile de activități practice de specialitate și de elaborare a lucrării de licență.

** Creditele se acordă peste cele obligatorii și nu se pot transfera pentru a atinge numărul de credite obligatorii.

*** Se calculează prin raportare la capacitatea de școlarizare (conform Hotărârii de Consiliu ARACIS nr.70/22.04.2019).

Obiectivele activității didactice:

- ✓ asigurarea unei pregătiri teoretice și practico-metodice de specialitate, care să ofere absolventului cunoștințele și abilitățile necesare în domeniul teatrului și artelor spectacolului;
- ✓ formarea de specialiști în domeniul teatrului și artelor spectacolului în raport cu meseriile menționate de RNCIS/ANC, dar și cu meserii noi, în concordanță cu necesitățile unei piețe a muncii dinamice.
- ✓ dezvoltarea deprinderii de utilizare a gândirii critice în raport cu propria contribuție la proiectele artistice și interesul pentru perfecționare profesională continuă;
- ✓ însușirea unor deprinderi și reflexe privind implicarea în proiecte de cercetare și creație, personale sau colective, în calitate de autor sau antreprenor.

Planurile de învățământ

La întocmirea planurilor de învățământ ale programelor de studii din domeniul de licență **Teatru și artele spectacolului** se aplică standardele generale, cu completările și precizările specifice programelor de studii.

Planul de învățământ va conține obligatoriu următoarele categorii de discipline: *fundamentale*, de *domeniu*, de *specialitate* și *complementare*. Disciplinele vor fi grupate, la rândul lor, în următoarele tipuri: *obligatorii*, *opționale* și *facultative*.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- să asigure absolvenților dobândirea competențelor profesionale și transversale specifice;
- să respecte structura pe categorii și tipuri a disciplinelor de învățământ, precum și ponderile asociate (vezi tabelele 4 și 5);
- să asigure compatibilitatea, la nivel național, a programelor de studii prin respectarea nomenclatoarelor disciplinelor de învățământ;
- să prevadă o succesiune logică a disciplinelor de învățământ, să structureze și să dimensioneze în mod adecvat categoriile de activități didactice (curs, seminar, laborator, proiect, practică) și să prevadă forme de verificare relevante și obiective;
- să asigure, pe cât este posibil, compatibilitatea cu programele de studii similare oferite în universitățile de prestigiu din țările UE.
- racordarea la sistemul european de credite transferabile (ECTS):
 - ✓ planurile de învățământ trebuie puse în acord cu sistemul de credite transferabile;
 - ✓ fiecare disciplină trebuie să aibă prevăzut în mod distinct numărul de credite alocate;
 - ✓ fiecare semestru are minimum 30 credite transferabile;
 - ✓ disciplinele facultative au puncte de credit peste cele 30 credite ale semestrului.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după *categoria formativă* și după *opționalitate*.

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu după categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	20-25%
Discipline din domeniu	DD	20-25%
Discipline de specialitate	DS	max. 50 %
Discipline complementare	DC	cca. 10 %
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitate

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	min. 70 %
Discipline opționale (la alegere)	DA	max. 30%
Discipline facultative	DF	max.10 %
Total		100% + DF

Disciplinele din **modulul de pregătire psiho-pedagogică** pot fi încadrate în categoria de discipline facultative. Planul de învățământ al acestui modul precum și desfășurarea procesului didactic trebuie să fie gestionate de un departament specializat la nivelul instituției de învățământ superior.

Conținutul disciplinelor din planul de învățământ, reflectat în fișele disciplinelor, trebuie să corespundă domeniului și specializării absolventului pentru a asigura competențele generale și de specialitate declarate prin misiunea programului de studiu. În fișa disciplinei, trebuie precizate competențele specifice asigurate, precum și căror competențe generale ale programului de studii se subsumează, în conformitate cu domeniul de studii de licență în care se eliberează diploma / certificatul de absolvire.

1.4.2.1 Discipline fundamentale (generale)**Observații**

- disciplinele fundamentale sunt disciplinele comune tuturor programelor de studii universitare de licență din același domeniu fundamental (Arte)
- dintre disciplinele cuprinse în tabel vor fi alese cele corespunzătoare competențelor vizate de programul de studii;
- succesiunea disciplinelor fundamentale în planul de învățământ trebuie să fie adecvată; acestea pot fi programate în succesiune sau simultan, recomandabil în primele 4-5 semestre.

Tabelul 6. DISCIPLINELE FUNDAMENTALE pentru programele de studii din domeniul TEATRU ȘI ARTELE SPECTACOLULUI

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Istoria teatrului universal și a artelor spectacolului	Obligatorie
2.	Istoria teatrului românesc și a artelor spectacolului	Obligatorie
3.	Teoria dramei / Teoria teatrului	Obligatorie
4.	Filosofie / Estetica / Estetica teatrului	Obligatorie/ opțională/ facultativă
5.	Istoria filmului / Artelor plastice / Muzicii / Dansului	Obligatorie/ opțională/ facultativă
6.	Istoria culturii și civilizației / Teoria culturii	Obligatorie/ opțională/ facultativă

1.4.2.2 Discipline de domeniu**Observații:**

- disciplinele de domeniu sunt comune pentru toate programele de studii cuprinse în domeniul de licență **Teatru și artele spectacolului**;
- dintre disciplinele cuprinse în tabel vor fi alese cele corespunzătoare competențelor vizate de programul de studii;
- titulatura și încadrarea disciplinelor în funcție de opționalitate este la latitudinea instituției;
- succesiunea disciplinelor de domeniu, în planul de învățământ, trebuie să fie adecvată și logică;
- în afara acestor discipline pot fi propuse și altele, cu condiția ca apartenența la domeniul de studii de licență **Teatru și artele spectacolului** și competențele vizate să reiasă cu claritate din fișa disciplinei;
- Disciplinele de specialitate ale unui program de studiu pot deveni discipline de domeniu la alt program de studiu (din Tabelul 8).

Tabelul 7. DISCIPLINELE DE DOMENIU pentru programele de studii din domeniul de licență TEATRU ȘI ARTELE SPECTACOLULUI

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Analiza procesului scenic / Spectacologie	obligatorie / opțională/ facultativă
3.	Introducere în arta actorului	obligatorie/ opțională/ facultativă
4.	Atelier de creație teatrală	obligatorie/ opțională/ facultativă

5.	Introducere în management cultural / Antreprenoriat cultural	obligatorie/ opțională/ facultativă
6.	Metodica cercetării în domeniu / Elaborarea tezei de licență	obligatorie/ opțională/ facultativă

Discipline de specialitate

Observații:

- disciplinele de specialitate sunt definitorii pentru specializarea asigurată de fiecare dintre programele de studii universitare de licență din același domeniu de studii universitare de licență;
- disciplinele corespunzătoare fiecărui program de studii din domeniul de licență sunt indicate în Tabelul 8, fără a se înțelege obligativitatea includerii în planul de învățământ al unui anumit program de studii a tuturor disciplinelor din nomenclator;
- dintre disciplinele cuprinse în tabel vor fi alese cele corespunzătoare competențelor necesare ocupațiilor vizate de programul de studii;
- titulatura și încadrarea disciplinelor în funcție de opționalitate e la latitudinea instituției;
- succesiunea disciplinelor de specialitate în planul de învățământ trebuie să fie adecvată și logică;
- în afara acestor discipline, pot fi propuse și altele, cu condiția ca apartenența la domeniul de studii de licență **Teatru și artele spectacolului** și competențele vizate să reiasă cu claritate din fișa disciplinei;

Tabelul 8. DISCIPLINELE DE SPECIALITATE
pentru programele de studii din domeniul de licență Teatru și artele spectacolului

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
Programul de studii ARTELE SPECTACOLULUI (Actorie; Regie; Păpuși-Marionete; Coregrafie)		
1.	Antrenamentul mișcării scenice/ expresie corporală	Obligatorie
2.	Antrenamentul / educația / tehnica / arta vorbirii scenice	Obligatorie
3.	Arta actorului	Obligatorie
4.	Arta actorului de film	Obligatorie/ opțională
5.	Arta mânăuirii marionetei	Obligatorie
6.	Arta mânăuirii păpușii	Obligatorie
7.	Artă coregrafică	Obligatorie
8.	Biologia mișcării / ritmică	Obligatorie/ opțională
9.	Construcție obiect animat	Obligatorie
10.	Cunoștințe muzicale/ tehnică vocală/ cânt / artă vocală	Obligatorie/ opțională
11.	Dans clasic / dans de caracter	Obligatorie
12.	Dans modern	Obligatorie
13.	Light design	Obligatorie
14.	Lupte scenice / scrimă	Obligatorie/ opțională
15.	Mască / machiaj	Obligatorie/ opțională
16.	Practică de specialitate	Obligatorie
17.	Regie radio și tv	Obligatorie/ opțională

18.	Regie teatru	Obligatorie
19.	Teoria muzicii/ forme muzicale	Obligatorie/ opțională
20.	Scenografie	Obligatorie
21.	Sound design	Obligatorie
22.	Tehnologii digitale în spectacol / tehnici multimedia	Obligatorie/ opțională
23.	Arte circului	Obligatorie/ opțională
24.	Practici colaborative în coregrafia contemporană	Obligatorie/ opțională
25.	Practici colaborative în spectacolul contemporan	Obligatorie/ opțională
Programul de studii		
TEATROLOGIE (Management cultural; Jurnalism teatral)		
1.	Analiza textului dramatic / prelucrarea textului de spectacol / dramaturgie	Obligatorie / opțională
2.	Cronică / analiză de spectacol	Obligatorie
3.	Management / marketing /antreprenoriat cultural	Obligatorie
4.	Managementul proiectului cultural	Obligatorie
5.	Mijloace de comunicare audiovizuală / noile media	Obligatorie / opțională
6.	Practică de specialitate	Obligatorie
7.	Scriere creativă / scenaristică	Obligatorie / opțională
8.	Secretariat literar	Obligatorie
9.	Strategii culturale	Obligatorie
10.	Studii de public	Obligatorie / opțională
11.	Teatrologie / studii teatrale	Obligatorie
12.	Teoria comunicării	Obligatorie / opțională
13.	Teoria și practica presei (presă scrisă, radio, tv)	Obligatorie
Programul de studii SCENOGRAFIE		
1.	Artă scenografică	Obligatorie
2.	Atelier plastic (desen, culoare, compoziție)	Obligatorie
3.	Design de costum	Obligatorie
4.	Geometrie plană și descriptivă	Obligatorie
5.	Light design	Obligatorie
6.	Machete, dispozitive, instalații	Obligatorie
7.	Practică de specialitate	Obligatorie
8.	Prelucrarea imaginii pe computer	Obligatorie/ opțională
9.	Scenografie de film și TV	Obligatorie/ opțională
10.	Scenotehnică	Obligatorie

1.4.2.3 Discipline complementare

Observații:

- disciplinele complementare sunt acele discipline, indispensabile formării viitorilor absolvenți din domeniul **Teatru și artele spectacolului** care asigură competențe transversale. Acestea apar în altor domenii de licență și nu se încadrează în niciuna dintre categoriile de discipline fundamentale, de domeniu sau de specialitate ale programului evaluat;
- succesiunea și tipul disciplinelor complementare în planul de învățământ este orientativă;
- în afara disciplinelor din Tabelul 9, pot fi propuse și altele, cu condiția ca din fișa disciplinei să reasă cu claritate competențele transversale vizate.

- pot deveni discipline complementare și acele discipline fundamentale care nu au fost considerate ca absolut necesare în formarea generală.

Tabelul 9. DISCIPLINELE COMPLEMENTARE
pentru programele de studii din domeniul de licență Teatru și artele spectacolului

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Educație digitală	Opțională/ facultativă
2.	Educație fizică	Obligatorie
3.	Etică și integritate academică	Obligatorie/ opțională/ facultativă
4.	Limbă străină	Obligatorie
5.	Pedagogia artei/ arta în educație	Opțională/ facultativă
6.	Redactare și procesare digitală (text, imagine, multimedia)	Obligatorie/ opțională
7.	Sociologie/ sociologia culturii / axiologie	Opțională/ facultativă
8.	Noțiuni fundamentale de psihologie	Obligatorie/ opțională

Alte observații privind disciplinele pe programe de studii:

Pentru programele de studii din domeniul *Teatru și artele spectacolului*, distincția între categoria formativă în care se încadrează o disciplină (de *domeniu* sau de *specialitate*) se poate face în funcție de particularitățile unei specializări, fără a fi necesară redenumirea disciplinei.

1.4.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Fișele disciplinelor se vor elabora în concordanță cu macheta metodologiei de implementare a Cadrului național al calificărilor din învățământul superior (RNCIS).

Disciplinele facultative, indiferent de semestrul de studii în care sunt prevăzute în planul de învățământ, se încheie cu formă de evaluare, iar creditele care li se atribuie sunt peste cele 30 ale semestrului.

Fișele disciplinelor trebuie să conțină cel puțin următoarele informații:

1. Categoria formativă a disciplinei (fundamentală, de specialitate etc.); regimul disciplinei (obligatorie, opțională, facultativă); numărul de ore pe semestru; numărul de credite; disciplinele anterioare condiționate sau recomandate.
2. Fișele disciplinelor din planul de învățământ trebuie să precizeze contribuția acestora la asigurarea competențelor declarate în suplimentul la diplomă.
3. Conținutul curricular, precum și toate informațiile prezentate în fișele disciplinelor, trebuie să corespundă domeniului și specializării absolventului și trebuie să evidențieze o corelație directă între competențele asumate prin programul de studii, conținutul activităților la disciplină, volumul de timp alocat disciplinei pe activități și tematici precum și creditele transferabile alocate disciplinei. Fișa disciplinei trebuie să detalieze toate activitățile didactice prevăzute prin planul de învățământ (C, S, L, P, Pr.: tematicile prelegerilor și ale seminariilor, lista lucrărilor de laborator, conținuturile etapelor de elaborare a proiectelor, tematica fiecărui stagiul de practică).
4. La stabilirea numărului de credite transferabile alocate fiecărei discipline se consideră întregul volum de timp pentru activitățile didactice directe (curs, seminar, lucrări practice, ateliere), precum și volumul de timp necesar studiului individual. Volumul de ore necesar pregătirii individuale a studentului trebuie precizat și justificat în fișele disciplinelor prin activități specifice precum:

documentare, studiu individual, teme de casă, referate, proiecte, studii de caz ș.a. Aceste activități trebuie să aibă corespondență în evaluarea disciplinei.

5. Fișele disciplinelor de studii trebuie să evidențieze folosirea resurselor noilor tehnologii (ex. e-mail, pagină personală de web pentru tematică, bibliografie, resurse în format electronic) și materiale auxiliare, de la tablă, la flipchart și videoproiector.

6. Fișele disciplinelor de studii trebuie să conțină cel puțin bibliografia minimală a disciplinei și cel puțin o lucrare bibliografică de referință a disciplinei, care să existe la dispoziția studenților într-un număr de exemplare corespunzător.

7. Fișele disciplinelor trebuie să conțină procedura de evaluare a însușirii de către studenți a disciplinei cu precizarea criteriilor, a metodelor și a formelor de evaluare, precum și cu precizarea ponderilor atribuite acestora în nota finală. Criteriile de evaluare trebuie să corespundă tuturor activităților prevăzute în planul de învățământ (curs, seminar, lucrări practice, ateliere, practică de specialitate), precum și formele de verificare pe parcurs (teme de casă, referate, eseuri, protofoliu ș.a.).

8. Fișele disciplinelor trebuie asumate prin semnătură de titularii de curs și de aplicații. De asemenea, fișele disciplinelor trebuie să fie avizate de Consiliul Departamentului, și asumate prin semnătură și de directorul de departament.

1.4.4 Practica

Stagiile de practică se organizează conform Ordinului Ministrului Educației, Cercetării și Tineretului nr. 3955/2008.

În programul de studii universitare de licență pentru care s-a elaborat planul de învățământ sunt prevăzute stagii de practică de 2 – 3 săptămâni pe an începând, de regulă, cu anul II de studii. Practica de specialitate poate fi prevăzută în planul de învățământ săptămânal sau stagiul de practică modular. Formele de practică semestrială și stagiile de practică corespund profilului și misiunii declarate pentru domeniul *Teatru și artele spectacolului*.

Se recomandă ca unitățile de învățământ să încheie convenții sau contracte de practică cu instituții de profil cultural-artistic, societăți, ONG-uri în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice. Acestea trebuie să precizeze cel puțin următoarele informații: responsabilitățile părților, persoanele responsabile din partea fiecărei părți, numărul de locuri de practică pe domenii de activitate și an universitar, perioada de practică; faptul că responsabilitatea instruirii studenților în ceea ce privește protecția/securitatea muncii la fiecare loc distinct de practică revine instituției / organizației primitoare.

Perioadele de angajare ale studenților în instituții culturale sau ONG de profil pot fi echivalate parțial sau total stagiilor de practică, cu condițiile de a fi atestate prin forme legale de angajare și ca activitatea prestată de către student să asigure îndeplinirea cerințelor prevăzute în fișa stagiului de practică respectiv.

Practica de specialitate poate fi efectuată și în studioul de cercetare și creație teatrală al unității de învățământ.

Caietul de practică se completează de către studenți și se avizează semestrial de către coordonatorul/ tutorele de practică și instituția gazdă, după caz.

Pentru practica de specialitate se elaborează fișa disciplinei în care se precizează clar misiunea practicii, tematica și obiectivele, precum și sarcinile studentului. Evaluarea practicii se face cu notare de la 1 la 10.

1.4.5 Rezultatele învățării

Rezultatele învățării sunt definite în Legea 1/2011, art.345, alin.(1),a. Principalele aspect urmărite sunt:

1. Relevanța cognitivă și profesională a programelor de studiu trebuie definită în funcție de nivelul cunoașterii științifice și al tehnologiei din domeniu, precum și de cerințele pieței muncii și a calificărilor.
2. Instituția de învățământ care solicită evaluarea externă a unui program de studiu trebuie să facă dovada că dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenții la studiile de licență/master și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.
3. Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studiu, diplomele eliberate, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspecte de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: *Regulament pentru activitatea profesională a studenților*, *Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență/master*).
4. Cunoștințele, competențele, deprinderile și abilitățile dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite, la absolvire, angajarea pe piața muncii corespunzător calificării, dezvoltarea unei afaceri proprii, dezvoltarea unor proiecte de creație individuale sau de grup ca artiști independenți (*freelancer*) sau continuarea studiilor în ciclul următor (masterat/doctorat). Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a *Planului de învățământ*.
5. Instituția de învățământ trebuie să dispună de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de recuperare a celor cu dificultăți în învățare.
6. Instituția de învățământ trebuie să aibă reglementată procedura de promovare a studentului dintr-un an de studiu în altul, în funcție de numărul de credite de studiu (ECTS) acumulate, precum și procedura de promovare a doi ani de studiu într-un singur an.
7. Instituția de învățământ trebuie să asigure urmărirea în carieră a absolvenților (se recomandă, pe o perioadă de cel puțin trei ani) după absolvire.

1.4.5.1 Evaluarea studenților

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului. La disciplinele care au o componentă practică/proiect, examenul practic/proiectul este obligatoriu iar aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Cel puțin 50% dintre formele de evaluare a studenților pe parcursul școlarizării trebuie să fie examene.

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în campusul universitar (examinare orală sau scrisă), în prezența a minimum două cadre didactice. În comisia de examinare pot fi invitați colaboratori de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unei program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloage, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

Instituția de învățământ trebuie să aibă un sistem informatic de colectare, prelucrare și analiză a datelor cu privire la rezultatele/ notele obținute de studenți.

Instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada existenței unor programe de stimulare pentru studenții cu performanțe înalte și programe de recuperare a studenților cu dificultăți în învățare.

La terminarea studiilor de licență, studentul din domeniul *Teatru și artele spectacolului* va avea asigurate competențele specifice prevăzute de RNCIS/ANC și va putea exercita profesii potrivit C.O.R. Acestea vor fi precizate în *Suplimentul la Diplomă*.

1.4.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență/diplomă. Examenul de licență/diplomă, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior* și pe baza unei metodologii/proceduri/regulament proprii aprobate de Senatul universității.

Se recomandă descrierea condițiilor de susținere a examenului practic de creație care stă la baza redactării lucrării de licență.

Temele lucrărilor de licență trebuie să se situeze în interiorul problematicei specializării respective. Tematica propusă pentru lucrările de licență, precum și tratarea acesteia pot fi orientate spre latura artistică și practică a activității sau spre latura de cercetare și reflectare a fenomenului teatral.

Lucrarea de licență se realizează sub îndrumarea cadrelor didactice titulare din instituția respectivă sau a unui alt cadru didactic titular al unui alte universități acreditate din țară sau din străinătate dacă, conținutul și tema lucrării impune, cu aprobarea prealabilă a *Consiliului facultății*.

Pentru documentarea și cercetarea în vederea elaborării lucrării de licență este prevăzută o disciplină distinctă în planul de învățământ al anului III, semestrul VI, respectiv anul IV, semestrul VIII. Temele pentru proiectele de licență se anunță cel târziu în primele patru săptămâni ale semestrului V, respectiv ale semestrului VII, iar repartizarea se face corespunzător opțiunilor studenților, precum și a capacităților cadrelor didactice îndrumătoare, în următoarele două săptămâni, conform criteriilor și regulamentelor/procedurilor interne din instituția de învățământ superior. Notarea absolventului pentru elaborarea și susținerea examenului de licență se face conform reglementărilor interne ale universității.

În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență și modalitățile / procedurile prin care se asigură originalitatea conținutului lucrării de licență. Cadrul didactic coordonator răspunde solidar cu candidatul pentru autenticitatea lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat, iar universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

Lucrarea de diplomă are un număr de minimum 25 pagini, exceptând ilustrațiile, completate, după caz, de proiectul profesional/artistic. Conținutul și metodologia examenului de licență se stabilesc de departamentele de specialitate în funcție de fiecare program de studiu și se aprobă de Senatul universitar.

1.4.5.3 Examenul de licență

Modul de organizare și conținutul examenului de finalizare a studiilor respectă criteriile generale stabilite de Legea învățământului și de Ministerul Educației Naționale și metodologia/ procedura/regulamentul propriu aprobat de Senatul universității.

Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe site-ul web al instituției de învățământ superior, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului.

Se recomandă ca examenul de licență să conțină 2 probe:

- a. evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate prin care se relevă capacitatea candidaților de a aplica creator cunoștințele însușite și aptitudinile viitorului artist profesionist/specialist;
- b. susținerea unui spectacol/ rol/ mapă profesională și a lucrării de licență.

Susținerea *Lucrării de licență* este precedată, la specializările *Artele spectacolului* și *Scenografie*, de prezentarea publică prealabilă a spectacolului/ rolului de absolvire.

Teza de licență este o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Aceasta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării; trebuie să demonstreze familiarizarea cu bibliografia relevantă pentru tema abordată, rigoare științifică și metodologică, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice. Tema aleasă sau propusă trebuie să fie relevantă pentru domeniul/programul de studii absolvit.

Pentru fiecare probă de examen, nota minimă este **5 (cinci)**. Nota minimă a promovării examenului de licență este **6 (șase)**.

Conform metodologiei generale ARACIS, pentru programele de studii supuse procedurii de acreditare, primele trei serii de absolvenți din perioada de autorizare provizorie de funcționare a programului de studii, vor susține examenul de licență astfel:

- a. dacă în ÎIS respectivă nu funcționează un program de studii de licență acreditat în domeniu, fie la instituții având cel puțin un program acreditat în domeniul respectiv, desemnate de ARACIS, cu comisii alcătuite din cadre didactice ale acestei ÎIS, fie în instituția proprie, dar cu comisii formate ca în cazul precedent;
- b. dacă în ÎIS respectivă funcționează cel puțin un alt program de studii de licență în domeniu, acreditat, cu comisie proprie.

1.4.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

1.4.6.1 Admiterea

Admiterea se organizează în conformitate cu legislația în vigoare, precum și cu metodologia/procedura/regulamentul propriu aprobat de Senatul universității.

Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Admiterea se face în limita capacității de școlarizare stabilite de ARACIS și publicate în H.G. din anul în curs.

Admiterea se face în baza unui concurs de admitere, bazat pe competențe atestate de candidat prin diploma de bacalaureat și, după caz, pe baza competențelor dovedite prin rezultatele probelor de concurs de admitere, în conformitate cu reglementările MEN în vigoare, precum și cu regulamentele de admitere ale universităților.

Instituția formulează propria politică de recrutare și admitere a studenților și o aplică în mod transparent și riguros, respectând principiul egalității șanselor tuturor candidaților, fără nici o discriminare. Metodologiile de admitere proprii pentru fiecare specializare sunt stabilite de fiecare instituție în parte și aprobate de Senatul universitar și sunt anunțate public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Prin concurs, pentru toate specializările ¹⁾:

- Probe de aptitudini
- Probe de cunoștințe/ discipline teoretice, de specialitate și limitrofe domeniului
- Interviu/ scrisoare de motivație și alte forme de (pre-)selecție prin concurs

1. Observație: Instituția de învățământ superior care organizează admiterea poate opta pentru o variantă proprie, care să combine unul sau mai multe dintre criteriile mai sus menționate.

1.4.6.2 Criterii pentru stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

Numărul maxim de studenți al unui program de studii (capacitatea de școlarizare) într-o universitate se stabilește de către ARACIS, cu ocazia evaluărilor externe în vederea autorizării provizorii, acreditării sau evaluărilor periodice, după caz, în funcție de criteriile referitoare la personalul didactic existent și la baza materială existente, pentru toată durata de școlarizare.

Capacitatea de școlarizare se poate modifica numai cu ocazia evaluărilor externe în vederea acreditării sau evaluărilor periodice, după caz, pe baza unor documente justificative, care să ateste îndeplinirea în noile condiții a prevederilor de punctul 1.

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari + asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență din domeniul **Teatru și artele spectacolului** este maximum 5/1.

Referitor la personalul didactic se va avea în vedere respectarea criteriilor și a indicatorilor menționați la **punctul 1.4.1**. În evaluarea calității, se consideră că un cadru didactic are norma de bază într-o singură universitate.*

Formațiile de studii pentru activitățile de curs (seriile de predare pe ani de studii), pentru activitățile de seminar (grupe) și pentru activitățile de laborator și cele de proiect (subgrupe), se stabilesc de către organizatorul programului de studii (facultate/departament) și sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a activităților cu asigurarea condițiilor unui proces de învățământ de calitate. Activitățile didactice de laborator și cele de proiect pot fi normate pe subgrupe.

- seria de curs - **maximum 150 studenți**;
- grupa de studenți - **maximum 15 studenți**.
- subgrupa de studenți – în funcție de specificul programului**

Structura formațiilor de studiu se raportează la evaluarea bazei materiale, din punct de vedere al capacității și al gradului de încărcare săptămânală, precum și la echipamente, tehnică de calcul, softuri, bază bibliografică, biblioteci și săli de studiu, precum și altele. Baza materială este specifică fiecărui program de studiu în parte.

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxele de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente etc.*), aferente anului universitar în curs, fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul Universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

Notă:

**În aceeași instituție, un cadru didactic poate avea norma de bază constituită din fracțiuni, la mai multe programe de studii.*

***La unele programe de studii din domeniul ARTE sunt permise și ore individuale asistate de cadre didactice.*

1.4.7 Cercetarea științifică / creația artistică

Facultatea sau departamentul coordonator al programului de studii universitare de licență dispune de un plan de cercetare științifică/ creație artistică, care este integrat în planul de cercetare al instituției de învățământ superior.

Temele de cercetare/ creație artistică cuprinse în plan se înscriu în aria domeniului de licență *Teatru și artele spectacolului* sau în domenii conexe.

Fiecare cadru didactic sau de cercetare titular implicat în programul de studii evaluat desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor pe care le acoperă, și/sau au creații artistice reprezentative la nivel național și internațional.

Aceste activități sunt valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminarii etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate.

Prin cercetare științifică se înțelege orice activitate de analiză, creație sau dezvoltare științifică sau științifico-tehnică; sunt de asemenea asimilate cercetării științifice activitățile de creație artistică / performanță sportivă.

1. Pentru a fi luată în considerare cu ocazia evaluării externe, activitatea de cercetare științifică trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- a) să fie confirmată/atestată prin documente oficiale;
- b) să fie finalizată (de exemplu: granturi/contracte de cercetare sau fazele lor distincte predate și recepționate, articole publicate, comunicări științifice susținute și publicate);
- c) să se desfășoare în instituția de învățământ superior de care aparține unitatea de învățământ evaluată, sau într-unul din centrele de cercetare ale acesteia, sau să reprezinte o colaborare, delimitată și atestată ca atare, cu alte instituții de învățământ superior sau de cercetare. Această prevedere nu se aplică și activităților de diseminare a cercetării.

2. Se consideră cercetare științifică următoarele categorii de activități:

- a) cercetarea științifică propriu-zisă: activitățile în cadrul granturilor obținute prin competiție și al contractelor de cercetare sau de cercetare-proiectare, precum și activitățile de cercetare necontractate, dar incluse în planurile de cercetare ale instituției de învățământ superior, finalizate cu articole originale publicate în reviste indexate în baze de date internaționale, recunoscute ca relevante în domeniu sau cu brevete de invenție/ creații cu drept de autor;
- b) activități asimilate cercetării științifice: elaborarea de manuale, tratate sau monografii publicate în edituri internaționale sau recunoscute pe plan național, articole publicate în reviste reprezentative pentru domeniul respectiv, comunicări la manifestări științifice cu comitete științifice de evaluare în vederea acceptării lor, susținute și publicate în volume catalogate ISSN sau ISBN, elaborarea de standarde și norme tehnice, expertize, consultanță științifică, conducere de doctorat în faza programului de cercetare științifică (etapa a II-a a studiilor doctorale).
- c) Nu sunt asimilate cercetării științifice: elaborarea de cursuri universitare și alte materiale didactice (îndrumare de proiect sau de laborator, culegeri de probleme de uz intern etc.), avizări

de proiecte, îndrumarea lucrărilor de disertație ale masteranzilor, și îndrumarea doctoranzilor pe durata programului de pregătire universitară avansată (etapa I a studiilor doctorale).

3. Domeniul în care unitatea de învățământ supusă evaluării desfășoară activități de cercetare științifică trebuie să fie în concordanță cu domeniul programului de studii supus evaluării. Cadrele didactice cu activități la discipline de domeniu, precum și cele cu activitate didactică la disciplinele de specialitate trebuie să desfășoare activități de cercetare științifică și/sau creație artistică în domeniul programului supus evaluării sau în domenii înrudite. Este recomandabil ca și cadrele didactice care activează la celelalte categorii de discipline să desfășoare activități de cercetare care să aibă o minimă legătură cu domeniul programului de studii (fac excepție cadrele didactice de la disciplinele Educație fizică și sport și Limbi străine).

4. Activitatea de cercetare științifică a unității de învățământ superior evaluată, trebuie să se desfășoare după un plan de cercetare științifică întocmit la nivel de departament sau de facultate, inclus în planul de cercetare al instituției de învățământ superior; o lucrare de cercetare în specialitate se consideră o singură dată (la evaluarea unui singur program de studii) și numai la unitatea de învățământ unde a fost efectuată.

5. Instituția de învățământ superior trebuie să organizeze manifestări științifice naționale și internaționale, să aibă reviste științifice cu apariție regulată catalogate ISSN și recunoscute, precum și să colaboreze cu unități și instituții de cercetare științifică și creație artistică din țară și din străinătate. Domeniul în care se încadrează programul de studii evaluat trebuie să se regăsească în secțiunile manifestărilor științifice organizate, precum și în tematica generală a revistelor.

6. O instituție de învățământ superior acreditată e recomandat să aibă cel puțin un centru de cercetare științifică recunoscut, sau să colaboreze cu astfel de centre și institute de cercetare (din domenii corespunzătoare celor în care prestează activitate de învățământ).

7. Instituția de învățământ superior acreditată trebuie să dispună de editură proprie, precum și publicații catalogate ISSN și/sau ISBN.

8. Creația artistică se supune legislației în domeniu, reglementată prin Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe (republicată).

9. Veniturile obținute din cercetarea științifică/creație artistică trebuie să fie folosite și pentru dotări și dezvoltare, conform reglementărilor legale în vigoare.

1.4.8 Baza materială

1. Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și obiectivelor cercetării științifice, precum și numărului de cadre didactice și numărului de studenți pentru specializarea supusă evaluării.

2. Dotarea laboratoarelor/atelierelor/studiourilor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor de învățământ, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică și creație artistică.

3. Instituția de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la internet etc.), la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studiu de licență, și un singur student în cadrul programelor de studiu de master. De asemenea, trebuie asigurate softuri generale și softuri specializate având licențe de utilizare.

4. Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure, în bibliotecile proprii, cursuri și îndrumare de laborator/proiect, sau documentații accesibile în format electronic. Pentru aceste lucrări, trebuie să existe minim un exemplar tipărit la 10 studenți. Dacă materialul didactic respectiv este disponibil și în format electronic, el trebuie să fie accesibil pe internet sau la calculatoarele din laborator/bibliotecă (minimum un calculator la 10 studenți).

5. Pentru fiecare program de studii organizat instituția trebuie să facă dovada unor spații exclusiv dedicate programului respectiv – în așa fel încât, proprie sau pusă la dispoziție prin închiriere, baza materială să asigure îndeplinirea obiectivelor procesului de învățământ și al celui de cercetare științifică și creație artistică.

6. Spațiul de învățământ trebuie să fie asigurat prin săli adecvate ca mărime, suficiente numeric, conform formațiilor de studiu stabilite. Spațiile de învățământ trebuie să asigure:

- săli de curs: aproximativ 1 m²/student;
- săli de seminar: aproximativ 1,5 m²/student;
- laboratoare didactice, ateliere: aproximativ 4 m²/student;
- laboratoarele care asigură pregătirea generală a studenților în domeniul informaticii și programării sau cele destinate altor materii din aria curriculară care presupun utilizarea aparaturii informatice trebuie dotate astfel încât, la nivelul unei formații de studiu să poată lucra maximum 2 studenți la același calculator.

7. Instituția trebuie să dispună de săli/ ateliere/ spații teatrale și expoziționale adecvate reprezentațiilor publice, spectacolelor, recitalurilor, expozițiilor, colocviilor.

- ☐ Atelierele de creație și interpretare trebuie să fie dotate cu recuzită, aparatură adecvată și mobilier uzual.
- ☐ Instituția trebuie să aibă capacitatea de a oferi studenților spre folosință în procesul de învățământ spații de studiu individual și un fond necesar de aparatură tehnică și logistică de specialitate, precum și accesoriile aferente.
- ☐ Instituția trebuie să dispună de o infrastructură minimală (propuneri):
 - *studio de teatru*;
 - *sală de balet*;
 - *sală de educație fizică* (mișcare scenică), *scrimă și lupte scenice*;
 - *laborator de fonoaudiologie dotat cu un echipament special*;
 - *laborator de educație muzicală* (dotat minimal cu un pian);
 - *laboratoare cu dotări proprii fiecărei specializări*;
 - *laborator de informatică*.
 - *studio* propriu al specializării dotat corespunzător (acolo unde există, pentru fiecare dintre specializările *Regie teatru*, *Păpuși și marionete*, *Scenografie*)
 - laborator de secretariat literar;
 - laborator de informatică (media);
 - laborator metodologic – dotat cu echipament specific cercetărilor pedagogice din sfera artelor spectacolului (psihopedagogie teatrală, pedagogie coregrafică etc.)
 - laborator de jurnalism (presă scrisă, radio, tv)
 - săli / spații de studiu individual sau pe grupe de proiect;
 - spațiu de dezvoltare a proiectelor antreprenoriale sau de practică de specialitate;
 - alte laboratoare/ ateliere necesare activității didactice, care nu sunt obligatorii pentru autorizarea provizorie sau acreditare, pot fi realizate prin colaborări cu instituții de profil: laborator de logofonologie; studio video; ateliere în profil teatral (perucherie, croitorie, machiaj, tâmplărie); mini-studio de televiziune, cu posibilitatea deprinderii actoriei de film și televiziune sau a activității de redactor/ reporter în domeniul mass-media: știri, mediator TV, dublaj, Teleplay; laborator de fotografie (alb/ negru și color) pentru probe actori, montaj.

Biblioteci și mediateci

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de bibliotecă dotată cu sală de lectură și fond de carte propriu, corespunzător disciplinelor prevăzute în planurile de învățământ pe cicluri de studii universitare (licență și masterat), Mediatecă cu Cd-uri, DVD-uri, aparatură multimedia. Numărul de locuri în sălile de curs, seminar și laborator este corelat cu mărimea formațiilor de studiu (serii, grupe, subgrupe etc.), conform normativelor în vigoare

Biblioteca și mediateca trebuie să dispună de fond de carte de specialitate mereu înprospătat, materiale audiovizuale, filmotecă, videotecă etc., cu asigurarea funcționalității și a condițiilor adecvate de conservare.

Se recomandă ca instituția să ofere acces studenților la baze de date on-line.

Materialul bibliografic aflat în biblioteca proprie trebuie să acopere integral disciplinele prevăzute în planul de învățământ cu un număr suficient de exemplare.

Minimum 50% din materialul bibliografic să fie reprezentat de titluri de carte sau cursuri universitare.

Instituția trebuie să posede, în bibliotecă, un fond de publicații cuprinzând:

- scenarii;
- piese de teatru;
- albume de specialitate;
- periodice de specialitate (românești și străine), preferabil și în format electronic;
- cursuri, tratate, cărți și lucrări de specialitate etc.

Pentru autorizarea de **funcționare provizorie** bibliotecile trebuie să fie dotate cu săli de lectură pentru cel puțin 5% din numărul total al studenților dintr-un ciclu de studii, iar pentru **acreditare** pentru cel puțin 10% din numărul total al studenților.

Pentru autorizarea de **funcționare provizorie** fondul de carte trebuie să fie în proporție de 1/10 studenți iar pentru **acreditare** de 1/5 studenți.

1.5 Domeniul de licență: CINEMATOGRAFIE ȘI MEDIA

Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*, în domeniul de studii universitare de licență *Cinematografie și media* (DL 20) sunt incluse programele de studii /specializările prezentate în *Tabelul 2*:

**Tabelul 2. Programele de studii/specializările din domeniul de licență
Cinematografie și Media**

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
20	Cinematografie și media	10. Cinematografie, fotografie, media *	180
		20. Filmologie	180
		30. Comunicare audiovizuală- multimedia	180
		40. Fotografie	180

Sursa: HG nr. 433/2022 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2022-2023;

Notă:

* Se adaugă, după caz: Regie de film și TV; Imagine de film și TV; Multimedia: sunet-montaj; Comunicare audiovizuală: scenaristică, publicitate media, filmologie; Animație.

Programele de studii se diferențiază între ele prin conținutul lor curricular. Ele sunt definite prin misiune și – corespunzător – prin competențele prevăzute să fie dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și fișelor de disciplină. Un program de studii se individualizează în cadrul domeniului față de alte programe de studii prin planul de învățământ; acesta trebuie să conțină minimum **20 % discipline diferite** față de celelalte programe de studii din domeniul aferent.

1.5.1 Personalul didactic

Standardele privind personalul didactic sunt cele formulate în legislația în vigoare, cu precizările stabilite în cerințele normative obligatorii privind autorizarea / acreditarea / evaluarea periodică a programelor de studii de licență și în standardele specifice de față, aprobate de Consiliul ARACIS.

Pentru fiecare program de studii, titularii de disciplină îndeplinesc cel puțin una dintre următoarele condiții:

- **are studii universitare în domeniul disciplinei predate;**
- **sunt conducători de doctorat în domeniul disciplinelor predate;**
- **au tema tezei de doctorat în domeniul disciplinelor predate.**

Cadrele didactice trebuie să îndeplinească cerințele stabilite de legislația în vigoare. Posturile din statele de funcțiuni se ocupă în conformitate cu *Metodologia Cadru la nivel național și cu standardele proprii instituției angajatoare*.

Cadrele didactice de predare a disciplinelor cu profil teoretic (cursuri/seminare) și practic (proiecte/lucrări) din categoria celor fundamentale și de specialitate trebuie să aibă o activitate științifică (studii, cercetări, proiecte, publicații) și/sau experiență de creație artistică în domeniul disciplinei predate, confirmate prin *curriculum vitae* și/sau lista activității de cercetare. Activitatea de cercetare-proiectare-creație din oricare dintre specializările de mai sus, sau altele similare, trebuie să fie desfășurată cu preponderență în domeniul Cinematografie și media .

Cadrele asociate trebuie să aibă activitate de cercetare, studii și publicații și/sau experiență de creație în domeniul disciplinei predate, confirmate prin *curriculum vitae* și/sau prin lista activității de cercetare.

Cadrele didactice cu grad de asistent trebuie să îndeplinească cerințele legale în vigoare legate de pregătirea pedagogică (atestat modul pedagogic/ diplomă masterat didactic).

Următoarele criterii normative / standarde se referă la toate **posturile didactice** constituite pentru programul de studii evaluat, conform unui stat de funcțiuni cumulativ, în care se includ posturile întregi și/ sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele colaboratoare. În cazul programelor de studii evaluate în vederea acreditării sau evaluării periodice, acest stat de funcțiuni trebuie să corespundă situației de fapt din anul universitar în care instituția a solicitat evaluarea. În cazul evaluării în vederea autorizării de funcționare a unui program de studii, statul de funcțiuni este un virtual (proiecție pentru un ciclu complet de studii).

Posturile didactice se constituie conform reglementărilor în vigoare, în state de funcțiuni elaborate și aprobate de senatul universității înainte de începerea anului universitar.

Statele de funcțiuni sunt întocmite de departamentele academice și asumate de directorul departamentului.

În vederea asigurării calității în actul de predare și în cercetare, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic cu norma de bază în instituție, din toate statele de funcții, să fie de maximum 3 (trei) norme.

Un cadru didactic pensionat la limita de vârstă sau din alte motive nu poate acoperi, în instituție, decât o singură normă.

Cadrele didactice cu gradul de profesor universitar, specialiști de înaltă clasă, care au depășit vârsta de pensionare, nu trebuie să acopere mai mult de 20 % din numărul total de posturi din statul de funcții.

Se recomandă ca facultatea / departamentul coordonator al programului de studii să aibă un plan de formare continuă a personalului didactic.

În vederea autorizăției de funcționare provizorie, instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi, constituite conform normelor legale, ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie profesori universitari și conferențieri universitari.

Numărul de cadre didactice cu normă întreagă trebuie să fie mai mare de 40% din numărul total de posturi didactice constituite conform legii.

În vederea acreditării sau evaluării periodice posturile legal constituite ale programului de studii trebuie să fie ocupate în proporție de minimum 70% de cadre didactice titulare în instituția de învățământ, cu norma de bază sau cu post rezervat, iar dintre acestea cel puțin 25% să aibă gradul didactic de profesor universitar sau conferențiar.

1.5.2 Conținutul procesului de învățământ

În instituțiile de învățământ superior, procesul de învățământ la programele de studii domeniul de licență **Cinematografie și media** are în ansamblu următorul conținut:

**Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor
privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență**

INDICATOR	Nivel
20. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	3 ani = 6 semestre
21. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni*
22. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	20 – 25 ore
23. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întreg ciclu al studiilor de licență	1680- 2100 ore
24. Numărul minim total de credite obligatorii	180 ECTS

25. Numărul minim de credite pe semestru	30 ECTS
26. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	Min. 5
27. Durata practicii de specialitate	min. 84 ore/ciclu
28. Durata pentru elaborarea lucrării de licență (semestrul VI)	minimum 28 ore
29. Numărul de credite minim alocat pentru practica de specialitate	3 ECTS
30. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență	10 ECTS
31. Numărul de credite alocate educației fizice ca disciplină obligatorie	min. 2 ECTS**
32. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	1/1, cu o abatere admisă de $\pm 30\%$
33. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
34. Numărul de săptămâni sesiuni de examene pe semestru	2 - 3 săpt.
35. Număr de săptămâni sesiune restanță	min. 1 săpt.
36. Numărul maxim de studenți pe serie	150
37. Numărul maxim de studenți pe grupă	15
38. Raportul maxim dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program***	5/1

* Acestea includ și stagiile de activități practice de specialitate și de elaborare a lucrării de licență.

** Creditele se acordă peste cele obligatorii și nu se pot transfera pentru a atinge numărul de credite obligatorii.

*** Se calculează prin raportare la capacitatea de școlarizare (conform Hotărârii de Consiliu ARACIS nr.70/22.04.2019).

Obiectivele activității didactice:

- ✓ asigurarea unei pregătiri teoretice și practico-metodice de specialitate, care să ofere absolventului cunoștințele și abilitățile necesare în domeniul teatrului și artelor spectacolului;
- ✓ formarea de specialiști în domeniul teatrului și artelor spectacolului în raport cu meseriile menționate de RNCIS/ANC, dar și cu meserii noi, în concordanță cu necesitățile unei piețe a muncii dinamice.
- ✓ dezvoltarea deprinderii de utilizare a gândirii critice în raport cu propria contribuție la proiectele artistice și interesul pentru perfecționare profesională continuă;
- ✓ însușirea unor deprinderi și reflexe privind implicarea în proiecte de cercetare și creație, personale sau colective, în calitate de autor sau antreprenor.

Planurile de învățământ

La întocmirea planurilor de învățământ ale programelor de studii din domeniul de licență **Cinematografie și media** se aplică standardele generale, cu completările și precizările specifice programelor de studii.

Planul de învățământ va conține obligatoriu următoarele categorii de discipline: *fundamentale*, de *domeniu*, de *specialitate* și *complementare*. Disciplinele vor fi grupate, la rândul lor, în următoarele tipuri: *obligatorii*, *opționale* și *facultative*.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- a) să asigure absolvenților dobândirea competențelor profesionale și transversale specifice;
- b) să respecte structura pe categorii și tipuri a disciplinelor de învățământ, precum și ponderile asociate (vezi tabelele 4 și 5);
- c) să asigure compatibilitatea, la nivel național, a programelor de studii prin respectarea nomenclatoarelor disciplinelor de învățământ;

d) să prevadă o succesiune logică a disciplinelor de învățământ, să structureze și să dimensioneze în mod adecvat categoriile de activități didactice (curs, seminar, laborator, proiect, practică) și să prevadă forme de verificare relevante și obiective;

e) să asigure, pe cât este posibil, compatibilitatea cu programele de studii similare oferite în universitățile de prestigiu din țările UE.

f) racordarea la sistemul european de credite transferabile (ECTS):

- ✓ **planurile de învățământ trebuie puse în acord cu sistemul de credite transferabile;**
- ✓ **fiecare disciplină trebuie să aibă prevăzut în mod distinct numărul de credite alocate;**
- ✓ **fiecare semestru are minimum 30 credite transferabile;**
- ✓ **disciplinele facultative au puncte de credit peste cele 30 credite ale semestrului.**

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după *categoria formativă* și după *opționalitate*.

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu după categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	20-35%
Discipline din domeniu	DD	20-25%
Discipline de specialitate	DS	max. 50 %
Discipline complementare	DC	cca. 10 %
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitate

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	min. 70 %
Discipline opționale (la alegere)	DA	max. 30%
Discipline facultative	DF	max.10 %
Total		100% + DF

Disciplinele din **modulul de pregătire psiho-pedagogică** pot fi încadrate în categoria de discipline facultative. Planul de învățământ al acestui modul precum și desfășurarea procesului didactic trebuie să fie gestionate de un departament specializat la nivelul instituției de învățământ superior.

Conținutul disciplinelor din planul de învățământ, reflectat în fișele disciplinelor, trebuie să corespundă domeniului și specializării absolventului pentru a asigura competențele generale și de specialitate declarate prin misiunea programului de studiu. În fișa disciplinei, trebuie precizate competențele specifice asigurate, precum și căror competențe generale ale programului de studii se subsumează, în conformitate cu domeniul de studii de licență în care se eliberează diploma / certificatul de absolvire.

1.5.2.1 Discipline fundamentale (generale)

Observații

- *disciplinele fundamentale sunt disciplinele comune tuturor programelor de studii universitare de licență din același domeniu fundamental (Arte)*
- *dintre disciplinele cuprinse în tabel vor fi alese cele corespunzătoare competențelor vizate de programul de studii;*
- *succesiunea disciplinelor fundamentale în planul de învățământ trebuie să fie adecvată; acestea pot fi programate în succesiune sau simultan, recomandabil în primele 4-5 semestre.*

Tabelul 6. DISCIPLINELE FUNDAMENTALE pentru programele de studii din domeniul CINEMATOGRAFIE ȘI MEDIA

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Istoria filmului universal	obligatorie/ opțională/ facultativă
2.	Istoria filmului românesc	obligatorie/ opțională/ facultativă
3.	Istoria filosofiei/ Estetică/ Estetica filmului	obligatorie/ opțională/ facultativă
4.	Istoria artelor plastice	obligatorie/ opțională/ facultativă
5.	Istoria culturii și civilizației	obligatorie/ opțională/ facultativă
6.	Teoria filmului	obligatorie/ opțională/ facultativă
7.	Teoria comunicării	obligatorie/ opțională/ facultativă
8.	Noile media	obligatorie/ opțională/ facultativă
9.	Istoria muzicii	obligatorie/ opțională/ facultativă
10.	Istoria artelor spectacolului	obligatorie/ opțională/ facultativă

1.5.2.2 Discipline de domeniu

Observații:

- disciplinele de domeniu sunt comune pentru toate programele de studii cuprinse în domeniul de licență **Cinematografie și media** ;
- dintre disciplinele cuprinse în tabel vor fi alese cele corespunzătoare competențelor vizate de programul de studii;
- titulatura și încadrarea disciplinelor în funcție de opționalitate este la latitudinea instituției;
- succesiunea disciplinelor de domeniu, în planul de învățământ, trebuie să fie adecvată și logică;
- în afara acestor discipline pot fi propuse și altele, cu condiția ca apartenența la domeniul de studii de licență **Cinematografie și media** și competențele vizate să reiasă cu claritate din fișa disciplinei;
- pot deveni discipline de domeniu oricare dintre disciplinele de specialitate (din Tabelul 8).

Tabelul 7. DISCIPLINELE DE DOMENIU pentru programele de studii din domeniul de licență CINEMATOGRAFIE ȘI MEDIA

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Cultură vizuală	obligatorie/ opțională/ facultativă
2.	Introducere în management cultural / Antreprenoriat cultural	obligatorie/ opțională/ facultativă
3.	Legislația audiovizualului	obligatorie/ opțională/ facultativă
4.	Machiaj	obligatorie/ opțională/ facultativă
5.	Managementul producției de film/tv/media	obligatorie/ opțională/ facultativă
6.	Metodica cercetării în domeniu/ Elaborarea tezei de licență	obligatorie/ opțională/ facultativă
7.	Structuri narative în cinematografie și media	obligatorie/ opțională/ facultativă

1.5.2.3 Discipline de specialitate

Observații:

- disciplinele de specialitate sunt definitorii pentru specializarea asigurată de fiecare dintre programele de studii universitare de licență din același domeniu de studii universitare de licență;
- disciplinele corespunzătoare fiecărui program de studii din domeniul de licență sunt indicate în Tabelul 8, fără a se înțelege obligativitatea includerii în planul de învățământ al unui anumit program de studii a tuturor disciplinelor din nomenclator;
- dintre disciplinele cuprinse în tabel vor fi alese cele corespunzătoare competențelor necesare ocupațiilor vizate de programul de studii;
- titulatura și încadrarea disciplinelor în funcție de opționalitate e la latitudinea instituției;
- succesiunea disciplinelor de specialitate în planul de învățământ trebuie să fie adecvată și logică;
- în afara acestor discipline, pot fi propuse și altele, cu condiția ca apartenența la domeniul de studii de licență **Cinematografie și media** și competențele vizate să reiasă cu claritate din fișa disciplinei;

Tabelul 8. DISCIPLINELE DE SPECIALITATE
pentru programele de studii din domeniul de licență **Cinematografie și media**

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
Programul de studii CINEMATOGRAFIE, FOTOGRAFIE, MEDIA (Regie de film și TV; Imagine de film și TV; Multimedia: sunet-montaj; Comunicare audiovizuală: scenaristică, publicitate-media, filmologie; Animație)		
1.	Actorie de film	Obligatorie/ opțională
2.	Atelier de regie de film	Obligatorie
3.	Filmări combinate	Obligatorie/ opțională
4.	Imagine de film și tv	Obligatorie
5.	Montaj de film și tv	Obligatorie
6.	Muzică de film	Obligatorie/ opțională
7.	Regie film și tv	Obligatorie
8.	Scenaristică	Obligatorie/ opțională
9.	Scenografie de film și tv	Obligatorie/ opțională
10.	Sunet de film și tv	Obligatorie
11.	Efecte speciale	Obligatorie/ opțională
12.	Exponometrie	Obligatorie/ opțională
13.	Fotoprosesare/ procesare digitală a imaginii	Obligatorie
14.	Imagine digitală	Obligatorie
15.	Optică și aparaturi de filmare	Obligatorie
16.	Procese fotografice alb/ negru și color	Obligatorie/ opțională
17.	Tehnici de iluminat	Obligatorie/ opțională
18.	Tehnici și tehnologii tv	Obligatorie
19.	Grafică computerizată	Obligatorie

20.	Montaj de sunet film și tv	Obligatorie
21.	Procesare digitală a sunetului	Obligatorie/ opțională
22.	Structuri de montaj	Obligatorie
23.	Structuri de sunet	Obligatorie
24.	Tehnici multimedia	Obligatorie/ opțională
25.	Film publicitar	Obligatorie/ opțională
26.	Programe audiovizuale	Obligatorie
27.	Radio și telejurnalism, videojurnalism	Obligatorie/ opțională
28.	Scriere publicitară	Obligatorie
29.	Teoria și practica presei	Obligatorie/ opțională
30.	Scriere creativă	Obligatorie/ opțională
31.	Animație	Obligatorie
32.	Animație digitală 3D	Obligatorie
33.	Animație pentru jocuri de computer	Obligatorie/ opțională
34.	Grafică – film de animație	Obligatorie
35.	Regie – film de animație	Obligatorie/ opțională
36.	Scenografie – film de animație	Obligatorie/ opțională
37.	Tehnici multimedia – film de animație	Obligatorie
Programul de studii FILMOLOGIE		
1.	Critică și analiză de film	Obligatorie
2.	Formate media	Obligatorie
3.	Genuri de film (acțiune, aventură, thriller, horror, SF, comedie, experimental etc.)	Obligatorie
4.	Genuri jurnalistice (Publicistică cinematografică)	Obligatorie/ opțională
5.	Politici culturale în industriile creative	Obligatorie/ opțională/ facultativă
6.	Sociologie cinematografică	Obligatorie/ opțională
7.	Școli de film	Obligatorie
8.	Teoria filmului/ Filmologie	Obligatorie
9.	Teoria și practica presei	Obligatorie/ opțională
Programul de studii FOTOGRAFIE		
1.	Fotografie	Obligatorie
2.	Fotoprosesare / procesare digitală a imaginii	Obligatorie
3.	Imagine digitală	Obligatorie
4.	Narativitate prin fotografie	Obligatorie/ opțională
5.	Optică și aparatură fotografică	Obligatorie
6.	Procese fotografice alb/negru și color	Obligatorie
7.	Exponometrie	Obligatorie
8.	Sensitometrie	Obligatorie
9.	Tehnici fotografice	Obligatorie/ opțională
10.	Tehnica iluminatului fotografic	Obligatorie/ opțională

1.5.2.4 Discipline complementare

Observații:

- disciplinele complementare sunt acele discipline, indispensabile formării viitorilor absolvenți din domeniul **Cinematografie și media** care asigură competențe transversale. Acestea apar în altor domenii de licență și nu se încadrează în niciuna dintre categoriile de discipline fundamentale, de domeniu sau de specialitate ale programului evaluat;
- succesiunea și tipul disciplinelor complementare în planul de învățământ este orientativă;
- în afara disciplinelor din Tabelul 9, pot fi propuse și altele, cu condiția ca din fișa disciplinei să reasă cu claritate competențele transversale vizate.
- pot deveni discipline complementare și acele discipline fundamentale care nu au fost considerate ca absolut necesare în formarea generală.

Tabelul 9. DISCIPLINELE COMPLEMENTARE
pentru programele de studii din domeniul de licență **Cinematografie și media**

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Limbă străină	obligatorie
2.	Educație fizică	obligatorie
3.	Tehnică de calcul (Soft-uri).	obligatorie
4.	Redactare și procesare digitală (text, imagine, multimedia)	obligatorie/ opțională
5.	Sociologie/Axiologie	obligatorie/ opțională/ facultativă
6.	Pedagogia artei/Arta în educație	obligatorie/ opțională/ facultativă
7.	Educație digitală	obligatorie/ opțională/ facultativă

Alte observații privind disciplinele pe programe de studii:

Pentru programele de studii din domeniul **Cinematografie și media**, distincția între categoria formativă în care se încadrează o disciplină (de domeniu sau de specialitate) se poate face în funcție de particularitățile unei specializări, fără a fi necesară redenumirea disciplinei.

1.5.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Fișele disciplinelor se vor elabora în concordanță cu macheta metodologiei de implementare a Cadrului național al calificărilor din învățământul superior (RNCIS).

Disciplinele facultative, indiferent de semestrul de studii în care sunt prevăzute în planul de învățământ, se încheie cu formă de evaluare, iar creditele care li se atribuie sunt peste cele 30 ale semestrului.

Fișele disciplinelor trebuie să conțină cel puțin următoarele informații:

1. Categoria formativă a disciplinei (fundamentală, de specialitate etc.); regimul disciplinei (obligatorie, opțională, facultativă); numărul de ore pe semestru; numărul de credite; disciplinele anterioare condiționate sau recomandate.
2. Fișele disciplinelor din planul de învățământ trebuie să precizeze contribuția acestora la asigurarea competențelor declarate în suplimentul la diplomă.
3. Conținutul curricular, precum și toate informațiile prezentate în fișele disciplinelor, trebuie să corespundă domeniului și specializării absolventului și trebuie să evidențieze o corelație directă între competențele asumate prin programul de studii, conținutul activităților la disciplină, volumul de timp alocat disciplinei pe activități și tematici precum și creditele transferabile alocate disciplinei. Fișa disciplinei trebuie să detalieze toate activitățile didactice prevăzute prin planul de

învățământ (C, S, L, P, Pr.: tematicile prelegerilor și ale seminariilor, lista lucrărilor de laborator, conținuturile etapelor de elaborare a proiectelor, tematica fiecărui stagiul de practică).

4. La stabilirea numărului de credite transferabile alocate fiecărei discipline se consideră întregul volum de timp pentru activitățile didactice directe (curs, seminar, lucrări practice, ateliere), precum și volumul de timp necesar studiului individual. Volumul de ore necesar pregătirii individuale a studentului trebuie precizat și justificat în fișele disciplinelor prin activități specifice precum: documentare, studiu individual, teme de casă, referate, proiecte, studii de caz ș.a. Aceste activități trebuie să aibă corespondență în evaluarea disciplinei.

5. Fișele disciplinelor de studii trebuie să evidențieze folosirea resurselor noilor tehnologii (ex. e-mail, pagină personală de web pentru tematică, bibliografie, resurse în format electronic) și materiale auxiliare, de la tablă, la flipchart și videoproiector.

6. Fișele disciplinelor de studii trebuie să conțină cel puțin bibliografia minimală a disciplinei și cel puțin o lucrare bibliografică de referință a disciplinei, care să existe la dispoziția studenților într-un număr de exemplare corespunzător.

7. Fișele disciplinelor trebuie să conțină procedura de evaluare a însușirii de către studenți a disciplinei cu precizarea criteriilor, a metodelor și a formelor de evaluare, precum și cu precizarea ponderilor atribuite acestora în nota finală. Criteriile de evaluare trebuie să corespundă tuturor activităților prevăzute în planul de învățământ (curs, seminar, lucrări practice, ateliere, practică de specialitate), precum și formele de verificare pe parcurs (teme de casă, referate, eseuri, portofoliu ș.a.).

8. Fișele disciplinelor trebuie asumate prin semnătură de titularii de curs și de aplicații. De asemenea, fișele disciplinelor trebuie să fie avizate de Consiliul Departamentului, și asumate prin semnătură și de directorul de departament.

1.5.4 Practica

Stagiile de practică se organizează conform Ordinului Ministrului Educației, Cercetării și Tineretului nr. 3955/2008.

În programul de studii universitare de licență pentru care s-a elaborat planul de învățământ sunt prevăzute stagii de practică de 2 – 3 săptămâni pe an începând, de regulă, cu anul II de studii. Practica de specialitate poate fi prevăzută în planul de învățământ săptămânal sau stagiul de practică modular. Formele de practică semestrială și stagiile de practică corespund profilului și misiunii declarate pentru domeniul **Cinematografie și media**.

Se recomandă ca unitățile de învățământ să încheie convenții sau contracte de practică cu instituții de profil cultural-artistic, societăți, ONG-uri în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice. Acestea trebuie să precizeze cel puțin următoarele informații: responsabilitățile părților, persoanele responsabile din partea fiecărei părți, numărul de locuri de practică pe domenii de activitate și an universitar, perioada de practică; faptul că responsabilitatea instruirii studenților în ceea ce privește protecția/securitatea muncii la fiecare loc distinct de practică revine instituției / organizației primitoare.

Perioadele de angajare ale studenților în instituții culturale sau ONG de profil pot fi echivalente parțial sau total stagiilor de practică, cu condițiile de a fi atestate prin forme legale de angajare și ca activitatea prestată de către student să asigure îndeplinirea cerințelor prevăzute în fișa stagiului de practică respectiv.

Practica de specialitate poate fi efectuată și în studioul de cercetare și creație teatrală al unității de învățământ.

Caietul de practică se completează de către studenți și se avizează semestrial de către coordonatorul/ tutorele de practică și instituția gazdă, după caz.

Pentru practica de specialitate se elaborează fișa disciplinei în care se precizează clar misiunea practicii, tematica și obiectivele, precum și sarcinile studentului. Evaluarea practicii se face cu notare de la 1 la 10.

1.5.5 Rezultatele învățării

Rezultatele învățării sunt definite în Legea 1/2011, art.345, alin.(1),a. Principalele aspect urmărite sunt:

1. Relevanța cognitivă și profesională a programelor de studiu trebuie definită în funcție de nivelul cunoașterii științifice și al tehnologiei din domeniu, precum și de cerințele pieței muncii și a calificărilor.
2. Instituția de învățământ care solicită evaluarea externă a unui program de studiu trebuie să facă dovada că dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenții la studiile de licență/master și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.
3. Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studiu, diplomele eliberate, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspecte de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: *Regulament pentru activitatea profesională a studenților, Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență/master*).
4. Cunoștințele, competențele, deprinderile și abilitățile dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite, la absolvire, angajarea pe piața muncii corespunzător calificării, dezvoltarea unei afaceri proprii, dezvoltarea unor proiecte de creație individuale sau de grup ca artiști independenți (*freelancer*) sau continuarea studiilor în ciclul următor (masterat/doctorat). Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a *Planului de învățământ*.
5. Instituția de învățământ trebuie să dispună de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de recuperare a celor cu dificultăți în învățare.
6. Instituția de învățământ trebuie să aibă reglementată procedura de promovare a studentului dintr-un an de studiu în altul, în funcție de numărul de credite de studiu (ECTS) acumulate, precum și procedura de promovare a doi ani de studiu într-un singur an.
7. Instituția de învățământ trebuie să asigure urmărirea în carieră a absolvenților (se recomandă, pe o perioadă de cel puțin trei ani) după absolvire.

1.5.5.1 Evaluarea studenților

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului. La disciplinele care au o componentă practică/proiect, examenul practic/proiectul este obligatoriu iar aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Cel puțin 50% dintre formele de evaluare a studenților pe parcursul școlarizării trebuie să fie examene.

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în campusul universitar (examinare orală sau scrisă), în prezența a minimum două cadre didactice. În comisia de examinare pot fi invitați colaboratori de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unei program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloage, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

Instituția de învățământ trebuie să aibă un sistem informatic de colectare, prelucrare și analiză a datelor cu privire la rezultatele/ notele obținute de studenți.

Instituția de învățământ superior trebuie să facă dovada existenței unor programe de stimulare pentru studenții cu performanțe înalte și programe de recuperare a studenților cu dificultăți în învățare.

La terminarea studiilor de licență, studentul din domeniul *Cinematografie și media* va avea asigurate competențele specifice prevăzute de RNCIS/ANC și va putea exercita profesii potrivit C.O.R. Acestea vor fi precizate în *Suplimentul la Diplomă*.

1.5.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență/diplomă. Examenul de licență/diplomă, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior* și pe baza unei metodologii/proceduri/regulament proprii aprobate de Senatul universității.

Se recomandă descrierea condițiilor de susținere a examenului practic de creație care stă la baza redactării lucrării de licență.

Temele lucrărilor de licență trebuie să se situeze în interiorul problematicei specializării respective. Tematica propusă pentru lucrările de licență, precum și tratarea acesteia pot fi orientate spre latura artistică și practică a activității sau spre latura de cercetare și reflectare a fenomenului teatral.

Lucrarea de licență se realizează sub îndrumarea cadrelor didactice titulare din instituția respectivă sau a unui alt cadru didactic titular al unui alte universități acreditate din țară sau din străinătate dacă, conținutul și tema lucrării impune, cu aprobarea prealabilă a *Consiliului facultății*.

Pentru documentarea și cercetarea în vederea elaborării lucrării de licență este prevăzută o disciplină distinctă în planul de învățământ al anului III, semestrul VI. Temele pentru proiectele de licență se anunță cel târziu în primele patru săptămâni ale semestrului V, iar repartizarea se face corespunzător opțiunilor studenților, precum și a capacităților cadrelor didactice îndrumătoare, în următoarele două săptămâni, conform criteriilor și regulamentelor/ procedurilor interne din instituția de învățământ superior. Evaluarea și aprecierea de către îndrumător a activității de elaborare a tezei de licență se face prin notă, în semestrul VI, iar evaluarea finală se face în cadrul examenului de diplomă, la susținerea tezei în fața comisiei de licență.

În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență și modalitățile / procedurile prin care se asigură originalitatea conținutului lucrării de licență. Cadrul didactic coordonator răspunde solidar cu candidatul pentru autenticitatea lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat, iar universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

Lucrarea de diplomă are un număr de minimum 25 pagini, exceptând ilustrațiile, completate, după caz, de proiectul profesional/artistic. Conținutul și metodologia examenului de licență se stabilesc de departamentele de specialitate în funcție de fiecare program de studiu și se aprobă de Senatul universitar.

1.5.5.3 Examenul de licență

Modul de organizare și conținutul examenului de finalizare a studiilor respectă criteriile generale stabilite de Legea învățământului și de Ministerul Educației Naționale și metodologia/ procedura/ regulamentul propriu aprobat de Senatul universității.

Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe site-ul web al instituției de învățământ superior, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului.

Se recomandă ca examenul de licență să conțină 2 probe:

- a. evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate prin care se relevă capacitatea candidaților de a aplica creator cunoștințele însușite și aptitudinile viitorului artist profesionist/specialist;
- b. susținerea unui spectacol/ rol/ mapă profesională și a lucrării de licență.

Susținerea *Lucrării de licență* este precedată, la specializările *Artele spectacolului* și *Scenografie*, de prezentarea publică prealabilă a spectacolului/ rolului de absolvire.

Teza de licență este o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Aceasta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării; trebuie să demonstreze familiarizarea cu bibliografia relevantă pentru tema abordată, rigoare științifică și metodologică, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice. Tema aleasă sau propusă trebuie să fie relevantă pentru domeniul/programul de studii absolvit.

Pentru fiecare probă de examen, nota minimă este **5 (cinci)**. Nota minimă a promovării examenului de licență este **6 (șase)**.

Conform metodologiei generale ARACIS, pentru programele de studii supuse procedurii de acreditare, primele trei serii de absolvenți din perioada de autorizare provizorie de funcționare a programului de studii, vor susține examenul de licență astfel:

- a. dacă în ÎIS respectivă nu funcționează un program de studii de licență acreditat în domeniu, fie la instituții având cel puțin un program acreditat în domeniul respectiv, desemnate de ARACIS, cu comisii alcătuite din cadre didactice ale acestei ÎIS, fie în instituția proprie, dar cu comisii formate ca în cazul precedent;
- b. dacă în ÎIS respectivă funcționează cel puțin un alt program de studii de licență în domeniu, acreditat, cu comisie proprie.

1.5.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

1.5.6.1 Admiterea

Admiterea se organizează în conformitate cu legislația în vigoare, precum și cu metodologia/procedura/regulamentul propriu aprobat de Senatul universității.

Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Admiterea se face în limita capacității de școlarizare stabilite de ARACIS și publicate în H.G. din anul în curs.

Admiterea se face în baza unui concurs de admitere, bazat pe competențe atestate de candidat prin diploma de bacalaureat și, după caz, pe baza competențelor dovedite prin rezultatele probelor de concurs de admitere, în conformitate cu reglementările MEN în vigoare, precum și cu regulamentele de admitere ale universităților.

Instituția formulează propria politică de recrutare și admitere a studenților și o aplică în mod transparent și riguros, respectând principiul egalității șanselor tuturor candidaților, fără nici o discriminare. Metodologiile de admitere proprii pentru fiecare specializare sunt stabilite de fiecare instituție în parte și aprobate de Senatul universitar și sunt anunțate public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Prin concurs, pentru toate specializările ¹⁾:

- Probe de aptitudini
- Probe de cunoștințe/ discipline teoretice, de specialitate și limitrofe domeniului
- Interviu/ scrisoare de motivație și alte forme de (pre-)selecție prin concurs

1. Observație: Instituția de învățământ superior care organizează admiterea poate opta pentru o variantă proprie, care să combine unul sau mai multe dintre criteriile mai sus menționate.

1.5.6.2 Criterii pentru stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

Numărul maxim de studenți pentru primul an al unui program de studii (capacitatea de școlarizare) într-o universitate se stabilește de către ARACIS, cu ocazia evaluărilor externe în vederea autorizării provizorii, acreditării sau evaluărilor periodice, după caz, în funcție de criteriile referitoare la personalul didactic existent și la baza materială existente, pentru toată durata de școlarizare.

Capacitatea de școlarizare se poate modifica numai cu ocazia evaluărilor externe în vederea acreditării sau evaluărilor periodice, după caz, pe baza unor documente justificative, care să ateste îndeplinirea în noile condiții a prevederilor de punctul 1.

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari + asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență din domeniul **Cinematografie și media** este maximum 5/1.

Referitor la personalul didactic se va avea în vedere respectarea criteriilor și a indicatorilor menționați la **punctul 1.4.1**. În evaluarea calității, se consideră că un cadru didactic are norma de bază într-o singură universitate.*

Formațiile de studii pentru activitățile de curs (seriile de predare pe ani de studii), pentru activitățile de seminar (grupe) și pentru activitățile de laborator și cele de proiect (subgrupe), se stabilesc de către organizatorul programului de studii (facultate/departament) și sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a activităților cu asigurarea condițiilor unui proces de învățământ de calitate. Activitățile didactice de laborator și cele de proiect pot fi normate pe subgrupe.

- seria de curs - **maximum 150 studenți**;
- grupa de studenți - **maximum 15 studenți**.
- subgrupa de studenți – în funcție de specificul programului**

Structura formațiilor de studiu se raportează la evaluarea bazei materiale, din punct de vedere al capacității și al gradului de încărcare săptămânală, precum și la echipamente, tehnică de calcul, softuri, bază bibliografică, biblioteci și săli de studiu, precum și altele. Baza materială este specifică fiecărui program de studiu în parte.

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxele de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente etc.*), aferente anului universitar în curs, fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul Universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

Notă:

**În aceeași instituție, un cadru didactic poate avea norma de bază constituită din fracțiuni, la mai multe programe de studii.*

***La unele programe de studii din domeniul ARTE sunt permise și ore individuale asistate de cadre didactice.*

1.5.7 Cercetarea științifică / creația artistică

Facultatea sau departamentul coordonator al programului de studii universitare de licență dispune de un plan de cercetare științifică/ creație artistică, care este integrat în planul de cercetare al instituției de învățământ superior.

Temele de cercetare/ creație artistică cuprinse în plan se înscriu în aria domeniului de licență *Cinematografie și media* sau în domenii conexe.

Fiecare cadru didactic sau de cercetare titular implicat în programul de studii evaluat desfășoară activități de cercetare științifică în domeniul disciplinelor pe care le acoperă, și/sau au creații artistice reprezentative la nivel național și internațional.

Aceste activități sunt valorificate prin publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminarii etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate.

Prin cercetare științifică se înțelege orice activitate de analiză, creație sau dezvoltare științifică sau științifico-tehnică; sunt de asemenea asimilate cercetării științifice activitățile de creație artistică / performanță sportivă.

1. Pentru a fi luată în considerare cu ocazia evaluării externe, activitatea de cercetare științifică trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- a) să fie confirmată/atestată prin documente oficiale;
- b) să fie finalizată (de exemplu: granturi/contracte de cercetare sau fazele lor distincte predate și recepționate, articole publicate, comunicări științifice susținute și publicate);
- c) să se desfășoare în instituția de învățământ superior de care aparține unitatea de învățământ evaluată, sau într-unul din centrele de cercetare ale acesteia, sau să reprezinte o colaborare, delimitată și atestată ca atare, cu alte instituții de învățământ superior sau de cercetare. Această prevedere nu se aplică și activităților de diseminare a cercetării.

2. Se consideră cercetare științifică următoarele categorii de activități:

- a) cercetarea științifică propriu-zisă: activitățile în cadrul granturilor obținute prin competiție și al contractelor de cercetare sau de cercetare-proiectare, precum și activitățile de cercetare necontractate, dar incluse în planurile de cercetare ale instituției de învățământ superior, finalizate cu articole originale publicate în reviste indexate în baze de date internaționale, recunoscute ca relevante în domeniu sau cu brevete de invenție/ creații cu drept de autor;
- b) activități asimilate cercetării științifice: elaborarea de manuale, tratate sau monografii publicate în edituri internaționale sau recunoscute pe plan național, articole publicate în reviste reprezentative pentru domeniul respectiv, comunicări la manifestări științifice cu comitete științifice de evaluare în vederea acceptării lor, susținute și publicate în volume catalogate ISSN sau ISBN, elaborarea de standarde și norme tehnice, expertize, consultanță științifică, conducere de doctorat în faza programului de cercetare științifică (etapa a II-a a studiilor doctorale).
- c) Nu sunt asimilate cercetării științifice: elaborarea de cursuri universitare și alte materiale didactice (îndrumare de proiect sau de laborator, culegeri de probleme de uz intern etc.), avizări de proiecte, îndrumarea lucrărilor de disertație ale masteranzilor, și îndrumarea doctoranzilor pe durata programului de pregătire universitară avansată (etapa I a studiilor doctorale).
3. Domeniul în care unitatea de învățământ supusă evaluării desfășoară activități de cercetare științifică trebuie să fie în concordanță cu domeniul programului de studii supus evaluării. Cadrele didactice cu activități la discipline de domeniu, precum și cele cu activitate didactică la disciplinele de specialitate trebuie să desfășoare activități de cercetare științifică și/sau creație artistică în domeniul programului supus evaluării sau în domenii înrudite. Este recomandabil ca și cadrele didactice care activează la celelalte categorii de discipline să desfășoare activități de cercetare care să aibă o minimă legătură cu domeniul programului de studii (fac excepție cadrele didactice de la disciplinele Educație fizică și sport și Limbi străine).
4. Activitatea de cercetare științifică a unității de învățământ superior evaluată, trebuie să se desfășoare după un plan de cercetare științifică întocmit la nivel de departament sau de facultate, inclus în planul de cercetare al instituției de învățământ superior; o lucrare de cercetare în specialitate se consideră o singură dată (la evaluarea unui singur program de studii) și numai la unitatea de învățământ unde a fost efectuată.
5. Instituția de învățământ superior trebuie să organizeze manifestări științifice naționale și internaționale, să aibă reviste științifice cu apariție regulată catalogate ISSN și recunoscute, precum și să colaboreze cu unități și instituții de cercetare științifică și creație artistică din țară și din străinătate. Domeniul în care se încadrează programul de studii evaluat trebuie să se regăsească în secțiunile manifestărilor științifice organizate, precum și în tematica generală a revistelor.
6. O instituție de învățământ superior acreditată e recomandat să aibă cel puțin un centru de cercetare științifică recunoscut, sau să colaboreze cu astfel de centre și institute de cercetare (din domenii corespunzătoare celor în care prestează activitate de învățământ).
7. Instituția de învățământ superior acreditată trebuie să dispună de editură proprie, precum și publicații catalogate ISSN și/sau ISBN.
8. Creația artistică se supune legislației în domeniu, reglementată prin Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe (republicată).
9. Veniturile obținute din cercetarea științifică/creație artistică trebuie să fie folosite și pentru dotări și dezvoltare, conform reglementărilor legale în vigoare.

1.5.8 Baza materială

1. Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și obiectivelor cercetării științifice, precum și numărului de cadre didactice și numărului de studenți pentru specializarea supusă evaluării.
2. Dotarea laboratoarelor/atelierelor/studiourilor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor de învățământ, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică și creație artistică.

3. Instituția de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la internet etc.), la dispoziția cadrelor didactice și studenților. În sălile și laboratoarele pentru disciplinele informatice trebuie să se asigure la fiecare post de lucru câte un calculator, la care pot lucra simultan maximum doi studenți – în cadrul programelor de studiu de licență, și un singur student în cadrul programelor de studiu de master. De asemenea, trebuie asigurate softuri generale și softuri specializate având licențe de utilizare.

4. Pentru fiecare disciplină din planul de învățământ (cu excepția celor facultative) trebuie să se asigure, în bibliotecile proprii, cursuri și îndrumare de laborator/proiect, sau documentații accesibile în format electronic. Pentru aceste lucrări, trebuie să existe minim un exemplar tipărit la 10 studenți. Dacă materialul didactic respectiv este disponibil și în format electronic, el trebuie să fie accesibil pe internet sau la calculatoarele din laborator/bibliotecă (minimum un calculator la 10 studenți).

5. Pentru fiecare program de studii organizat instituția trebuie să facă dovada unor spații exclusiv dedicate programului respectiv – în așa fel încât, proprie sau pusă la dispoziție prin închiriere, baza materială să asigure îndeplinirea obiectivelor procesului de învățământ și al celui de cercetare științifică și creație artistică.

Spațiul de învățământ trebuie să fie asigurat prin săli adecvate ca mărime, suficiente numeric, conform formațiilor de studiu stabilite.

Spațiile de învățământ trebuie să asigure:

- săli de curs: aproximativ 1 m²/ student;
- săli de seminar: aproximativ 1,5 m²/ student;
- laboratoare didactice, ateliere: aproximativ 4 m²/ student;
- laboratoarele care asigură pregătirea generală a studenților în domeniul informaticii și programării sau cele destinate altor materii din aria curriculară care presupun utilizarea aparaturii informatice trebuie dotate astfel încât, la nivelul unei formații de studiu să poată lucra maximum 2 studenți la același calculator.

Instituția trebuie să dispună de săli/ ateliere/ spații cinematografice și tv. și expoziționale adecvate. Atelierele de creație și laboratoarele tehnice trebuie să fie dotate cu recuzită, aparatură adecvată și mobilier uzual.

Instituția trebuie să aibă capacitatea de a oferi studenților spre folosință în procesul de învățământ un fond necesar de aparatură tehnică de specialitate precum și accesoriile aferente.

Instituția trebuie să dispună de o infrastructură minimală (propuneri):

- studio de film și televiziune, cu posibilitatea de înregistrare cu camere multiple, dublaj; teleplay;
- studio video
- platouri de filmare cu dotarea tehnică necesară (sisteme TV linear digitalizat, computerizat etc);
- studio de regie dotat corespunzător (acolo unde există specializarea *Regie de film*)
- laboratoare de fotografie (alb/ negru și color);
- laborator multimedia cu sisteme de prelucrare digitalizată a sunetului și imaginii cu multiple posibilități de montaj – editare a imaginii: 16 mm, 35 mm, digital;
- ateliere de scenografie cu dotarea necesară;
- ateliere de creație în domeniul animației;
- ateliere mecanice și electronice pentru aparatura de filmare și iluminare;
- laborator de practica presei cu dotarea necesară (acolo unde există specializarea *Filmologie*);
- laborator de informatică (media);
- Alte laboratoare/ ateliere necesare activității didactice, care nu sunt obligatorii pentru autorizarea provizorie sau acreditare (cum ar fi: ateliere de machiaj, de optică, de

prelucrare a peliculei ș.a.), pot fi realizate prin colaborări cu instituții de profil.

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de *soft*-uri specializate, corespunzătoare disciplinelor de studiu din planul de învățământ și că posedă licență de utilizare a acestora.

Biblioteci și mediateci

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de bibliotecă dotată cu sală de lectură și fond de carte propriu, corespunzător disciplinelor prevăzute în planurile de învățământ pe cicluri de studii universitare (licență și masterat), Mediatecă cu Cd-uri, DVD-uri, aparatură multimedia. Numărul de locuri în sălile de curs, seminar și laborator este corelat cu mărimea formațiilor de studiu (serii, grupe, subgrupe etc.), conform normativelor MENCS.

Biblioteca și mediateca trebuie să dispună de fond de carte de specialitate mereu înprospătat, materiale audiovizuale, filmotecă, videotecă etc., cu asigurarea funcționalității și a condițiilor adecvate de conservare.

Materialul bibliografic aflat în biblioteca proprie trebuie să acopere integral disciplinele prevăzute în planul de învățământ cu un număr suficient de exemplare.

Minimum 50% din materialul bibliografic să fie reprezentat de titluri de carte sau cursuri universitare.

Instituția trebuie să posede, în bibliotecă, un fond de publicații cuprinzând:

- scenarii;
- albume de specialitate;
- periodice de specialitate (românești și străine), preferabil și în format electronic; - cursuri, tratate, cărți și lucrări de specialitate etc., absolut necesare procesului de învățământ.

Pentru autorizarea de **funcționare provizorie** bibliotecile trebuie să fie dotate cu săli de lectură pentru cel puțin 5% din numărul total al studenților dintr-un ciclu de studii, iar pentru **acreditare** pentru cel puțin 10% din numărul total al studenților.

Pentru autorizarea de **funcționare provizorie** fondul de carte trebuie să fie în proporție de 1/10 studenți iar pentru **acreditare** de 1/5 studenți.

1.6 Domeniul de licență: MUZICĂ

Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*, în domeniul de studii universitare de licență (DL 30) MUZICĂ sunt incluse programele de studii /specializările prezentate în *Tabelul 2*:

Tabelul 2. Programele de studii/specializările din domeniul de licență Muzica

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)		Nr. de credite (ECTS)
30	Muzică	10	Muzică	180
		20	Muzică religioasă	180
		30	Muzicologie	240
		40	Interpretare muzicală - canto	240
		50	Interpretare muzicală - instrumente	240
		60	Compoziție muzicală	240
		70	Dirijat	240
		80	Artele spectacolului muzical	240

Sursa: HG nr. 433/2022 privind aprobarea *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2022-2023*;

Programele de studiu se diferențiază între ele prin conținutul lor curricular. Ele sunt definite prin misiune și – corespunzător – prin competențele prevăzute să fie dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și a Fișelor Disciplinelor. Un program de studiu se individualizează față de celelalte programe de studiu din același domeniu prin planul său de învățământ; acesta trebuie să conțină minimum **20 % discipline de specialitate diferite** față de celelalte programe de studiu din domeniu.

Observații privind **programele de studii**:

Programul de studii 1. Compoziție muzicală are trei calificări:

- Compoziție muzică clasică
- Compoziție jazz
- Compoziție muzică ușoară

Programul de studii 2. Dirijat are două calificări:

- Dirijat orchestră
- Dirijat cor

1.6.1 Personalul didactic

Standardele privind personalul didactic sunt cele formulate în legislația în vigoare, cu precizările stabilite în cerințele normative obligatorii privind autorizarea / acreditarea / evaluarea periodică a programelor de studii de licență și în standardele specifice de față, aprobate de Consiliul ARACIS.

Pentru toate programele de studii se aplică standardul general: cadrele didactice trebuie să aibă doctorat în domeniul corespunzător disciplinelor predate. De asemenea, cadrele didactice trebuie să aibă studii universitare de licență în domeniul disciplinelor din norma didactică.

Posturile din statele de funcțiuni se ocupă în conformitate cu *Metodologia Cadru la nivel național și cu Metodologia/standardele proprii instituției angajatoare*.

Cadrele didactice titulare și asociate trebuie să aibă activitate de cercetare/creație artistică confirmată prin curriculum vitae și/sau lista activităților de cercetare/creație artistică în domeniul disciplinelor din norma didactică.

Cadrele didactice cu grad de asistent trebuie să îndeplinească cerințele legale în vigoare legate de pregătirea pedagogică (atestat modul pedagogic/ diplomă masterat didactic).

Următoarele criterii normative / standarde se referă la toate **posturile didactice** constituite pentru programul de studii evaluat, conform unui stat de funcțiuni cumulativ în care se includ posturile întregi și/ sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele colaboratoare. În cazul programelor de studii evaluate în vederea acreditării sau evaluării periodice, acest stat de funcțiuni trebuie să corespundă situației de fapt din anul universitar în care instituția a solicitat evaluarea. În cazul evaluării în vederea autorizării de funcționare a unui program de studii, statul de funcțiuni este unul virtual (proiecție pentru un ciclu de studii).

1. Posturile didactice se constituie conform reglementărilor în vigoare, în state de funcțiuni elaborate la începutul fiecărui an universitar.
2. Statele de funcțiuni sunt întocmite de departamentele de specialitate.
3. Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor și să aibă calificare, activitate didactică și de cercetare în domeniul disciplinelor din structura postului.
4. Personalul didactic titularizat în învățământul superior acoperă, într-un an universitar, cel mult trei norme didactice, indiferent de instituția de învățământ în care își desfășoară activitatea.
5. Un cadru didactic pensionat nu poate acoperi, în instituție, decât o singură normă.
6. Numărul de posturi ocupate cu personal peste vârsta pensionării nu poate depăși 20% din numărul total de posturi didactice.
7. Se recomandă ca facultatea / departamentul coordonator al programului de studii să aibă un plan de formare continuă a personalului didactic.

În vederea autorizăției de funcționare provizorie, instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi, constituite conform normelor legale, ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie profesori universitari și conferențieri universitari.

Numărul de cadre didactice cu normă întreagă trebuie să fie mai mare de 40% din numărul total de posturi didactice constituite conform legii.

În vederea acreditării sau evaluării periodice posturile legal constituite ale programului de studii trebuie să fie ocupate în proporție de minim 70% de cadre didactice titulare în instituția de învățământ, cu norma de bază sau cu post rezervat, iar dintre acestea cel puțin 25% să aibă gradul didactic de profesor universitar sau conferențiar.

1.6.2 Conținutul procesului de învățământ

În instituțiile de învățământ superior, procesul de învățământ la programele de studii din domeniul de licență **Muzică** are în ansamblu următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	a) 3 ani = 6 semestre b) 4 ani = 8 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 săptămâni* ¹¹
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	20 – 28 ore

¹¹ Ultimul semestru poate avea 12 săptămâni, pentru a permite elaborarea lucrării de licență.

4. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întreg ciclul al studiilor de licență	a) min.1680– max. 2352 ore ¹² b) min 2240 – max.3136 ore ²
5. Numărul minim total de credite obligatorii	180 ECTS/240 ECTS
6. Numărul minim de credite pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	maxim 15
8. Stagii anuale de practică	40-112 ore/an ¹³
9. Durata cercetării și documentării în vederea elaborării lucrării de licență	28-56 ore ¹⁴
10. Numărul de credite minim alocat pentru practica de specialitate	Min. 2 ECTS/an
11. Numărul de credite alocate pentru elaborarea și susținerea lucrării de licență	10 ECTS
12. Numărul de credite alocate educației fizice ca disciplină obligatorie	Min. 1 ECTS/semestru ¹⁵
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și al celor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte)	Raport 1/1, cu o abatere admisă de $\pm 30\%$
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni sesiuni de examene pe semestru	min. 3 săpt.
16. Număr de săptămâni sesiune restanță	Min 1 săpt.
17. Numărul maxim de studenți pe serie	120
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	30
19. Raportul maxim dintre numărul de studenți de la programul evaluat și numărul de cadre didactice care predau la program ^{16*}	7/1 muzică; 5/1 specializări interpretative

* Se calculează prin raportare la capacitatea de școlarizare (conform Hotărâre Consiliu ARACIS nr. 70/22.04.2019.

Obiectivele activității didactice:

1. asigurarea unei pregătiri teoretice și practico-metodice de specialitate, care să ofere absolventului cunoștințele și abilitățile necesare în domeniul muzicii;
- În funcție de programul de studii, obiectivele activității didactice vizează:
2. formarea de interpreți de înaltă performanță artistică și didactică;
 3. formarea de compozitori, muzicologi, dirijori pentru domeniul creației muzicale, respectiv pentru cercetări în domeniul științelor muzicale – tradiționale și contemporane;
 4. formarea de alți specialiști în domeniul muzicii: corist, referent muzical, reporter muzical, copiator note muzicale, regizor sunet, profesor de muzică etc.;
 5. formarea de regizori de teatru muzical, regizori coregrafi, coreologi pentru activități artistice și de cercetare științifică în domeniul *Artelor spectacolului muzical*;
 6. formarea de specialiști în domeniul creației, interpretării și cercetării în culturile muzicale religioase.

¹² Pentru întregul ciclul de școlarizare, numărul total de ore de activități organizate conform planului de învățământ cuprinde și volumul de practica organizată în afara celor 14 săptămâni.

Ex: $\min (6 \text{ semestre} * 14 \text{ săpt.} * 20 \text{ ore}) = 1680 \text{ ore} + \text{ore practică/activități în afara celor 14 săptămâni.}$

¹³ Activități desfășurate săptămânal sau cumulativ/modular.

¹⁴ Cercetarea și documentarea în vederea elaborării lucrării de licență se poate desfășura cumulativ/modular și/sau sub forma unor activități cu ore alocate săptămânal, pe parcursul ultimului semestru de studii.

¹⁵ Creditele se acordă peste cele 30 ECTS.

¹⁶ În situația în care instituția are mai multe programe de licență în domeniul Muzică, raportul va fi calculat și între totalitatea studenților înmatriculați la acele programe și totalitatea cadrelor didactice care predau disciplinele cuprinse în planurile de învățământ ale respectivelor specializări. În acest caz, raportul maxim va fi de 6/1.

Planuri de învățământ:

La întocmirea planurilor de învățământ ale programelor de studii din domeniul de licență **Muzică** se aplică standardele generale, cu completările și precizările specifice programelor de studii.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- a) să asigure absolvenților, inclusiv prin conținutul fișelor de disciplină, dobândirea competențelor profesionale și transversale specifice;
- b) să respecte structura pe categorii formative a disciplinelor de învățământ, precum și ponderile limită asociate;
- c) să respecte structura după criteriul opționalității a disciplinelor de învățământ, precum și ponderile limită asociate;
- d) să asigure compatibilitatea la nivel național a programelor de studii prin respectarea nomenclatoarelor disciplinelor de învățământ;
- e) să prevadă o succesiune logică a disciplinelor de învățământ, să structureze și să dimensioneze în mod adecvat categoriile de activități didactice (curs, seminar, laborator, proiect, practică) și să prevadă forme de verificare relevante și obiective;
- f) să asigure, pe cât este posibil, compatibilitatea cu programele de studii similare oferite în universitățile de prestigiu din țările UE.
- g) acordarea la sistemul european de credite transferabile (ECTS):
 - ✓ planurile de învățământ trebuie acordate cu sistemul de credite transferabile
 - ✓ fiecare disciplină trebuie să aibă prevăzut în mod distinct numărul de credite alocate
 - ✓ fiecare semestru are minim 30/ credite transferabile
 - ✓ disciplinele facultative au puncte de credit peste cele 30/ credite ale semestrului.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după *categoria formativă* și după *opționalitate*.

Planul de învățământ va conține **discipline fundamentale, de domeniu, de specialitate și complementare**, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative – conform deciziei organizatorului programului de studii.

Ponderile celor patru categorii de discipline formative determinate pe baza numărului total de ore didactice alocate prin planul de învățământ și trebuie să respecte limitele indicate în **Tabelul 4** și **Tabelul 5**, cu precizările și abaterile admise.

Învățământ de licență = 3 ani; curs cu frecvență, 6 semestre– 180 credite.

1. Volumul minim al orelor din planul de învățământ = 1680 ore fizice (20h/săpt. x 14 săpt. x 6 semestre)
2. Volumul maxim al orelor din planul de învățământ = 2352 ore fizice (28h/săpt. x 14 săpt. x 6 semestre)
3. Prelegeri = 35-50% din totalul de ore; activități practice, aplicative = 50-65% din totalul de ore.

Învățământ de licență = 4 ani; curs cu frecvență, 8 semestre– 240 credite.

1. Volumul minim al orelor din planul de învățământ = 2240 (20h/săpt. x 14 săpt. x 8 semestre)
2. Volumul maxim al orelor din planul de învățământ = 3136 ore fizice (28h/săpt. x 14 săpt. x 8 semestre)
3. Prelegeri = 35-50% din totalul de ore; activități practice, aplicative = 50-65% din totalul de ore.

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu după categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	3 ani - 6 semestre	4 ani -8 semestre
Discipline fundamentale	DF	20-35%	20-30%
Discipline de domeniu	DD	20-40%	20-45%
Discipline de specialitate	DS	20-40%	20-55%
Discipline complementare	DC	max.10%	max.10%
Total		100%	100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitate

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DO	Min 70 %
Discipline opționale (la alegere)	DA	Max 30%
Discipline facultative	DF	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DF

Disciplinele facultative, indiferent de semestrul de studii în care sunt prevăzute în planul de învățământ, se încheie cu formă de evaluare, iar punctele credit care li se atribuie sunt peste cele 30 ale semestrului respectiv.

Disciplinele din **modulul de pregătire psiho-pedagogică** pot fi încadrate în categoria de discipline facultative. Planul de învățământ al acestui modul precum și desfășurarea procesului didactic trebuie să fie gestionate de un departament specializat la nivelul instituției de învățământ superior.

Conținutul disciplinelor din planul de învățământ, reflectat în fișele disciplinelor, trebuie să corespundă domeniului și specializării absolventului pentru a asigura competențele generale și de specialitate declarate prin misiunea programului de studiu. În fișa disciplinei trebuie precizate competențele specifice asigurate, precum și căror competențe generale ale programului de studii se subsumează, în conformitate cu domeniul de studii de licență în care se eliberează diploma / certificatul de absolvire.

1.6.2.1 Discipline fundamentale (generale)

Observații

- disciplinele fundamentale sunt disciplinele comune tuturor programelor de studii universitare de licență din același domeniu fundamental (Arte);
- dintre disciplinele cuprinse în tabel, primele trei vor face parte obligatoriu din planul de învățământ. Celelalte pot fi selectate în funcție de competențele vizate de programul de studii;
- succesiunea disciplinelor fundamentale în planul de învățământ trebuie să fie adecvată.

Tabelul 6. DISCIPLINELE FUNDAMENTALE pentru programele de studii din domeniul MUZICĂ

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Teorie-solfegiu-dictat	obligatorie
2.	Forme și analize muzicale	obligatorie
3.	Istoria muzicii	obligatorie

4.	Istoria artei/teatrului universal/ operei și dansului	obligatorie/ opțională/facultativă
5.	Estetică muzicală	obligatorie/opțională/ facultativă
6.	Introducere în management artistic	obligatorie/opțională/ facultativă

1.6.2.2 Discipline de domeniu

Observații:

- disciplinele de domeniu sunt comune pentru toate programele de studii cuprinse în domeniul de licență **Muzică**;
- dintre disciplinele cuprinse în tabel vor fi alese cele corespunzătoare competențelor vizate de programul de studii;
- titulatura și încadrarea disciplinelor în funcție de opționalitate sunt la latitudinea instituției;
- succesiunea disciplinelor de domeniu în planul de învățământ trebuie să fie adecvată și logică;
- în afara acestor discipline pot fi propuse și altele, cu condiția ca apartenența la domeniul de studii de licență **Muzică** și competențele vizate să reiasă cu claritate din fișa disciplinei.

Tabelul 7. DISCIPLINELE DE DOMENIU pentru programele de studii din domeniul de licență MUZICĂ

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Acordajul instrumentelor cu claviatură	obligatorie/opțională/facultativă
2.	Analize muzicale aplicate/repertoriale	obligatorie/opțională/facultativă
3.	Aranjamente muzicale (transcripții, reducții etc.)	obligatorie/opțională/facultativă
4.	Armonie	obligatorie/opțională/facultativă
5.	Cânt popular	obligatorie/opțională/facultativă
6.	Citare de partituri	obligatorie/opțională/facultativă
7.	Compozitorii și literatura muzicală	obligatorie/opțională/facultativă
8.	Creație muzicală și multimedia	obligatorie/opțională/facultativă
9.	Dirijat și cânt coral	obligatorie/opțională/facultativă
10.	Dramaturgie muzicală/muzical-coregrafică/Machiajul în spectacolul muzical	obligatorie/opțională/facultativă
11.	Educarea auzului muzical	obligatorie/opțională/facultativă
12.	Formații muzicale vocal-instrumentale în educația muzicală	obligatorie/opțională/facultativă
13.	Folclor muzical/Muzici tradiționale	obligatorie/opțională/facultativă
14.	Improvizatie muzicală/Arta improvizatiei	obligatorie/opțională/facultativă
15.	Informație muzicală computerizată/Tehnologii informatice computerizate în muzică	obligatorie/opțională/facultativă
16.	Instrument secundar/Canto secundar	opțională/facultativă
17.	Interpretări muzicale comparate	obligatorie/opțională/facultativă
18.	Jazz/Muzică ușoară	obligatorie/opțională/facultativă
19.	Istoria jazzului/muzicii ușoare/culturii muzicale pop /muzicii vocale	obligatorie/opțională/facultativă
20.	Jurnalism muzical de radio și televiziune	obligatorie/opțională/facultativă
21.	Limbaje muzicale contemporane/Muzică nouă	obligatorie/opțională/facultativă
22.	Mediere muzicală	obligatorie/opțională/facultativă
23.	Medii electronice în creația muzicală	obligatorie/opțională/facultativă
24.	Muzică asistată de calculator	obligatorie/opțională/facultativă

25.	Muzică de film	obligatorie/opțională/facultativă
26.	Paleografie muzicală (bizantină/gregoriană)	obligatorie/opțională/facultativă
27.	Pian complementar	obligatorie/opțională/facultativă
28.	Polifonie (Contrapunct și fugă)	obligatorie/opțională/facultativă
29.	Principii de cercetare și redactare în muzică	obligatorie/opțională/facultativă
30.	Regie muzicală (de sunet)	obligatorie/opțională/facultativă
31.	Retorică muzicală	obligatorie/opțională/facultativă
32.	Semiotică muzicală	obligatorie/opțională/facultativă
33.	Stilistică muzicală	obligatorie/opțională/facultativă
34.	Stilistica și notația teatrului muzical/dansului	obligatorie/opțională/facultativă
35.	Tehnica vorbirii și declamației	obligatorie/opțională/facultativă
36.	Teoria instrumentelor/ Teoria instrumentelor și orchestrație	obligatorie/opțională/facultativă

1.6.2.3 Discipline de specialitate

Discipline de specialitate

Observații:

- disciplinele de specialitate sunt definitorii pentru specializarea asigurată de fiecare din programele de studii universitare de licență din același domeniu de studii universitare de licență;
- disciplinele corespunzătoare fiecărui program de studii din domeniul de licență sunt indicate în **Tabelul 8**, fără a se înțelege obligativitatea includerii în planul de învățământ al unui anumit program de studii a tuturor disciplinelor din nomenclator;
- dintre disciplinele cuprinse în tabel vor fi alese cele corespunzătoare competențelor necesare ocupațiilor vizate de programul de studii;
- titulatura și încadrarea disciplinelor în funcție de opționalitate sunt la latitudinea instituției;
- succesiunea disciplinelor de specialitate în planul de învățământ trebuie să fie adecvată și logică;
- în afara acestor discipline pot fi propuse și altele, cu condiția să nu coincidă cu disciplinele de specialitate aferente altor specializări/programe de studii, iar apartenența la domeniul de studii de licență Muzică și competențele vizate să reiasă cu claritate din fișa disciplinei.

Tabelul 8. DISCIPLINELE DE SPECIALITATE pentru programele de studii din domeniul de licență MUZICĂ

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
Specializarea Interpretare muzicală – Instrumente		
1.	Acompaniament/ Studiul acompaniamentului pianistic	obligatorie
2.	Instrument	obligatorie
3.	Muzică de cameră	obligatorie
4.	Orchestra/Ansamblu baroc	obligatorie
5.	Solo-uri și studii de orchestră	obligatorie
6.	Practica artistică (instrumentală etc.)	obligatorie
Specializarea Interpretare muzicală – Canto		
1.	Arta actorului/mișcare scenică	obligatorie
2.	Canto	obligatorie
3.	Dramaturgie muzicală / Machiajul în spectacolul muzical	obligatorie
4.	Lied-oratoriu	obligatorie

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
5.	Opera	obligatorie
6.	Practică artistică (vocală etc.)	obligatorie
Specializarea Compoziție muzicală.		
Denumirea calificării: Compoziție muzicală - clasică		
1.	Armonie	obligatorie
2.	Compoziție	obligatorie
3.	Muzică asistată de calculator/Tehnologia muzicii electronice	obligatorie
4.	Polifonie (Contrapunct și fugă)	obligatorie
5.	Strategii componistice în muzica modernă	obligatorie
6.	Practică artistică (componistică etc.)	obligatorie
Specializarea Compoziție muzicală.		
Denumirea calificării: Compoziție muzicală – jazz/muzică ușoară		
1.	Ansamblu de jazz sau muzică ușoară / Creație muzicală multimedia	obligatorie
2.	Arta improvizației în jazz / Tehnici specifice pop sau rock	obligatorie
3.	Canto jazz sau Instrument jazz / Muzică de film	obligatorie
4.	Compoziție jazz/muzică ușoară	obligatorie
5.	Istoria jazzului /muzicii ușoare	obligatorie
6.	Practică artistică (jazz/muzică ușoară etc.)	obligatorie
Specializarea Dirijat.		
Denumirea calificării: Dirijat - orchestră		
1.	Citire de partituri	obligatorie
2.	Dirijat orchestră (cu corepetiție)	obligatorie
3.	Repertoriu vocal-simfonic	obligatorie
4.	Studiul partiturilor dirijorale	obligatorie
5.	Teoria instrumentelor și orchestrație	obligatorie
6.	Practică artistică (dirijat orchestră etc.)	obligatorie
Specializarea Dirijat.		
Denumirea calificării: Dirijat – cor		
1.	Aranjamente corale	obligatorie
2.	Citire de partituri	obligatorie
3.	Dirijat de cor (cu corepetiție)	obligatorie
4.	Pregătirea repertoriului coral / vocal-simfonic	obligatorie
5.	Studiul partiturilor corale	obligatorie
6.	Practică artistică (dirijat și cânt coral etc.)	obligatorie
Specializarea Artele spectacolului muzical		
1.	Compoziție coregrafică	obligatorie
2.	Regie teatru muzical	obligatorie
3.	Scenografie/Istoria costumului	obligatorie
4.	Spectacologie/Tehnici de producție audio-video	obligatorie
5.	Tehnici regizorale/coregrafice specifice	obligatorie
6.	Practică artistică (coregrafică/scenică etc.)	obligatorie
Specializarea Muzicologie		
1.	Etnomuzicologie	obligatorie

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
2.	Muzicologie	obligatorie
3.	Semiotică muzicală/ Critică muzicală/ Secretariat muzical	obligatorie
4.	Stilistică muzicală	obligatorie
5.	Practică artistică (muzicologică etc.)	obligatorie
Specializarea Muzică		
1.	Ansamblu coral	obligatorie
2.	Canto coral	obligatorie
3.	Educarea auzului muzical	obligatorie
4.	Folclor muzical/ Muzici tradiționale	obligatorie
5.	Sisteme de educație muzicală	obligatorie
6.	Principii generale de cercetare și redactare în muzică/Tehnoredactare muzicală	obligatorie
7.	Practică artistică (ansamblu coral etc.)	obligatorie
Specializarea Muzică religioasă		
1.	Cântare bisericească bizantină/gregoriană	obligatorie
2.	Muzică liturgică. Cântare după modele imnologice/ Cântul liturgic după Conciliul Vatican II	obligatorie
3.	Paleografie muzicală bizantină /gregoriană	obligatorie
4.	Istoria muzicii religioase	obligatorie
5.	Teoria muzicii bizantine/ gregoriene	obligatorie
6.	Tipic și liturgic / Cantorizare	obligatorie
7.	Practică artistică (muzică religioasă etc.)	obligatorie

1.6.2.4 Discipline complementare

Observații:

- disciplinele complementare sunt acele discipline din alte domenii, în afara domeniului **Muzică**, necesare formării viitorilor absolvenți din domeniul Muzică, care – în ceea ce privește programul evaluat – nu se încadrează în niciuna din categoriile de discipline: fundamentale, de domeniu, de specialitate;
- succesiunea și tipul disciplinelor complementare în planul de învățământ este orientativă;
- nomenclatorul din **Tabelul 9** este minimal și cuprinde acele discipline complementare ce asigură competențe transversale;
- în afara acestor discipline pot fi propuse și altele, cu condiția ca din fișa disciplinei să reiasă cu claritate competențele transversale vizate;
- pot deveni discipline complementare și acele discipline fundamentale care nu au fost considerate ca absolut necesare în formarea generală.

Tabelul 9. DISCIPLINELE COMPLEMENTARE pentru programele de studii din domeniul de licență Muzică

Nr. crt.	Disciplinele	Tipul disciplinei
1.	Educație fizică	obligatorie/opțională/facultativă
2.	Filozofie	obligatorie/opțională/facultativă
3.	Istoria culturii și civilizației	obligatorie/opțională/facultativă
4.	Limbă străină	obligatorie/opțională/facultativă

1.6.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Conform Anexei la Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.703/2011 privind implementarea Cadrului național al calificărilor din învățământul superior, fișele disciplinelor trebuie să conțină cel puțin următoarele informații:

1. Categoria formativă a disciplinei (fundamentală, de specialitate etc.); regimul disciplinei (obligatorie, opțională, facultativă); numărul de ore pe semestru; numărul de credite; disciplinele anterioare condiționate sau recomandate.
2. Fișele disciplinelor din planul de învățământ trebuie să precizeze contribuția acestora la asigurarea competențelor declarate în suplimentul la diplomă.
3. Conținutul curricular, precum și toate informațiile prezentate în fișele disciplinelor, trebuie să corespundă domeniului și specializării absolventului și trebuie să evidențieze o corelație directă între competențele asumate prin programul de studii, conținutul activităților la disciplină, volumul de timp alocat disciplinei pe activități și tematici precum și creditele transferabile alocate disciplinei. Fișa disciplinei trebuie să detalieze toate activitățile didactice prevăzute prin planul de învățământ (C, S, L, P, Pr.: tematicile prelegerilor și ale seminariilor, lista lucrărilor de laborator, conținuturile etapelor de elaborare a proiectelor, tematica fiecărui stagi de practică).
4. La stabilirea numărului de credite transferabile alocate fiecărei discipline se consideră întregul volum de timp pentru activitățile didactice directe (curs, seminar, lucrări practice, ateliere), precum și volumul de timp necesar studiului individual. Volumul de ore necesar pregătirii individuale a studentului trebuie precizat și justificat în fișele disciplinelor prin activități specifice precum: documentare, studiu individual, teme de casă, referate, proiecte, studii de caz ș.a. Aceste activități trebuie să aibă corespondență în evaluarea disciplinei.
5. Fișele disciplinelor de studii trebuie să evidențieze folosirea resurselor noilor tehnologii (ex. e-mail, bibliografie, resurse în format electronic) și materiale auxiliare (de exemplu, tablă, videoproiector etc.).
6. Fișele disciplinelor de studii trebuie să conțină cel puțin bibliografia minimală a disciplinei și cel puțin o lucrare bibliografică de referință a disciplinei, care să existe la dispoziția studenților într-un număr de exemplare corespunzător.
7. Fișele disciplinelor trebuie să conțină procedura de evaluare a însușirii de către studenți a disciplinei cu precizarea criteriilor, a metodelor și a formelor de evaluare, precum și cu precizarea ponderilor atribuite acestora în nota finală. Criteriile de evaluare trebuie să corespundă tuturor activităților prevăzute în planul de învățământ (curs, seminar, lucrări practice, ateliere, practică de specialitate), precum și formele de verificare pe parcurs (teme de casă, referate, eseuri, portofoliu ș.a.).
8. Fișele disciplinelor trebuie asumate prin semnătură de titularii de curs și de aplicații. De asemenea, fișele disciplinelor trebuie să fie avizate de Consiliul Departamentului, și asumate prin semnătură și de directorul de departament.

1.6.4 Practica

1. Stagiile de practică se organizează conform Ordinului Ministrului Educației, Cercetării și Tineretului nr. 3955/2008.
2. Ținând cont de specificul domeniului și al programului de studii pentru care s-a elaborat planul de învățământ, în planul de învățământ sunt prevăzute stagii de practică de 40-112 ore/an. Activitățile se pot desfășura săptămânal sau cumulativ/modular. Acestea corespund profilului și misiunii declarate pentru domeniul Muzică.

Conform Legii 1/2011, în învățământul superior muzical, practica studenților se desfășoară în universități – în ateliere muzicale, studiouri muzicale etc. –, precum și în instituții cu profil

muzical, pe bază de parteneriat instituțional.

3. Pentru practica de specialitate se elaborează fișa disciplinei în care se precizează clar misiunea practicii, tematica și obiectivele, precum și sarcinile studentului. Evaluarea practicii se face prin „colocviu”/„verificare”, cu notare de la 1 la 10.

4. Se recomandă ca unitățile de învățământ să încheie convenții sau contracte de practică cu instituții cultural-artistice de profil și/sau ONG-uri în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice. Acestea trebuie să precizeze cel puțin următoarele informații: responsabilitățile părților, persoanele responsabile din partea fiecărei părți.

1.6.5 Rezultatele învățării

Rezultatele învățării sunt definite în Legea 1/2011, art.345, alin.(1),a. Principalele aspecte urmărite sunt:

1. Relevanța cognitivă și profesională a programelor de studiu trebuie definită în funcție de nivelul cunoașterii științifice și al tehnologiei din domeniu, precum și de cerințele pieței muncii și a calificărilor.

2. Instituția de învățământ care solicită evaluarea externă a unui program de studiu, trebuie să facă dovada că dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenții la studiile de licență/master și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.

3. Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studiu, diplomele eliberate, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspecte de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: *Regulament pentru activitatea profesională a studenților*, *Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență/master*).

4. Cunoștințele, competențele, deprinderile și abilitățile dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii corespunzător calificării, dezvoltarea unei afaceri proprii, dezvoltarea unor proiecte de creație individuale sau de grup ca artiști independenți (*freelancer*) sau continuarea studiilor în ciclul următor (masterat). Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

5. Instituția de învățământ trebuie să dispună de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de recuperare a celor cu dificultăți în învățare.

6. Instituția de învățământ trebuie să aibă reglementată procedura de promovare a studentului dintr-un an de studiu în altul, în funcție de numărul de credite de studiu (ECTS) acumulate, precum și procedura de promovare a doi ani de studiu într-un singur an.

7. Instituția de învățământ trebuie să asigure urmărirea în carieră a absolvenților (se recomandă, pe o perioadă de cel puțin trei ani) după absolvire.

1.6.5.1 Evaluarea studenților

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea pe parcurs și prezentarea proiectului. La disciplinele care au o componentă practică/proiect, colocviul/examenul practic/proiectul este obligatoriu iar aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Cel puțin 50% din formele de evaluare a studenților pe parcursul școlarizării, trebuie să fie examene.

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Procedeele de examinare și evaluare a studenților sunt centrate pe rezultatele învățării și anunțate studenților din timp și în detaliu. Toate examenele se desfășoară în campusul universitar, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a cel puțin unui colaborator de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unui program de studii se încheie la sfârșitul fiecărui semestru cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Examenul scris poate consta într-un test grilă sau într-o probă de sinteză, cu unul sau mai multe subiecte, care să acopere întreaga materie. Este recomandabil ca examenul scris să nu fie constituit exclusiv din teste grilă; se poate combina testul grilă cu subiecte ce presupun redactare, pentru verificarea metalimbajului și a raționamentului specific domeniului, precum și cu subiecte care presupun rezolvarea unei probleme practice. Nota înregistrată prin evaluarea finală nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau pe baza rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloge, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

La finalizarea studiilor, studentul de la specializările din domeniul Muzică va avea asigurate competențele specifice prevăzute de RNCIS/ANC și va putea exercita profesii potrivit COR. Acestea vor fi precizate în Suplimentul la Diplomă.

1.6.5.2 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență/diplomă. Examenul de licență/diplomă se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior* și pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.

Instituția, în baza Metodologiei cadru, are elaborat propriu regulament pentru organizarea examenului de licență, care va cuprinde: descrierea probelor privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate, precum și descrierea condițiilor de elaborare și susținere a proiectului/lucrării de licență

Tematica propusă pentru lucrările de licență, precum și tratarea acestora pot fi orientate spre latura artistică și practică a activității sau spre latura de cercetare și reflectare a fenomenului muzical. Lucrarea de licență are un număr minim de pagini, aprobat de Senatul universitar în funcție de fiecare program de studiu și publicat în Conținutul și metodologia examenului de licență. Temele lucrărilor de licență trebuie să se situeze în interiorul problematicei specializării respective.

Lucrarea de licență/ diplomă se realizează sub îndrumarea cadrelor didactice titulare din instituția respectivă (lector/ conferențiar/ profesor universitar), sau a unui alt cadru didactic asociat, cu aprobarea prealabilă a *Consiliului facultății*.

Temele pentru proiectele de diplomă se anunță cel târziu în primele patru săptămâni ale ultimului an de studii, iar repartizarea se face corespunzător opțiunilor studenților, precum și a capacităților cadrelor didactice îndrumătoare, în următoarele două săptămâni, conform criteriilor și regulamentelor/ procedurilor interne din instituția de învățământ superior.

Pentru documentarea și cercetarea în vederea elaborării lucrării de licență, în ultimul semestru de studii este prevăzută o disciplină distinctă în planul de învățământ, cu un număr corespunzător de credite. Evaluarea și aprecierea de către îndrumător a activității de documentare și cercetare în vederea elaborării tezei de licență se face prin notă, în ultimul semestru de studii, iar evaluarea finală se face în cadrul examenului de diplomă, la susținerea tezei/proiectului în fața comisiei de licență.

În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență și modalitățile / procedurile prin care se asigură originalitatea conținutului lucrării de licență. Cadrul didactic coordonator răspunde solidar cu candidatul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat, iar universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

1.6.5.3 Examenul de licență

Modul de organizare și conținutul examenului de finalizare a studiilor se bazează pe un examen sumativ, care certifică asimilarea competențelor cognitive și profesionale conform calificării universitare. Se respectă criteriile generale stabilite de Legea învățământului și de Ministerul Educației și Cercetării.

Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe site-ul web al instituției de învățământ superior, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului.

Se recomandă ca examenul de licență să conțină 2 probe:

- a. evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate prin care se relevă capacitatea candidaților de a aplica creator cunoștințele însușite și competențele viitorului artist profesionist/specialist, conform specializării absolvite;
- b. susținerea unui recital și/sau a lucrării de licență.

Teza de licență este o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Aceasta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării; trebuie să demonstreze familiarizarea cu bibliografia relevantă pentru tema abordată, rigoare științifică și metodologică, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice. Tema aleasă sau propusă trebuie să fie relevantă pentru domeniul/programul de studii absolvit.

Pentru fiecare probă de examen, nota minimă este **5 (cinci)**. Nota minimă a promovării examenului de licență este **6 (șase)**.

Conform metodologiei generale ARACIS, pentru programele de studii supuse procedurii de acreditare, primele trei serii de absolvenți din perioada de autorizare provizorie de funcționare a programului de studii, vor susține examenul de licență astfel:

- a. dacă în ÎÎS respectivă nu funcționează un program de studii de licență acreditat în domeniu, fie la instituții având cel puțin un program acreditat în domeniul respectiv, desemnate de ARACIS, cu comisii alcătuite din cadre didactice ale acestei ÎÎS, fie în instituția proprie, dar cu comisii formate ca în cazul precedent;
- b. dacă în ÎÎS respectivă funcționează cel puțin un alt program de studii de licență în domeniu, acreditat, cu comisie proprie.

1.6.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

Principalele aspecte ale activității studenților în universitate trebuie reglementate sub formă de regulamente interne specifice ale universității, în care să se prevadă norme, drepturi, obligații, responsabilități ale universității, ale studenților și ale celorlalți actori din procesul educațional. Exemple: *Regulament pentru activitatea profesională a studenților*, *Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenți*, *Regulament de admitere*, *Regulament de finalizare a studiilor* etc.

Înscrierea la cursuri se face în baza unui contract de studii încheiat între fiecare dintre candidații declarați reușiți la concursul de admitere și universitate, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

1.6.6.1 Admiterea

Admiterea se organizează în conformitate cu legislația în vigoare, precum și cu metodologiile proprii instituției.

Instituția formulează propria politică de recrutare și admitere a studenților și o aplică în mod transparent și riguros, respectând principiul egalității șanselor tuturor candidaților, fără nici o discriminare. Metodologiile de admitere proprii pentru fiecare specializare sunt stabilite de fiecare instituție în parte și aprobate de Senatul universitar și sunt anunțate public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Admiterea se face în limita capacității de școlarizare stabilite de ARACIS și publicate în HG din anul curent.

Admiterea se face în baza unui concurs de admitere, bazat exclusiv pe competențe atestate de candidat prin diploma de bacalaureat și pe baza competențelor dovedite prin rezultatele probelor de concurs de admitere, în conformitate cu reglementările MEC în vigoare, precum și cu regulamentele de admitere ale universităților.

Condiții de selecție a candidaților în domeniul Muzică:

- ☐ Probe de **aptitudini muzicale** (eliminatorii)
- ☐ Probe de **cunoștințe specifice domeniului și specializării**

Pentru specializările cu o durată a studiilor de 4 ani, admiterea va conține obligatoriu probe de Teoria muzicii, Solfegiu și Dictat.

Studenții înmatriculați au încheiat cu instituția un Contract de studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

1.6.6.2 Criterii pentru stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

1. Numărul maxim de studenți pentru primul an al unui program de studii (capacitatea de școlarizare) într-o universitate se stabilește de către ARACIS, cu ocazia evaluărilor externe în vederea autorizării provizorii, acreditării sau evaluărilor periodice, după caz, în funcție de criteriile referitoare la personalul didactic existent, precum și cele referitoare la baza materială existentă, pentru toată durata normată de școlarizare.

2. Capacitatea de școlarizare, se poate modifica numai cu ocazia evaluărilor externe în vederea acreditării sau evaluărilor periodice, după caz, pe baza unor documente justificative, care să ateste îndeplinirea în noile condiții a prevederilor de punctul 1.

3. Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență, înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari +

asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență din domeniul **Muzică**, este maximum **7/1**¹⁷ muzică; 5/1 specializări interpretative¹⁸.

4. Referitor la personalul didactic se va avea în vedere respectarea criteriilor și a indicatorilor menționați la **punctul 1.1.1**. În evaluarea calității, se consideră că un cadru didactic are norma de bază într-o singură universitate.*

5. Formațiile de studiu (serii, grupe, subgrupe) la IF sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a activităților cu asigurarea condițiilor unui proces de învățământ de calitate:

- seria de curs, maximum 120 studenți;
- grupa de studenți, maximum 30 studenți.
- subgrupă = maximum 20 studenți¹⁹

Există specializări care necesită cursuri/ seminare/ lucrări practice individuale la anumite discipline. Există, de asemenea, discipline care necesită subgrupe de 2-4 studenți, în funcție de specificul disciplinei (Muzică de cameră, Citire de partituri etc.).

6. Structura formațiilor de studiu se raportează la evaluarea bazei materiale, din punctul de vedere al capacității și gradului de încărcare săptămânală, precum și la spații și dotări specifice (săli de concert și de studiu individual, instrumente muzicale, echipamente sonorizare, softuri, bază bibliografică, biblioteci și săli de studiu, precum și altele). Baza materială este specifică fiecărui program de studiu în parte.

7. Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale (*taxe de susținere a examenului de licență, taxe de eliberare a diferitelor duplicate la anumite documente, etc.*), aferente anului universitar în curs, fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul Universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

Notă:

**În aceeași instituție, un cadru didactic poate avea norma de bază constituită din fracțiuni, la mai multe programe de studii.*

1.6.7 Cercetarea științifică

- 1) Facultatea sau departamentul coordonator al programului de studii universitare de licență dispune de un plan de cercetare științifică/ creație artistică care este integrat în planul de cercetare al instituției de învățământ superior.
- 2) Temele de cercetare cuprinse în plan se înscriu în aria științifică/creație artistică a domeniului de licență **Muzică**.
- 3) Fiecare cadru didactic sau de cercetare implicat în programul de studii evaluat desfășoară activități de cercetare științifică și/sau au creații artistice reprezentative la nivel național și internațional în domeniul disciplinelor cuprinse în norma/norme didactice pe care o/le acoperă.
- 4) Aceste activități sunt valorificate prin: activități concertistice și de creație, publicații în reviste de specialitate sau edituri din țară sau din străinătate, indexate în baze de date sau

¹⁷ În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din domeniul Muzică.

¹⁸ În situația în care instituția are mai multe programe de licență în domeniul Muzică, raportul va fi calculat și între totalitatea studenților înmatriculați la acele programe și totalitatea cadrelor didactice care predau disciplinele cuprinse în planurile de învățământ ale respectivelor specializări. În acest caz, raportul maxim va fi 6/1.

¹⁹ La discipline cu pronunțat caracter aplicativ, precum: Teorie-solfegiu-dictat; Armonie; Polifonie etc.

- recunoscute de către comunitatea științifică din domeniu, comunicări științifice prezentate la sesiuni, simpozioane, seminare etc. din țară și/sau străinătate, rapoarte de cercetare, de expertiză, de consultanță etc., pe bază de contracte sau convenții încheiate cu parteneri din țară și/sau străinătate, cu evaluare atestată de către comisii de specialitate etc.
- 5) Prin cercetare științifică se înțelege orice activitate de analiză, creație sau dezvoltare științifică sau științifico-tehnică; activitățile de creație artistică sunt asimilate cercetării științifice.
 - 6) Pentru a fi luată în considerare cu ocazia evaluării externe, activitatea de cercetare științifică trebuie să îndeplinească următoarele condiții:
 - a) să fie confirmată/atestată prin documente oficiale;
 - b) să fie finalizată (de exemplu: granturi/contracte de cercetare sau fazele lor distincte predate și recepționate, articole publicate, comunicări științifice susținute și publicate);
 - c) Nu sunt asimilate cercetării științifice: cursurile universitare și materialele didactice fără ISSN sau ISBN, avizarea de proiecte, îndrumarea lucrărilor de licență, îndrumarea lucrărilor de disertație ale masteranzilor, îndrumarea doctoranzilor pe durata programului de pregătire universitară avansată (etapa I a studiilor doctorale).
 - 7) Facultatea organizează periodic, cu cadrele didactice, cercetătorii/interpreții și absolvenții, sesiuni științifice, simpozioane, conferințe, mese rotunde, stagii artistice, concerte, recitaluri, festivaluri de nivel național, cu participare internațională și internaționale, iar comunicările științifice sunt publicate în buletine științifice cotate ISBN, ISSN sau în volume dedicate activității organizate.
 - 8) Universitatea/Facultatea/Departamentul dispune de un centru de cercetare științifică în domeniu cu rezultate recunoscute de comunitatea științifică/artistică. În evaluarea activității științifice a cadrelor didactice se ia în considerare și activitatea membrilor CNCS, CNATDCU, CNFIS, ARACIS, a altor comisii sau jurii naționale.
 - 9) Instituția de învățământ superior acreditată dispune de editură proprie, precum și publicații catalogate ISSN și ISBN.
 - 10) Dotarea laboratoarelor de cercetare/creație artistică corespunde exigențelor temelor abordate. Echipamentele existente permit realizarea cercetărilor/creației artistice în domeniul Muzică.
 - 11) Veniturile obținute din cercetarea științifică trebuie să fie folosite și pentru dotări și dezvoltare, conform reglementărilor legale în vigoare.

1.6.8 Baza materială

1. Baza materială trebuie să corespundă obiectivelor procesului de învățământ și obiectivelor cercetării științifice, precum și numărului de cadre didactice și numărului de studenți pentru specializarea supusă evaluării.
2. Dotarea laboratoarelor/atelierelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile fișelor disciplinelor de învățământ, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.
3. Instituția de învățământ trebuie să dispună de sisteme informatice și sisteme de comunicații (rețele de calculatoare, acces la INTERNET etc.), la dispoziția cadrelor didactice și studenților. De asemenea trebuie asigurate softuri generale și softuri specializate având licențe de utilizare.
4. Pentru fiecare program de studii instituția de învățământ superior dispune de spații proprii - cel puțin 70% - sau închiriate, corespunzătoare pentru desfășurarea activităților didactice (curs și aplicații - seminare, laboratoare, proiecte) la toate disciplinele din planul de învățământ al programului de studii evaluat, precum și a activităților de cercetare științifică și creație artistică.
5. Materialul bibliografic aflat în biblioteca proprie trebuie să acopere integral disciplinele prevăzute în planul de învățământ cu un număr suficient de exemplare.

6. Spațiul de învățământ trebuie să fie asigurat prin săli adecvate ca mărime, suficiente numeric, conform formațiilor de studiu stabilite. Spațiile de învățământ trebuie să asigure un spațiu minim pentru buna desfășurare a activității didactice/de cercetare/creație artistică:

- săli de curs: aproximativ $1\text{ m}^2/\text{student}$;
- săli de seminar, săli de lectură, săli de studiu: aproximativ $1,5\text{ m}^2/\text{student}$;
- laboratoare de informatică și cele ale disciplinelor de specialitate care utilizează calculatorul electronic: aproximativ $2,5\text{ m}^2/\text{student}$;
- săli de concert/spectacol (asimilate laboratoarelor/atelierelor de creație): aproximativ $1\text{ m}^2/\text{student}$;

Laboratoarele care asigură pregătirea generală a studenților în domeniul informaticii și programării sau cele destinate altor materii din aria curriculară care presupun utilizarea aparaturii informatice trebuie dotate astfel încât, la nivelul unei formații de studiu să poată lucra maximum 2 studenți la același calculator.

7. Instituția trebuie să dispună de săli/ ateliere/ spații adecvate concertelor, spectacolelor, recitalurilor, conferințelor etc..

- ☐ Atelierele de creație și interpretare muzicală trebuie să fie dotate cu instrumente, mobilier specific și, după caz, aparatură adecvată.
- ☐ Instituția trebuie să aibă capacitatea de a oferi studenților spre folosință în procesul de învățământ spații de studiu individual și accesul la studio-uri de înregistrare, dotate cu aparatură tehnică de specialitate, precum și accesoriile aferente.
- ☐ Instituția trebuie să dispună de o infrastructură minimală:
 - Studio de înregistrări și masterizare dotat cu aparatură adecvată
 - Laborator de informatică muzicală
 - Laborator de multiplicare
 - Sunt specifice sălile de concert/spectacol, care pot fi asimilate laboratoarelor de creație artistică/cercetare. Acestea vor fi dotate cu pian, instrumente muzicale, aparatură, precum și cu mobilier specific.
 - Se recomandă ca programul de studii să beneficieze, în funcție de profilul acestuia, de săli/laboratoare specifice, precum: laborator de ansamblu coral, de operă, de orchestră, pentru formații camerale, de percuție, de muzică barocă, de compoziție, de jazz/muzică ușoară, de muzicologie, de folclor muzical, de teorie și științele educației muzicale, de dirijat, muzică electroacustică și multimedia.

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de bibliotecă dotată cu sală de lectură și fond de carte propriu, corespunzător disciplinelor prevăzute în planurile de învățământ, precum și Mediatecă cu CD-uri, DVD-uri, aparatură multimedia specifică (pentru audiții muzicale audio și video).

Biblioteca și mediateca trebuie să dispună de fond mereu actualizat de partituri, carte de specialitate, materiale audiovizuale etc., cu asigurarea funcționalității și a condițiilor adecvate de depozitare.

Se recomandă ca instituția să ofere acces studenților la baze de date on-line, cuprinzând periodice și alte publicații (din țară și străinătate) cu profil muzical.

Fondul de carte/materiale destinat programului de studii va fi alcătuit în cea mai mare parte din:

- partituri muzicale;
- cărți și cursuri universitare de specialitate;
- periodice cu profil muzical (românești și străine), preferabil și în format electronic;
- CD-uri, DVD-uri, alte materiale audio/video de specialitate etc.

1.7 Domeniul de licență: EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT**Tabelul 2. Programele de studii/specializările din domeniul de licență
Educație fizică și sport**

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
10	Educație fizică și sport	Educație fizică și sportivă	180
		Sport și performanță motrică	180

Sursa: HG nr. 433/2022 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2022-2023;

Programele de studiu se diferențiază între ele prin conținutul lor curricular. Ele sunt definite prin misiune și – corespunzător – prin competențele prevăzute să fie dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și a Fișelor Disciplinelor. Un program de studiu se individualizează față de celelalte programe de studiu din același domeniu prin planul său de învățământ; acesta trebuie să conțină minimum **20 % discipline de specialitate diferite** față de celelalte programe de studiu din domeniu.

1.7.1 Personalul didactic

Standardele privind personalul didactic sunt cele formulate în legislația în vigoare, cu precizările stabilite în cerințele normative obligatorii privind autorizarea / acreditarea / evaluarea periodică a programelor de studii de licență și în standardele specifice de față, aprobate de Consiliul ARACIS.

Pentru fiecare program de studii, titularii de disciplină îndeplinesc cel puțin una dintre următoarele condiții:

- vii. are studii universitare în domeniul disciplinei predate;
- viii. sunt conducători de doctorat în domeniul disciplinelor predate;
- ix. au tema tezei de doctorat în domeniul disciplinelor predate.

Cadrele didactice trebuie să îndeplinească cerințele stabilite de legislația în vigoare. Posturile din statele de funcțiuni se ocupă în conformitate cu *Metodologia Cadru la nivel național și cu standardele proprii instituției angajatoare*.

Cadrele didactice cu gradul de lector, conferențiar sau profesor universitar trebuie să aibă experiență didactică în activitatea de învățământ superior, cercetare științifică, antrenament sportiv, să dețină studii, cercetări și publicații în domeniul Știința Sportului și Educației Fizice sau în domenii înrudite.

Cadrele didactice de predare a disciplinelor cu profil teoretic (prelegeri și seminare) și practic-aplicativ (proiecte, lucrări practice, stagii de practică) atât din categoria celor fundamentale, din domeniul licenței, cât și din cea aferentă direcției de specializare trebuie să aibă experiență didactică, studii, cercetări, publicații în domeniu și în problematica disciplinei respective, precum și performanțe sportive, confirmate prin curriculum vitae. Activitatea de cercetare-proiectare- creație – performanță sportivă trebuie desfășurată cu preponderență în domeniul fundamental Știința Sportului și Educației Fizice.

Cadrele didactice cu grad de asistent trebuie să îndeplinească cerințele legale în vigoare legate de pregătirea pedagogică (atestat modul pedagogic/ diplomă masterat didactic).

Următoarele criterii normative / standarde se referă la toate **posturile didactice** constituite pentru programul de studii evaluat, conform unui stat de funcțiuni cumulativ, în care se includ posturile întregi și/ sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele colaboratoare. În cazul

programelor de studii evaluate în vederea acreditării sau evaluării periodice, acest stat de funcțiuni trebuie să corespundă situației de fapt din anul universitar în care instituția a solicitat evaluarea. În cazul evaluării în vederea autorizării de funcționare a unui program de studii, statul de funcțiuni este unul virtual (proiecție pentru un ciclu complet de studii).

1. Posturile didactice se constituie conform reglementărilor în vigoare, în state de funcțiuni elaborate și aprobate de senatul universității înainte de începerea anului universitar.
2. Statele de funcțiuni sunt întocmite de departamentele academice și asumate de directorul departamentului.
3. În vederea asigurării calității în actul de predare și în cercetare, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic cu norma de bază în instituție, din toate statele de funcții, să fie de maximum 3 (trei) norme.
4. Un cadru didactic pensionat la limita de vârstă sau din alte motive nu poate acoperi, în instituție, decât o singură normă.
5. Cadrele didactice cu gradul de profesor universitar, specialiști de înaltă clasă, care au depășit vârsta de pensionare, nu trebuie să acopere mai mult de 20 % din numărul total de posturi din statul de funcții.
6. Se recomandă ca facultatea / departamentul coordonator al programului de studii să aibă un plan de formare continuă a personalului didactic.

În vederea autorizăției de funcționare provizorie, instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi, constituite conform normelor legale, ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie profesori universitari și conferențieri universitari. Numărul de cadre didactice cu normă întreagă trebuie să fie mai mare de 40% din numărul total de posturi didactice constituite conform legii.

În vederea acreditării sau evaluării periodice posturile legal constituite ale programului de studii trebuie să fie ocupate în proporție de minim 70% de cadre didactice titulare în instituția de învățământ, cu norma de bază sau cu post rezervat, iar dintre acestea cel puțin 25% să aibă gradul didactic de profesor universitar sau conferențiar.

1.7.2 Conținutul procesului de învățământ

Domeniul de Licență Educație fizică și sport are un volum de 180 credite de studiu transferabile în sistemul european (ECTS).

Programele de studii/specializările de referință aprobate, potrivit H.G. 376/2016 privind *aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017*, sunt:

1. Educație fizică și sportivă
2. Sport și performanță motrică

Direcțiile de specializare se diferențiază între ele printr-un conținut specific integral, propriu fiecăreia dintre ele, în cuantum de 30 – 35% din numărul total de credite de studiu transferabile în sistemul european (ECTS). Disciplinele care asigură direcția de specializare constituie un PACHET DISTINCT, **nemodificabil în conținut, care odată ales, devine obligatoriu pentru student.**

- ❑ Pachetul de discipline pentru specializarea pe o direcție de studiu, poate fi introdus cel mai devreme începând cu semestrul 3.
- ❑ Volumul de activitate în domeniul licenței corespundent celor 180 credite ECTS este de 4500 ore. Acesta este compus dintr-un număr de cel puțin 50% unități credit dobândite prin pregătire frontală și un număr de cel mult 50% unități credit dobândite prin studiu

individual și activități practico-metodice conexe, desfășurate în mod independent de către student.

- Unitatea de credit este echivalentă cu 25 ore fizice efectuate de către student, în cadrul activităților de pregătire frontală și individuală/independentă, în scopul asimilării cunoștințelor pentru fiecare disciplină de studiu în parte, în funcție de politica universităților.

NOTĂ: Vor putea fi promovate în vederea evaluării, respectiv acreditării și specializării subordonate îndepliniri obiectivelor Spațiului European al Învățământului, cu privire la domeniul științei sportului, cuprinse în documentul programatic al ThematicNetwork Project AEHESIS – Aligning a European HigherEducationStructure în Sport Science – Report of theThirdYear (www.aehesis.com)

Planul de învățământ este un document obligatoriu pentru organizarea studiilor în domeniul licenței. Acesta cuprinde în forma propusă de către ARACIS, toate elementele necesare programării și derulării activității, în concordanță cu standardele de conținut aprobate, cum sunt:

- ✓ Disciplinele de studiu (repartizate pe semestre, cu volumul de ore /credite ECTS, număr total de ore fizice și convenționale /credite pe tipuri de pregătire: frontală și studiu individual);
- ✓ Numărul de săptămâni pentru fiecare semestru;
- ✓ Număr total credite pe semestru: 30 ECTS
- ✓ Stagii și aplicații (practică, tabere, etc.) cu denumire, durată, volum de ore fizice/ore /credite alocate, condiționările pentru promovarea disciplinelor etc.
- ✓ Numărul și formele de evaluare a nivelului de pregătire din cadrul sistemului de evaluare;
- ✓ Numărul total de ore de: predare (curs), de seminar, de lucrări practice/laborator, aplicații, stagii, forme de practică etc. și numărul de credite corespondente.

Procesul de învățământ la programele de studii ***Domeniul de licență Educație fizică și sport*** are în ansamblu următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 -17 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	24 – 28 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întreg ciclul al studiilor de licență	Min. 2016 ore Max. 2352 ore
5. Numărul minim total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul minim de credite pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	4-7
8. Stagii de practică	56 - 84 ore
9. Stagiul pentru elaborarea lucrării de licență	în sem. 6
10. Numărul de credite minim alocate pentru practica de specialitate	2 ECTS
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență	10 ECTS
12. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 1/1, cu o abatere admisă de ± 20%
13. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
14. Numărul de săptămâni sesiuni de examene pe semestru	3 săpt.
15. Număr de săptămâni sesiune restanță	Min 1 săpt.
16. Numărul de studenți pe serie	25-150

17. Numărul de studenți pe grupă	20-30
18. Raportul maxim dintre numărul de studenți și numărul de cadre didactice	20/1
19. Numărul de studenți pe serie/grupă cu aceeași specializare pe ramură de sport	5
20. Numărul de studenți pe grupa de lucrări practice și practică**	10-15

* La aceasta se adaugă stagiile activității practice de specialitate.

** Se calculează prin raportare la capacitatea de școlarizare (conform Hotărâre Consiliu ARACIS nr. 70/22.04.2019).

Durata studiilor de licență este de 3 ani, 14-15 săptămâni/semestru, la care, după caz se pot prevedea 2-3 săptămâni pentru aplicații practice/stagii. Durata unui semestru nu poate depăși 17 săptămâni.

Fiecare semestru se încheie cu o sesiune de examene cu durata de 3 săptămâni.

Număr total de ore pentru 180 ECTS /6 semestre: 4500 ore

Număr total ore fizice la o încărcătură de 24 - 28 ore /săptămână = 2016 -2352 ore

Din care: - mim. 50 % pregătire frontală
- Maxim 50 % studiu individual

Pregătire frontală:

- ☐ 60% număr ore fizice pentru seminare, lucrări practice, lucrări laborator, aplicații practice, stagii, etc
- ☐ 40% număr ore fizice pentru curs (prelegeri)

NOTĂ: Pe parcursul studiilor este obligatoriu avizul medical anual privind starea de sănătate a tuturor studenților în vederea practicării activităților fizice.

Planul de învățământ va conține *discipline fundamentale, discipline de domeniul licenței, de specialitate, discipline complementare și discipline la opțiunea universității*, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- a) să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- b) să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- c) să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
- d) să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
- e) să fie asigurată compatibilitatea la nivel național prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după *categoria formativă* și după *opționalitate*. Ponderea disciplinelor se determină pe baza numărului orelor didactice alocate în planul de învățământ.

Structura planului de învățământ se prezintă astfel:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu după categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	20-25 %
Discipline din domeniu	DD	30-35 %
Discipline de specialitate	DS	30-35 %
Discipline complementare	DC	5-10 %

Discipline la opțiunea universității	DOU	3-5 %
Total		100 %

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitate

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DOB	85-90 %
Discipline opționale (la alegere)	DO	5-10 %
Discipline facultative	DF	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DF

Disciplinele opționale odată alese, devin discipline obligatorii.

Disciplinele facultative au rolul de a întregi formarea studenților în domeniul studiat sau în domenii înrudite. Volumul de ore precum și numărul de credite corespunzătoare sunt peste cele de la disciplinele obligatorii și opționale contractate, deci sunt acumulate peste cele 30 credite transferabile ale fiecărui semestru.

1.7.2.1 Discipline fundamentale*(generale)

Sucesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative.

*Se acceptă și denumiri echivalente cu conținut similar pentru disciplinele menționate anterior

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Kinesiologie	obligatorie
2.	Psihopedagogie	obligatorie
3.	Teoria și metodică educației fizice și sportului	obligatorie
4.	Educație pentru sănătate și prim ajutor	obligatorie
5.	Bazele generale ale atletismului	obligatorie
6.	Gimnastica de bază	obligatorie
7.	Fundamentele științifice ale jocurilor sportive: baschet, fotbal, handbal, volei	obligatorie

1.7.2.2 Discipline de domeniul licenței

Sucesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Evaluare motrică și somato-funcțională	obligatorie
2.	Anatomie funcțională	obligatorie
3.	Fiziologie	obligatorie
4.	Teoria și practica atletismului	obligatorie
5.	Teoria și practica în ramuri ale gimnasticii (gimnastică artistică, gimnastică ritmică, gimnastică acrobatică)	obligatorie
6.	Teoria și practica în sporturile de iarnă (schi alpin, schi fond, bob, patinaj, sanie, sărituri, snowboard)	obligatorie
7.	Teoria și practica în sporturi de apă (înot, caiac, canoe, canotaj, sporturi cu vele, surf, sărituri în apă, ș.a)	obligatorie
8.	Teoria și practica în sporturile de combat (judo, arte marțiale, box, lupte)	obligatorie

9.	Teoria și practica în sporturi de expresie (dans sportiv, dans folcloric, patinaj artistic, înot sincron, schi artistic)	obligatorie
10.	Aplicații practice discipline sportive de iarnă (în tabere de pregătire)	obligatorie
11.	Aplicații practice discipline sportive de apă (în tabere de pregătire)	obligatorie
12.	Stagiu de pregătire și elaborare a lucrării de Licență	obligatorie
13.	Teoria și practica în alte ramuri sportive (hochei pe gheață/iarbă, base-ball, rugby, tenis, tenis de masă, polo, scrimă, tir, haltere, culturism, ciclism și altele)	obligatorie

1.7.2.3 Discipline de specialitate

Programul de studii 1. Educație fizică și sportivă

Succesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Activități motrice adaptate	obligatorie
2.	Activități motrice de timp liber, (badminton, alpinism, escaladă, jocuri sportive de plajă/de sală/teren redus, rafting, scufundări, sporturi extreme etc.)	obligatorie
3.	Expresie corporală și euritmie	obligatorie
4.	Fitness	obligatorie
5.	Gimnastică aerobă de întreținere/ Step aerobă	opțională
6.	Metodica predării atletismului în școală	obligatorie
7.	Metodica predării baschetului în școală	obligatorie
8.	Metodica predării fotbalului în școală	obligatorie
9.	Metodica predării gimnasticii în școală	obligatorie
10.	Metodica predării handbalului în școală	obligatorie
11.	Metodica predării voleiului în școală	obligatorie
12.	Practica și metodica activităților motrice pe grupe de vârstă	obligatorie
13.	Stagiu de practică în activități de turism	obligatorie
14.	Stagiu de practică în baze de agrement	obligatorie
15.	Stagiu de practică în unități învățământ	obligatorie
16.	Tehnici de supraviețuire/Tehnici de autoapărare	opțională

Cele 4 jocuri sportive cuprinse în pachetul Metodica predării jocurilor sportive în școală sunt obligatorii.

Programul de studii 2. Sport și performanță motrică

Succesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Bazele generale ale antrenamentului sportiv	obligatorie
2.	Echipamente, aparate și instalații folosite în sport/Amenajare baze sportive	opțională
3.	Fiziologia efortului sportiv	obligatorie
4.	Metodica antrenamentului pe ramură de sport	obligatorie
5.	Psihologia sportului	obligatorie

6.	Refacerea și recuperarea în sportul de performanță	obligatorie
7.	Stagiu de practică în acțiuni și evenimente sportive	obligatorie
8.	Stagiu de practică în centre de inițiere în sport	obligatorie
9.	Stagiu de practică în structuri ale sportului	obligatorie
10.	Tehnici de monitorizare a performanței sportive	obligatorie
11.	Tehnici și metode pentru dezvoltarea calităților motrice	obligatorie

1.7.2.4 Discipline complementare

Sucesiunea și tipul disciplinelor complementare în planul de învățământ sunt orientative. Numărul disciplinelor din această categorie, incluse în planul de învățământ este la latitudinea fiecărei universități.

Nr. crt.	Disciplinele	Tipul disciplinei
1.	Limbă străină	obligatorie
2.	Comunicare în Știința Sportului și Educației Fizice	opțională
3.	Utilizare soft-uri specializate în Știința Sportului și Educației Fizice	opțională
4.	Metode de cercetare în Știința Sportului și Educației Fizice	obligatorie
5.	Management aplicat în Știința Sportului și Educației Fizice	opțională

1.7.2.5 Discipline la opțiunea universității

Numărul disciplinelor din această categorie, incluse în planul de învățământ este la latitudinea fiecărei universități.

Nr. crt.	Disciplinele	Tipul disciplinei
1.	Șah	obligatorie
2.	Istoria educației fizice și sportului	opțională
3.	Antrenament și competiție în sport adaptat	opțională
4.	Sociologia în Știința Sportului și Educației Fizice / Eticăși deontologie în Știința Sportului și Educației Fizice	opțională

NOTĂ: Pot fi introduse în planurile de învățământ și alte discipline care se înscriu în aria domeniului Știința Sportului și Educației Fizice, în funcție de realitățile locale ale fiecărei universități.

1.7.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Fișele disciplinelor se vor elabora în concordanță cu macheta metodologiei de implementare a Cadrului național al calificărilor din învățământul superior (RNCIS).

Disciplinele facultative, indiferent de semestrul de studii în care sunt prevăzute în planul de învățământ, se încheie cu formă de evaluare, iar creditele care li se atribuie sunt peste cele 30 ale semestrului.

Fișele disciplinelor trebuie să conțină cel puțin următoarele informații:

1. Categoria formativă a disciplinei (fundamentală, de specialitate etc.); regimul disciplinei (obligatorie, opțională, facultativă); numărul de ore pe semestru; numărul de credite; disciplinele anterioare condiționate sau recomandate.

2. Fișele disciplinelor din planul de învățământ trebuie să precizeze contribuția acestora la asigurarea competențelor declarate în suplimentul la diplomă.
3. Conținutul curricular, precum și toate informațiile prezentate în fișele disciplinelor, trebuie să corespundă domeniului și specializării absolventului și trebuie să evidențieze o corelație directă între competențele asumate prin programul de studii, conținutul activităților la disciplină, volumul de timp alocat disciplinei pe activități și tematici precum și creditele transferabile alocate disciplinei. Fișa disciplinei trebuie să detalieze toate activitățile didactice prevăzute prin planul de învățământ (C, S, L, P, Pr.: tematicile prelegerilor și ale seminariilor, lista lucrărilor de laborator, conținuturile etapelor de elaborare a proiectelor, tematica fiecărui stagi de practică).
4. La stabilirea numărului de credite transferabile alocate fiecărei discipline se consideră întregul volum de timp pentru activitățile didactice directe (curs, seminar, lucrări practice, ateliere), precum și volumul de timp necesar studiului individual. Volumul de ore necesar pregătirii individuale a studentului trebuie precizat și justificat în fișele disciplinelor prin activități specifice precum: documentare, studiu individual, teme de casă, referate, proiecte, studii de caz ș.a. Aceste activități trebuie să aibă corespondență în evaluarea disciplinei.
5. Fișele disciplinelor de studii trebuie să evidențieze folosirea resurselor noilor tehnologii (ex. e-mail, pagină personală de web pentru tematică, bibliografie, resurse în format electronic) și materiale auxiliare, de la tablă, la flipchart și videoproiector.
6. Fișele disciplinelor de studii trebuie să conțină cel puțin bibliografia minimală a disciplinei și cel puțin o lucrare bibliografică de referință a disciplinei, care să existe la dispoziția studenților într-un număr de exemplare corespunzător.
7. Fișele disciplinelor trebuie să conțină procedura de evaluare a însușirii de către studenți a disciplinei cu precizarea criteriilor, a metodelor și a formelor de evaluare, precum și cu precizarea ponderilor atribuite acestora în nota finală. Criteriile de evaluare trebuie să corespundă tuturor activităților prevăzute în planul de învățământ (curs, seminar, lucrări practice, ateliere, practică de specialitate), precum și formele de verificare pe parcurs (teme de casă, referate, eseuri, portofoliu ș.a.).
8. Fișele disciplinelor trebuie asumate prin semnătură de titularii de curs și de aplicații. De asemenea, fișele disciplinelor trebuie să fie avizate de Consiliul Departamentului, și asumate prin semnătură și de directorul de departament.

1.7.4 Practica

Programul de studii 1. Educație fizică și sportivă

Practica studenților se desfășoară în unități de învățământ preuniversitar, în baze de agrement, în activități de turism și se adresează diferitelor grupe de vârstă și categorii de populații.

Programul de studii 2. Sport și performanță motrică

Practica studenților se desfășoară în unități de instruire sportivă, în diferite structuri ale sportului, în vederea dobândirii de competențe de organizare, conducere și desfășurarea a acțiunilor și evenimentelor specifice sportului.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Unitățile de învățământ încheie convenții sau contracte cu societăți comerciale de profil în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice.

1.7.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ care solicită evaluarea externă a unui program de studiu trebuie să facă dovada că dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenții la studiile de licență/master și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.

Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studiu, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspecte de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: Regulament de formare profesională a studenților, Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență).

Cunoștințele, competențele, deprinderile și abilitățile dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii, sau continuarea lor în ciclul următor. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ trebuie să dispună de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de recuperare a celor cu dificultăți în învățare.

1.7.5.1 Evaluarea studenților

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul, verificarea. La disciplinele care au o componentă practică, este obligatorie îndeplinirea condițiilor și promovarea probelor (probe practice, proiect etc). Promovarea acestora condiționează prezentarea la examenul teoretic, iar aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în campusul universitar, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a minim unui colaborator de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unui program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Examenul se desfășoară oral sau scris, în prezența cadrului didactic titular de curs și a minim unui colaborator.

Examenul scris poate consta într-un test grilă cu subiecte de sinteză, cu mai multe subiecte, care să acopere conținutul întregii discipline.

Este recomandabil ca examenul scris să nu consistă exclusiv în teste grilă; se poate combina testul grilă cu subiecte ce presupun redactare și verificare a terminologiei și raționamentului specific domeniului precum și/sau rezolvarea unei probleme practice;

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Evaluarea finală, prin notă, nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau ale evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloge, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

Formele de evaluare înscrise în planul de învățământ sunt: verificare, colocviu, examen

Număr forme de evaluare: 36-42 pentru întregul ciclu de învățământ; evaluările prin examen trebuie să reprezinte cel puțin 50% din numărul total de evaluări.

1.7.5.2 Elaborarea lucrării de licență

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență. Examenul de licență, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior* și pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.

Instituția, în baza Metodologiei cadru, are elaborat regulament propriu privind organizarea și desfășurarea examenului de finalizare a studiilor universitare de licență. Regulamentul universității va cuprinde descrierea probei privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate, modalitățile și procedurile prin care se asigură originalitatea conținutului lucrărilor ce urmează a fi susținute, precum și modalitățile și procedurile de interzicere a comercializării lucrărilor de licență.

În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator răspunde solidar cu candidatul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat, iar universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

Lucrările de licență trebuie să respecte standardele academice: temă de cercetare relevantă pentru domeniu, acuratețe în redactare, aspecte teoretice definitorii, ipoteze/ obiective/sarcini de lucru și instrumente de cercetare, abordarea critică a informațiilor din sursele bibliografice accesate actualizată și adecvată temei și domeniului.

1.7.5.3 Examenul de finalizare a studiilor

Studiile se încheie prin examen de licență, al cărui conținut trebuie să fie în concordanță cu metodologiile - cadru aprobate de MENCS pentru finalizarea studiilor. Examenul de licență constă din două probe. Pentru a se înscrie la examenul de licență, candidații trebuie dobândească cele 180 credite ECTS cuprinse în planul de învățământ, respectiv promoveze la toate evaluările/disciplinele din plan și să fi îndeplinit toate obligațiile profesionale. Examenul de licență este cotate cu 10 credite ECTS, care se adaugă celor 180 credite alocate disciplinelor din planul de învățământ.

Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe site-ul web al instituției de învățământ superior, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Proiectul de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, corectitudine din punct de vedere științific și metodologic, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice aprobate.

Probele de finalizare a studiilor sunt:

- ✓ **PROBA I:** Proba pentru evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate.
- ✓ **PROBA II:** Susținerea Lucrării de Licență. Lucrările de licență trebuie să

respecte standardele academice: temă de cercetare relevantă pentru domeniu, acuratețe în redactare, aspecte teoretice definitorii, ipoteze/ obiective/sarcini de lucru și instrumente de cercetare, abordarea critică a informațiilor din sursele bibliografice accesate actualizată și adecvată temei și domeniului.

Nota finală a examenului de licență, minim 6, este reprezentată de media celor două probe.

1.7.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

1.7.6.1 Admiterea

Admiterea se organizează în conformitate cu legislația în vigoare, precum și cu metodologiile proprii instituției. Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Admiterea la studiile de licență în domeniul de licență **Educație fizică și sport** se face prin concurs. Conținutul și probele concursului de admitere sunt aprobate anual de către Senatul universității. Concursul de admitere va conține cel puțin o probă complexă de aptitudini motrice sau mai multe probe de aptitudini motrice și specifice diferitelor ramuri de sport.

La decizia universităților pot fi introduse în conținutul admiterii și probe de cunoștințe teoretice specifice domeniului.

Studenții înmatriculați încheie cu instituția un Contract de studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

1.7.6.2 Criterii pentru stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

Raportul optim dintre numărul de cadre didactice titulare și numărul de studenți care să asigure un proces instructiv-educativ eficient. Un raport optim se încadrează între 1/15 – 1/20.

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență și master, înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari + asociați), la nivelul tuturor programelor de studii universitare de licență din domeniul **Educație fizică și sport**, este maximum 20/1²⁰.

Formațiile de studiu sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- seria de curs, **150 ±20% studenți²¹**;
- grupa de studenți, **20-30 studenți**;
- seria/grupa de studenți cu aceeași specializare pe ramură de sport, **5 studenți**; în cazul unei grupe mai mici de **5 studenți**, se va aplica normarea ponderală ;
- grupa de lucrări practice și practică de specialitate, **10-15 studenți**.

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată.

²⁰ În aceeași instituție, un cadru didactic se poate regăsi la mai multe programe de licență din domeniul Educație fizică și sport.

²¹ Numărul maxim de studenți dintr-o serie de studii este condiționat suplimentar de baza materială a facultății/universității (capacitatea și dotarea sălilor de predare).

Taxele de școlarizare și cele adiționale aferente anului universitar în curs, fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul Universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

1.7.7 Cercetarea științifică

1. Activitatea științifică trebuie să se desfășoare conform unui plan de cercetare propriu, atestat prin documente aflate la nivelul departamentului/facultății.
2. Este necesară o concordanță deplină între domeniul de cercetare și domeniul în care se desfășoară activitățile de învățământ.
3. Nivelul cercetării științifice în cadrul programului de studii/specializării să fie conform cu performanțele înregistrate în activitatea practică.
4. Cercetarea în domeniul *Știința sportului și educației fizice*, și în domenii înrudite cu acesta trebuie să reprezinte cel puțin 70% din volumul total al cercetării (30% cercetare în domenii înrudite, avându-se în vedere caracterul interdisciplinar al domeniului specific).
5. Rezultatele cercetării vor trebui valorificate prin lucrări științifice diseminate în manifestări științifice de diferite forme (congrese, conferințe, sesiuni, simpozioane, workshop-uri) organizate în țară sau în străinătate, sau publicate în reviste de specialitate, cărți.
6. La acreditarea programelor de studii, facultățile trebuie să prezinte acorduri de colaborare cu universități din țară sau străinătate, ce au ca obiect și cercetarea științifică.
7. La evaluarea cercetării se vor lua în considerare și rezultatele sportive obținute pe plan național și internațional ca urmare a valorificării cercetării desfășurate, în calitate de membru al staff-ului tehnic.

1.7.8 Baza materială

Baza materială trebuie să asigure îndeplinirea obiectivelor procesului de învățământ și de cercetare științifică. Aceasta poate să se afle în proprietatea universității/facultății, sau să fie utilizată în baza unui contract de închiriere.

Baza materială pusă la dispoziția studenților trebuie să îndeplinească normativele legale în domeniu în privința condițiilor de igienă și a securității în muncă.

1. Spațiul de învățământ trebuie să asigure locuri suficiente, conform numărului de studenți și a formațiilor de studiu. Spațiul destinat procesului de învățământ trebuie să cuprindă săli adecvate pentru activități teoretice și pentru activități sportive, dotate cu aparatură, instalații, obiecte, echipamente, instrumente și mobilier specific activităților desfășurate.

2. Biblioteca reprezintă un serviciu destinat studenților și cadrelor didactice obligatoriu pentru toate facultățile. Aceasta trebuie să dispună de fond de carte adecvat domeniului și programelor de studii/specializărilor desfășurate. Bibliotecile trebuie să fie dotate cu săli de lectură pentru cel puțin 3 % din numărul total al studenților, care să ofere posibilitatea de acces la baze de date.

Disciplinele prevăzute în planurile de învățământ trebuie să fie acoperite integral cu material bibliografic aflat în biblioteca proprie în număr suficient de exemplare. Minimum 50% din materialul bibliografic trebuie să fie reprezentat de titluri de carte sau cursuri universitare.

Pentru autorizarea de funcționare provizorie a unui program de studii, fondul de carte trebuie să fie în proporție de 1exemplar/10 studenți, iar pentru acreditarea programului proporția trebuie să fie de 1exemplar/5 studenți.

1.8 Domeniul de licență: KINETOTERAPIE

Conform *Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare*, în domeniul de studii universitare de licență (DL20) la care se adresează standardele sunt incluse următoarele programe de studii /specializări prezentate în *Tabelul 2*:

Tabelul 2. Programele de studii/specializările din Domeniul de licență Kinetoterapie

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
20	Kinetoterapie	Kinetoterapie și motricitate specială	180

Sursa: HG nr. 433/2022 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2022-2023;

Programele de studiu se diferențiază între ele prin conținutul lor curricular. Ele sunt definite prin misiune și – corespunzător – prin competențele prevăzute să fie dobândite de absolvenți, conform planurilor de învățământ și a Fișelor Disciplinelor. Un program de studiu se individualizează față de celelalte programe de studiu din același domeniu prin planul său de învățământ; acesta trebuie să conțină minimum **20 % discipline de specialitate diferite** față de celelalte programe de studiu din domeniu.

1.8.1 Personalul didactic

Standardele privind personalul didactic sunt cele formulate în legislația în vigoare, cu precizările stabilite în cerințele normative obligatorii privind autorizarea / acreditarea / evaluarea periodică a programelor de studii de licență și în standardele specifice de față, aprobate de Consiliul ARACIS.

Pentru fiecare program de studii, titularii de disciplină îndeplinesc cel puțin una dintre următoarele condiții:

- i. are studii universitare în domeniul disciplinei predate;
- ii. sunt conducători de doctorat în domeniul disciplinelor predate;
- iii. au tema tezei de doctorat în domeniul disciplinelor predate.

Cadrele didactice trebuie să îndeplinească cerințele stabilite de legislația în vigoare. Posturile din statele de funcțiuni se ocupă în conformitate cu *Metodologia Cadru la nivel național și cu standardele proprii instituției angajatoare*.

Cadrele didactice cu gradul de lector, conferențiar sau profesor universitar trebuie să aibă experiență didactică în activitatea de învățământ superior, cercetare științifică, recuperare în sport/posttraumatică/postoperatorie/în diferite tipuri de afecțiuni, să dețină studii, cercetări și publicații în domeniul Știința Sportului și Educației Fizice sau în domenii înrudite.

Cadrele didactice de predare a disciplinelor cu profil teoretic (prelegeri și seminare) și practic-aplicativ (proiecte, lucrări practice, stagii de practică) atât din categoria celor fundamentale, din domeniul licenței, cât și din cea aferentă direcției de specializare trebuie să aibă experiență didactică, studii, cercetări, publicații în domeniu și în problematica disciplinei respective, confirmate prin curriculum vitae. Activitatea de cercetare – proiectare - creație trebuie desfășurată cu preponderență în domeniul Știința Sportului și Educației Fizice - licență Kinetoterapie.

Cadrele asociate trebuie să aibă activitate de cercetare, studii și publicații și/sau experiență în domeniul disciplinei predate, confirmate prin *curriculum vitae* și/sau prin lista activităților de cercetare.

Cadrele didactice cu grad de asistent trebuie să îndeplinească cerințele legale în vigoare legate de pregătirea pedagogică (atestat modul pedagogic/ diplomă masterat didactic).

Următoarele criterii normative / standarde se referă la toate **posturile didactice** constituite pentru programul de studii evaluat, conform unui stat de funcțiuni cumulativ, în care se includ posturile întregi și/ sau fracțiunile de posturi, după caz, din toate departamentele colaboratoare. În cazul programelor de studii evaluate în vederea acreditării sau evaluării periodice, acest stat de funcțiuni trebuie să corespundă situației de fapt din anul universitar în care instituția a solicitat evaluarea. În cazul evaluării în vederea autorizării de funcționare a unui program de studii, statul de funcțiuni este un virtual (proiecție pentru un ciclu complet de studii).

1. Posturile didactice se constituie conform reglementărilor în vigoare, în state de funcțiuni elaborate și aprobate de senatul universității înainte de începerea anului universitar.
2. Statele de funcțiuni sunt întocmite de departamentele academice și asumate de directorul departamentului.
3. În vederea asigurării calității în actul de predare și în cercetare, se recomandă ca numărul de norme didactice acoperite de un cadru didactic cu norma de bază în instituție, din toate statele de funcții, să fie de maximum 3 (trei) norme.
4. Un cadru didactic pensionat la limita de vârstă sau din alte motive nu poate acoperi, în instituție, decât o singură normă.
5. Cadrele didactice cu gradul de profesor universitar, specialiști de înaltă clasă, care au depășit vârsta de pensionare, nu trebuie să acopere mai mult de 20 % din numărul total de posturi din statul de funcții.
6. Se recomandă ca facultatea / departamentul coordonator al programului de studii să aibă un plan de formare continuă a personalului didactic.

În vederea autorizăției de funcționare provizorie, instituția trebuie să aibă la fiecare specializare cel puțin 70% din posturi, constituite conform normelor legale, ocupate cu cadre didactice titularizate în învățământul superior conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie profesori universitari și conferențieri universitari.

Numărul de cadre didactice cu normă întreagă trebuie să fie mai mare de 40% din numărul total de posturi didactice constituite conform legii.

În vederea acreditării sau evaluării periodice posturile legal constituite ale programului de studii trebuie să fie ocupate în proporție de minimum 70% de cadre didactice titulare în instituția de învățământ, cu norma de bază sau cu post rezervat, iar dintre acestea cel puțin 25% să aibă gradul didactic de profesor universitar sau conferențiar.

1.8.2 Conținutul procesului de învățământ

Domeniul de Licență **Kinetoterapie** are un volum de 180 credite de studiu transferabile în sistemul european (ECTS).

Programul de studii/specializarea de referință aprobată, potrivit H.G. 376/2016 *privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/ programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2016-2017*, este:

Kinetoterapie și motricitate specială

- ☐ Pachetul de discipline de specialitate din programul de studiu, poate fi introdus cel mai devreme începând cu semestrul 3.
- ☐ Volumul de activitate în domeniul licenței corespundent celor 180 credite ECTS este de 4500 ore. Acesta este compus dintr-un număr de cel puțin 50% unități credit dobândite prin pregătire frontală și un număr de cel mult 50% unități credit dobândite prin studiu

individual și activități practico-metodice conexe, desfășurate în mod independent de către student.

- ☐ Unitatea de credit este echivalentă cu 25 ore fizice efectuate de către student, în cadrul activităților de pregătire frontală și individuală/independentă, în scopul asimilării cunoștințelor pentru fiecare disciplină de studiu în parte.

Planul de învățământ este un document obligatoriu pentru organizarea studiilor în domeniul licenței. El cuprinde în forma propusă de către ARACIS, toate elementele necesare programării și derulării activității, în concordanță cu standardele de conținut aprobate, cum sunt:

- ☐ Disciplinele de studiu (repartizate pe semestre, cu volumul de ore /credite ECTS, număr total de ore fizice/credite pe tipuri de pregătire: frontală și studiu individual);
- ☐ Numărul de credite obligatorii/semestru: 30 ECTS
- ☐ Numărul de săptămâni pentru fiecare semestru
- ☐ Stagii și aplicații practice cu denumire, durată, volum de ore fizice, ore /credite alocate, condiționările pentru promovarea disciplinelor etc.
- ☐ Numărul și formele de evaluare a nivelului de pregătire din cadrul sistemului de evaluare;
- ☐ Numărul total de ore de: predare (curs), de seminar, de lucrări practice/laborator, aplicații, stagii, forme de practică etc. și numărul de credite corespondente.

Procesul de învățământ la programele de studii Domeniul de licență **Kinetoterapie** are în ansamblu următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 -17 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	24 – 28 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întreg ciclul al studiilor de licență	Min. 2016 ore Max. 2352 ore
5. Numărul minim total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul minim de credite pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	4-7
8. Stagii de practică	56-84 ore
9. Stagiul de elaborare a lucrării de licență	în sem. 6
10. Numărul de credite minim alocat pentru practica de specialitate	3 ECTS
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență	10 ECTS
12. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 1/1, cu o abatere admisă de $\pm 20\%$
13. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
14. Numărul de săptămâni sesiuni de examene pe semestru	3 săptămâni
15. Număr de săptămâni sesiune restanță	Min. 1 săptămână
16. Numărul de studenți pe serie	25-150
17. Numărul de studenți pe grupă	20-30
18. Numărul de studenți pe grupă de practică	10-15
19. Raportul maxim dintre numărul de studenți și numărul de cadre didactice **	20/1

* La aceasta se adaugă stagiile activității practice de specialitate.

** Se calculează prin raportare la capacitatea de școlarizare (conform Hotărâre Consiliu ARACIS nr. 70/22.04.2019).

Durata studiilor de licență este de 3 ani, 14-15 săptămâni/semestru, la care, după caz se pot prevedea 2-3 săptămâni pentru aplicații practice/stagii. Durata unui semestru nu poate depăși 17 săptămâni.

Fiecare semestru se încheie cu o sesiune de examene cu durata de 3 săptămâni.

Număr total de ore convenționale pentru 180 ECTS/6 semestre: 4500 ore

Din care:

- minim 50% pregătire frontală
- maxim 50% studiu individual

Pregătire frontală:

- ☐ 60% număr ore fizice pentru seminare, lucrări practice, lucrări laborator, aplicații practice, stagii etc.
- ☐ 40% număr ore fizice pentru curs (prelegeri)

NOTĂ: Pe parcursul studiilor este obligatoriu avizul medical anual privind starea de sănătate a tuturor studenților în vederea practicării activităților fizice.

Planul de învățământ va conține *discipline fundamentale*, *discipline de domeniul licenței*, *discipline de specialitate*, *discipline complementare*, și *discipline la opțiunea universității*, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- a) să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- b) să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- c) să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
- d) să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
- e) să fie asigurată compatibilitatea la nivel național prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după *categoria formativă* și după *opționalitate*. Ponderea disciplinelor se determină pe baza numărului orelor didactice alocate în planul de învățământ.

Structura planului de învățământ se prezintă astfel:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu după categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	30-35 %
Discipline din domeniu	DD	20-25 %
Discipline de specialitate	DS	30-35 %
Discipline complementare	DC	5-10 %
Discipline la opțiunea universității	DOU	3-5 %
Total		100 %

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitate

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DOB	85-90 %

Discipline opționale (la alegere)	DO	10-15 %
Discipline facultative	DF	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DF

Disciplinele opționale odată alese, devin discipline obligatorii.

Disciplinele facultative au rolul de a întregi formarea studenților în domeniul studiat sau în domenii înrudite. Volumul de ore precum și numărul de credite corespunzătoare sunt peste cele de la disciplinele obligatorii și opționale contractate, deci sunt acumulate peste cele 30 credite transferabile ale fiecărui semestru.

1.8.2.1 Discipline fundamentale *(generale)

Succesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative.

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Anatomie și biomecanică	obligatorie
2.	Fiziologie	obligatorie
3.	Teoria și metodică educației fizice și sportului	obligatorie
4.	Kinesiologie	obligatorie
5.	Educație pentru sănătate și prim ajutor	obligatorie
6.	Bazele generale ale atletismului	obligatorie
7.	Gimnastica de bază	obligatorie
8.	Fundamentele științifice ale jocurilor sportive: baschet, fotbal, handbal, volei	obligatorie

*Se acceptă și denumiri echivalente cu conținut similar pentru disciplinele menționate anterior

1.8.2.2 Discipline din domeniul licenței

Succesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Măsurare și evaluare în kinetoterapie	Obligatorie
2.	Bazele generale ale kinetoterapiei	Obligatorie
3.	Semiologie	Obligatorie
4.	Inot și hidrokinetoterapie	Obligatorie
5.	Echipamente, aparate și instalații utilizate în kinetoterapie/ Kinetoprofilaxie secundară și terțiară	Obligatorie
6.	Tehnici de manevrare a bolnavului	Obligatorie
7.	Elemente de fizioterapie	Obligatorie
8.	Stagiu de practică în centre speciale de educație	Obligatorie
9.	Stagiu de aplicații practice în mediu montan	Obligatorie
10.	Stagiu pentru pregătirea și elaborarea lucrării de licență	Obligatorie

1.8.2.3 Discipline de specialitate

Succesiunea și tipul disciplinelor de specialitate în planul de învățământ este orientativă

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Kinetoterapia deficiențelor fizice și senzoriale	Obligatorie

2.	Kinetoterapia în afecțiunile cardio-respiratorii	Obligatorie
3.	Kinetoterapia în afecțiunile neurologice	Obligatorie
4.	Kinetoterapia în afecțiunile ortopedico-traumatice cu aplicații în sport	Obligatorie
5.	Kinetoterapia în afecțiunile reumatologice	Obligatorie
6.	Kinetoterapia în geriatrie - gerontologie	Obligatorie
7.	Kinetoterapia în pediatrie	Obligatorie
8.	Masaj și tehnici complementare	Obligatorie
9.	Metode și tehnici de reeducare neuromotorie	Obligatorie
10.	Stagiu de practică în centre de asistență socială	Obligatorie
11.	Stagiu de practică în centre de recuperare	Obligatorie

1.8.2.4 Discipline complementare

Sucesiunea și tipul disciplinelor complementare în planul de învățământ sunt orientative. Numărul disciplinelor din această categorie, incluse în planul de învățământ este la latitudinea fiecărei universități.

Nr. crt.	Disciplinele	Tipul disciplinei
1.	Limbă străină	Obligatorie
2.	Comunicare în Știința Sportului și Educației Fizice	Opțională
3.	Utilizare soft-uri specializate în Știința Sportului și Educației Fizice	Opțională
4.	Metode de cercetare științifică în Știința Sportului și Educației Fizice	Obligatorie
5.	Management și marketing în kinetoterapie	Opțională
6.	Radiologie și imagistică medicală	Obligatorie
7.	Psihopedagogie	Opțională

1.8.2.5 Discipline la opțiunea universității

Numărul disciplinelor din această categorie, incluse în planul de învățământ este la latitudinea fiecărei universități.

Nr. crt.	Disciplinele	Tipul disciplinei
1.	Metode și tehnici de tonifiere musculară	Opțională
2.	Ortezare – protezare	Obligatorie
3.	Elemente de terapie ocupațională	Opțională
4.	Asistență socială	Opțională
5.	Neurofiziologie	Opțională
6.	Refacere și recuperare în sportul de performanță	Opțională
7.	Etică și deontologie în Știința Sportului și Educației Fizice Etică și deontologie în EFS	Opțională

NOTĂ: Pot fi introduse în planurile de învățământ și alte discipline care se înscriu în aria domeniului Știința sportului și educației fizice, în funcție de realitățile locale ale fiecărei universități.

1.8.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Fișele disciplinelor se vor elabora în concordanță cu macheta metodologiei de implementare a Cadrului național al calificărilor din învățământul superior (RNCIS).

Disciplinele facultative, indiferent de semestrul de studii în care sunt prevăzute în planul de învățământ, se încheie cu formă de evaluare, iar creditele care li se atribuie sunt peste cele 30 ale semestrului.

Fișele disciplinelor trebuie să conțină cel puțin următoarele informații:

1. Categoria formativă a disciplinei (fundamentală, de specialitate etc.); regimul disciplinei (obligatorie, opțională, facultativă); numărul de ore pe semestru; numărul de credite; disciplinele anterioare condiționate sau recomandate.
2. Fișele disciplinelor din planul de învățământ trebuie să precizeze contribuția acestora la asigurarea competențelor declarate în suplimentul la diplomă.
3. Conținutul curricular, precum și toate informațiile prezentate în fișele disciplinelor, trebuie să corespundă domeniului și specializării absolventului și trebuie să evidențieze o corelație directă între competențele asumate prin programul de studii, conținutul activităților la disciplină, volumul de timp alocat disciplinei pe activități și tematici precum și creditele transferabile alocate disciplinei. Fișa disciplinei trebuie să detalieze toate activitățile didactice prevăzute prin planul de învățământ (C, S, L, P, Pr.: tematicile prelegerilor și ale seminariilor, lista lucrărilor de laborator, conținuturile etapelor de elaborare a proiectelor, tematica fiecărui stagiul de practică).
4. La stabilirea numărului de credite transferabile alocate fiecărei discipline se consideră întregul volum de timp pentru activitățile didactice directe (curs, seminar, lucrări practice, ateliere), precum și volumul de timp necesar studiului individual. Volumul de ore necesar pregătirii individuale a studentului trebuie precizat și justificat în fișele disciplinelor prin activități specifice precum: documentare, studiu individual, teme de casă, referate, proiecte, studii de caz ș.a. Aceste activități trebuie să aibă corespondență în evaluarea disciplinei.
5. Fișele disciplinelor de studii trebuie să evidențieze folosirea resurselor noilor tehnologii (ex. e-mail, pagină personală de web pentru tematică, bibliografie, resurse în format electronic) și materiale auxiliare, de la tablă, la flipchart și videoproiector.
6. Fișele disciplinelor de studii trebuie să conțină cel puțin bibliografia minimală a disciplinei și cel puțin o lucrare bibliografică de referință a disciplinei, care să existe la dispoziția studenților într-un număr de exemplare corespunzător.
7. Fișele disciplinelor trebuie să conțină procedura de evaluare a însușirii de către studenți a disciplinei cu precizarea criteriilor, a metodelor și a formelor de evaluare, precum și cu precizarea ponderilor atribuite acestora în nota finală. Criteriile de evaluare trebuie să corespundă tuturor activităților prevăzute în planul de învățământ (curs, seminar, lucrări practice, ateliere, practică de specialitate), precum și formele de verificare pe parcurs (teme de casă, referate, eseuri, protofoliu ș.a.).
8. Fișele disciplinelor trebuie asumate prin semnătură de titularii de curs și de aplicații. De asemenea, fișele disciplinelor trebuie să fie avizate de Consiliul Departamentului, și asumate prin semnătură și de directorul de departament.

1.8.4 Practica

Practica studenților se realizează sub coordonarea unui cadru didactic, potrivit programelor analitice care includ obiective, tipuri de activități, documente completate de către studenți, precum și modalități de evaluare. Dacă practica profesională a studenților nu se desfășoară în baza proprie a universității/facultății, este necesară existența unor convenții încheiate între facultăți și centrele de practică.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile

(umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Unitățile de învățământ au încheiate convenții sau contracte cu spitale, clinici, centre medicale de recuperare, unități speciale de educație, centre de asistență socială etc. în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice.

1.8.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ care solicită evaluarea externă a unui program de studiu trebuie să facă dovada că dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenții la studiile de licență și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.

Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studiu, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspecte de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: Regulament de formare profesională a studenților, Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență).

Cunoștințele, competențele, deprinderile și abilitățile dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii, sau continuarea lor în ciclul următor. Competențele trebuie definite și prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ trebuie să dispună de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de recuperare a celor cu dificultăți în învățare.

1.8.5.1 Evaluarea studenților

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul și verificarea. La disciplinele care au o componentă practică, este obligatorie îndeplinirea condițiilor și promovarea probelor (probe practice, proiect etc). Promovarea acestora condiționează prezentarea la examenul teoretic, precizările fiind înscrise în fișa disciplinei.

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în campusul universitar, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a minim unui colaborator de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al programului de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Examenul scris poate consta într-un test grilă subiecte de sinteză sau mai multe subiecte, care să acopere conținutul întregii discipline.

Este recomandabil ca examenul scris să nu consistă exclusiv în teste grilă; se poate combina testul grilă cu subiecte ce presupun redactare și verificare a terminologiei și raționamentului specific domeniului precum și/sau rezolvarea unei probleme practice;

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Evaluarea finală, prin notă, nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau a rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloage, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

Formele de evaluare înscrise în planul de învățământ sunt: verificare, colocviu, examen

Număr forme de evaluare: 36-42 pentru întregul ciclu de învățământ; evaluările prin examen trebuie să reprezinte cel puțin 50% din numărul total de evaluări.

1.8.5.2 Elaborarea lucrării de licență

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență. Examenul de licență, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior* și pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.

Instituția, în baza Metodologiei cadru, are elaborat un regulament propriu privind organizarea examenului de finalizare a studiilor universitare de licență. Regulamentul universității va cuprinde descrierea probei privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate, modalitățile și procedurile prin care se asigură originalitatea conținutului lucrărilor ce urmează a fi susținute, precum și modalitățile și procedurile de interzicere a comercializării lucrărilor de licență.

În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator răspunde solidar cu candidatul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie verificate cu un soft antiplagiat, iar universitățile stabilesc procentul de similitudine acceptat.

Lucrările de licență trebuie să respecte standardele academice: temă de cercetare relevantă pentru domeniu, acuratețe în redactare, aspecte teoretice definitorii, ipoteze/ obiective/sarcini de lucru și instrumente de cercetare, abordarea critică a informațiilor din sursele bibliografice accesate actualizată și adecvată temei și domeniului.

1.8.5.3 Examenul de finalizare a studiilor

Studiile se încheie prin examen de licență, al cărui conținut trebuie să fie în concordanță cu metodologiile - cadru aprobate de MENCS pentru finalizarea studiilor. Examenul de licență constă din două probe. Pentru a se înscrie la examenul de licență, candidații trebuie dobândească cele 180 credite ECTS cuprinse în planul de învățământ, respectiv promoveze la toate evaluările/disciplinele din plan și să fi îndeplinit toate obligațiile profesionale. Examenul de licență este cotelat cu 10 credite ECTS, care se adaugă celor 180 credite alocate disciplinelor din planul de învățământ.

Probele Examenului de finalizare a studiilor sunt:

PROBA I: Proba pentru evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate

PROBA II: Susținerea Lucrării de Licență

Nota finală a examenului de licență, minim 6, este reprezentată de media celor două probe.

Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe site-ul web al instituției de învățământ superior, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Proiectul de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, corectitudine din punct de vedere științific și metodologic, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice aprobate.

1.8.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

1.8.6.1 Admiterea

Admiterea se organizează în conformitate cu legislația în vigoare, precum și cu metodologiile proprii instituției. Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare..

Admiterea la studiile de licență în domeniul de licență Kinetoterapie se face prin concurs. Conținutul și probele concursului de admitere sunt aprobate anual de către Senatul universității. Concursul de admitere va conține cel puțin o probă complexă de aptitudini motrice sau mai multe probe de aptitudini motrice și specifice diferitelor ramuri de sport.

La decizia universităților pot fi introduse în conținutul admiterii și probe de cunoștințe teoretice specifice domeniului.

Studenții înmatriculați încheie cu instituția un Contract de studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

1.8.6.2 Criterii pentru stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență, înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari + asociați), la nivelul domeniului *Kinetoterapie*, este maximum 20/1.

Formațiile de studiu sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- seria de curs, **25-150 ±20% studenți²²**;
- grupa de studenți, **20-30 studenți**;
- grupa lucrării practice și de practică, **10-15 studenți**;

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale aferente anului universitar în curs, fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul Universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

1.8.7 Cercetarea științifică

1. Activitatea științifică trebuie să se desfășoare conform unui plan de cercetare propriu, atestat prin documente aflate la nivelul departamentului/facultății.

2. Este necesară o concordanță deplină între domeniul de cercetare și domeniul în care se desfășoară activitățile de învățământ.

3. Nivelul cercetării științifice în cadrul programului de studii/specializării să fie conform cu performanțele înregistrate în activitatea practică.

4. Cercetarea în domeniul Știința Sportului și Educației Fizice, Licență în kinetoterapie și în domenii înrudite cu acesta trebuie să reprezinte cel puțin 70% din volumul total al cercetării (30% cercetare în domenii înrudite , avându-se în vedere caracterul interdisciplinar al domeniului specific).

²²Numărul maxim de studenți dintr-o serie de studii este condiționat suplimentar de baza materială a facultății/universității (capacitatea și dotarea sălilor de predare).

5. Rezultatele cercetării vor trebui valorificate prin lucrări științifice diseminate în manifestări științifice de diferite forme (congrese, conferințe, sesiuni, simpozioane, workshop-uri) organizate în țară sau în străinătate, sau publicate în reviste de specialitate, cărți.

6. La acreditarea programelor de studii, facultățile trebuie să prezinte acorduri de colaborare cu universități din țară sau străinătate, ce au ca obiect și cercetarea științifică.

7. La evaluarea cercetării se vor lua în considerare și rezultatele sportive obținute pe plan național și internațional ca urmare a valorificării cercetării desfășurate, în calitate de membru al staff-ului tehnic.

1.8.8 Baza materială

Baza materială trebuie să asigure îndeplinirea obiectivelor procesului de învățământ și de cercetare științifică. Aceasta poate să se afle în proprietatea universității/facultății, sau să fie utilizată în baza unui contract de închiriere.

Baza materială pusă la dispoziția studenților trebuie să îndeplinească normativele legale în domeniu în privința condițiilor de igienă și a securității în muncă.

1. Spațiul de învățământ trebuie să asigure locuri suficiente, conform numărului de studenți și a formațiilor de studiu. Spațiul destinat procesului de învățământ trebuie să cuprindă săli adecvate pentru activități teoretice și pentru activități sportive, dotate cu aparatură, instalații, obiecte, echipamente, instrumente și mobilier specific activităților desfășurate.

2. Biblioteca reprezintă un serviciu destinat studenților și cadrelor didactice obligatoriu pentru toate facultățile. Aceasta trebuie să dispună de fond de carte adecvat domeniului și programelor de studii/specializărilor desfășurate. Bibliotecile trebuie să fie dotate cu săli de lectură pentru cel puțin 3% din numărul total al studenților, care să ofere posibilitatea de acces la baze de date.

Disciplinele prevăzute în planurile de învățământ trebuie să fie acoperite integral cu material bibliografic aflat în biblioteca proprie în număr suficient de exemplare. Minimum 50% din materialul bibliografic trebuie să fie reprezentat de titluri de carte sau cursuri universitare.

Pentru autorizarea de funcționare provizorie a unui program de studii, fondul de carte trebuie să fie în proporție de 1exemplar/10 studenți, iar pentru acreditarea programului proporția trebuie să fie de 1exemplar/5 studenți.

1.9 Domeniul de licență: MANAGEMENT ÎN SPORT

Conform **HG nr. 376/2016**, în domeniul de studii universitare de licență (DL10) la care se adresează standardele sunt incluse următoarele programe de studii /specializări prezentate în *Tabelul 2*:

Tabelul 2. Programele de studii/specializările din domeniul de licență Management în sport

Cod DL	DOMENIUL DE LICENȚĂ	PROGRAMUL DE STUDII (PS) / SPECIALIZAREA (S)	Nr. de credite (ECTS)
10	Management în sport	Management în sport	180

Sursa: HG nr. 433/2022 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2022-2023;

MISIUNEA SPECIFICĂ

1. Instituțiile de învățământ superior de Educație fizică și Sport în cadrul cărora se derulează și programul de studii *Management în sport* au misiune didactică și de cercetare științifică, prin asigurarea transferului de informație specializată, stimularea și dezvoltarea activităților de management în vederea susținerii creației și inovării pentru sport și performanță umană, dezvoltarea sistemului ”sport” la nivel european implicând crearea unor strategii manageriale care să se bazeze pe cunoștințe fundamentale, racordate la cerințele actuale de dezvoltare a sportului de performanță.
2. Facultățile de Educație Fizică și Sport, prin programele de studii derulate au misiunea didactică de a forma specialiști în Educație fizică, Sport de performanță, Management în sport precum și în domenii înrudite cu implicații specifice. Specialiștii în management în sport cuprind o arie vastă de cunoștințe specifice din domeniul sportiv, management, sociologie, psihologie, legislație, financiar-contabil și al resurselor umane.
3. Instituțiile de învățământ superior de Educație fizică și Sport au misiune de cercetare științifică prin care asigură înnoirea fondului de date științifice pentru suportul necesar cunoașterii și dezvoltării domeniului. Misiunea științifică presupune promovarea cercetărilor fundamentale și aplicative în domeniu, a studiilor și proiectelor interdisciplinare asimilate cercetării științifice. Activitatea de conducere a unei structuri sportive necesită corelarea informațiilor și cunoștințelor din domeniile mai sus amintite, studiile de licență putând asigura fundamentele corelării informațiilor din aceste domenii, formarea cadrului general teoretic, metodologic și operațional pentru înțelegerea, extrapolarea și relaționarea informațiilor, în vederea dezvoltării gândirii creatoare și a inovării în domeniul managementului sportiv.
4. Obiectivele impuse de misiunea specifică se materializează în conținuturile învățământului și ale cercetării științifice.

1.9.1 Personalul didactic

Personalul didactic trebuie să îndeplinească cerințele legale pentru ocuparea posturilor didactice. Posturile din statele de funcțiuni se ocupă în conformitate cu *Metodologia Cadru la nivel național și cu a standardelor proprii instituției angajatoare*.

Cadrele didactice cu gradul de lector, conferențiar sau profesor universitar trebuie să aibă experiență didactică în activitatea de învățământ superior, cercetare științifică, antrenament sportiv, să dețină studii, cercetări și publicații în domeniu.

Cadrele didactice de predare a disciplinelor cu profil teoretic (prelegeri și seminare) și practic-aplicativ (proiecte, lucrări practice, stagii de practică) atât din categoria celor fundamentale, din domeniul licenței, cât și din cea aferentă programului de studiu trebuie să aibă experiență didactică, studii, cercetări, publicații în domeniu și în problematica disciplinei respective, sau performanțe sportive, confirmate prin curriculum vitae.

Activitatea de cercetare – proiectare - creație – performanță sportivă trebuie desfășurată cu preponderență în domeniul Știința Sportului și Educației fizice, Management și alte domenii înrudite.

Titularii de disciplină trebuie să aibă titlul științific de doctor în domeniul de licență sau într-un domeniu înrudit.. Cadrele didactice trebuie să dovedească pregătirea inițială și competențe în domeniul disciplinei predate.

Cadrul didactic asociat, care nu este titularizat în învățământul superior, poate ocupa temporar un post vacant din Statul de funcții și personal didactic, numai dacă satisface cerințele legale pentru ocuparea postului respectiv.

Toate cadrele didactice au obligația de a face cunoscut, prin declarație scrisă, conducătorului instituției la care au funcția de bază, precum și conducătorului instituției la care, sunt asociați numărul orelor prestate prin asociere.

Personalul didactic universitar complementar, medicii care predau discipline prevăzute în curriculumul programului de studii trebuie să aibă lucrări, cercetări și publicații în domeniul Știința Sportului și Educației Fizice și în domenii înrudite.

Cadrul didactic titularizat în învățământul superior nu poate ocupa mai mult de trei norme didactice, în același an universitar, indiferent de instituțiile de învățământ în care își desfășoară activitatea.

Cadrele didactice cu gradul de profesor universitar, specialiști de înaltă clasă din domeniul fundamental Știința Sportului și Educației Fizice sau din domenii înrudite acestuia, care au depășit vârsta de pensionare, nu trebuie să reprezinte mai mult de 20% din numărul total de posturi din statul de funcții.

În vederea autorizăției de funcționare provizorie, instituția de învățământ superior trebuie să aibă la fiecare structura instituțională, pentru fiecare program din ciclul de licență care duce la o calificare universitară distinctă, cel puțin 40% din totalul posturilor din statul de funcțiuni constituite conform normativelor legale, acoperite cu cadre didactice titularizate în învățământul superior conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie profesori universitari și conferențieri.

În vederea acreditării/evaluării periodice instituția de învățământ superior trebuie să aibă la fiecare structură instituțională, pentru fiecare program de studii din ciclul de licență care duce la o calificare universitară distinctă, cel puțin 70% din totalul posturilor din statul de funcțiuni constituite conform normativelor legale, acoperite cu cadre didactice cu norma de bază, sau cu post rezervat, titularizate în învățământul superior conform normelor legale, iar dintre acestea cel puțin 25% să fie profesori universitari și conferențieri universitari.

Personalul de conducere al instituției de învățământ superior (rector, prorector, decan, prodecan, șefii de departament) trebuie să fie cadre didactice titularizate în învățământul superior, cu norma de bază în instituția respectivă. Se recomandă ca acestea să aibă gradul de profesor sau conferențiar universitar, cu specializarea în domeniul Educație fizică și Sport.

1.9.2 Conținutul procesului de învățământ

Domeniul de Licență *Management în sport* are un volum de 180 credite de studiu transferabile în sistemul european (ECTS).

Programul de studii/specializarea din cadrul domeniului de licență este:

Management în sport.

- Programul de studiu are un conținut specific și se diferențiază de celelalte programe de studiu ale domeniului Știința Sportului și Educației Fizice, într-un quantum de 60 – 70% din totalul creditelor transferabile în sistemul european (ECTS).

- ❑ Pachetul de discipline de specialitate din programul de studiu, poate fi introdus cel mai devreme începând cu semestrul 3.
- ❑ Volumul de activitate în domeniul licenței corespundent celor 180 credite ECTS este de 4500 ore. Acesta este compus dintr-un număr de cel puțin 50% unități credit dobândite prin pregătire frontală și un număr de cel mult 50% unități credit dobândite prin studiu individual și activități practico-metodice conexe, desfășurate în mod independent de către student.
- ❑ Unitatea de credit este echivalentă cu 25 ore efectuate de către student, în cadrul activităților de pregătire frontală și individuală/independentă, în scopul asimilării cunoștințelor pentru fiecare disciplină de studiu în parte, în funcție de politica universităților.

Procesul de învățământ la programele de studii Domeniul de licență **Management în sport** are în ansamblu următorul conținut:

Tabelul 3. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de licență

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	3 ani = 6 semestre
2. Durata unui semestru privind activitatea didactică	14 -17 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	24 – 28 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întreg ciclul al studiilor de licență	Min. 2016 ore Max. 2352 ore
5. Numărul minim total de credite obligatorii	180 ECTS
6. Numărul minim de credite pe semestru	30 ECTS
7. Numărul de discipline (obligatorii+opționale) pe semestru	4-7
8. Stagii de practică	56-84 ore
9. Stagiul de elaborare a lucrării de licență	În semestrul 4
10. Numărul de credite minim alocat pentru practica de specialitate	2 ECTS
11. Numărul de credite alocate pentru promovarea examenului de licență	10 ECTS
12. Raportul dintre numărul orelor de curs și cele aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.)	Raport 1/1, cu o abatere admisă de $\pm 20\%$
13. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
14. Numărul de săptămâni sesiuni de examene pe semestru	3 săpt.
15. Număr de săptămâni sesiune restanță	Min 1 săpt.
16. Numărul de studenți pe serie	25-150
17. Numărul de studenți pe grupă	20-30
18. Numărul de studenți pe grupă de practică	10-15
19. Raportul maxim dintre numărul de studenți și numărul de cadre didactice care predau la program**	20/1

* La aceasta se adaugă stagiile activității practice de specialitate.

** Se calculează prin raportare la capacitatea de școlarizare (conform Hotărâre Consiliu ARACIS nr. 70/22.04.2019).

Planul de învățământ este un document obligatoriu pentru organizarea studiilor în domeniul licenței. El cuprinde în forma propusă de către ARACIS, toate elementele necesare programării și derulării activității, în concordanță cu standardele de conținut aprobate, cum sunt:

- ↳ Disciplinele de studiu (repartizate pe semestre, cu volumul de ore /credite ECTS, număr total de ore fizice și convenționale /credite pe tipuri de pregătire: frontală și studiu individual);

- Numărul de săptămâni pentru fiecare semestru;
- Număr total credite pe semestru: 30 ECTS;
- Stagii și aplicații (practică, tabere etc.) cu denumire, durată, volum de ore fizice, ore /credite alocate, condiționările pentru promovarea disciplinelor etc.
- Numărul și formele de evaluare a nivelului de pregătire din cadrul sistemului de evaluare;
- Numărul total de ore de: predare (curs), de seminar, de lucrări practice/laborator, aplicații, stagii, forme de practică etc. și numărul de credite corespondente.

Durata studiilor de licență este de 3 ani, 14-15 săptămâni/semestru, la care, după caz se pot prevedea 2-3 săptămâni pentru aplicații practice/stagii. Durata unui semestru nu poate depăși 17 săptămâni.

Fiecare semestru se încheie cu o sesiune de examene cu durata de 3 săptămâni.

Număr total de ore convenționale pentru 180 ECTS /6 semestre: 4500 ore

Din care: - minim 50% pregătire frontală
- maxim 50% studiu individual

Pregătire frontală:

- 60% număr ore fizice pentru seminare, lucrări practice, lucrări laborator, aplicații practice, stagii etc.
- 40% număr ore fizice pentru curs (prelegeri)

- Pregătire individuală 35 % – 45 %

NOTĂ: Pe parcursul studiilor este obligatoriu avizul medical anual privind starea de sănătate a tuturor studenților în vederea practicării activităților fizice.

Planul de învățământ va conține *discipline fundamentale, discipline de domeniul licenței, discipline de specialitate discipline complementare și discipline la opțiunea universității*, grupate la rândul lor în discipline obligatorii, opționale și facultative conform deciziei organizatorului programului de studii.

Planurile de învățământ sunt elaborate cu respectarea următoarelor cerințe:

- a) să se regăsească disciplinele conform prezentului standard;
- b) să se respecte structurile pe tipuri de discipline, conform nomenclatorului de discipline din prezentul standard;
- c) să se regăsească definirea clară și delimitarea precisă a competențelor profesionale și transversale;
- d) să fie asigurată compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din țări ale Uniunii Europene;
- e) să fie asigurată compatibilitatea la nivel național prin consultarea nomenclatorului de discipline stabilite.

Disciplinele din planul de învățământ se grupează după *categoria formativă* și după *opționalitate*. Ponderea disciplinelor se determină pe baza numărului orelor didactice alocate în planul de învățământ.

Structura planului de învățământ se prezintă astfel:

Tabelul 4. Ponderea disciplinelor de studiu după categoria formativă

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline fundamentale	DF	20-25
Discipline din domeniu	DD	30-35
Discipline de specialitate	DS	30-35
Discipline complementare	DC	5-10

Discipline la opțiunea universității	DOU	3-5
Total		100%

Tabelul 5. Ponderea orelor de activitate didactică după opționalitate

Tip disciplină	Notăție	Pondere %
Discipline obligatorii	DOB	85-90
Discipline opționale (la alegere)	DO	10-15
Discipline facultative	DF	suplimentar acestei structuri
Total		100% +DF

Disciplinele opționale odată alese, devin discipline obligatorii.

Disciplinele facultative au rolul de a întregi formarea studenților în domeniul studiat sau în domenii înrudite. Volumul de ore precum și numărul de credite corespunzătoare sunt peste cele de la disciplinele obligatorii și opționale contractate, deci sunt acumulate peste cele 30 credite transferabile ale fiecărui semestru.

1.9.2.1 Discipline fundamentale*(generale)

Succesiunea și tipul disciplinelor fundamentale (generale) în planul de învățământ sunt orientative.

*Se acceptă și denumiri echivalente cu conținut similar pentru disciplinele menționate anterior

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Introducere în management	Obligatorie
2.	Economie generală	Obligatorie
3.	Kinesiologie	Obligatorie
4.	Teoria și metodică educației fizice și sportului	Obligatorie
5.	Bazele generale ale atletismului	Obligatorie
6.	Gimnastica de bază	Obligatorie
7.	Fundamentele științifice ale jocurilor sportive: baschet, fotbal, handbal, volei	Obligatorie

1.9.2.2 Discipline de domeniu

Succesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Legislație în domeniul sport/Drept	Opțional
2.	Finanțe publice	Obligatorie
3.	Bazele contabilității	Obligatorie
4.	Bazele marketingului	Obligatorie
5.	Management în educație fizică și sport	Obligatorie
6.	Relații publice	Obligatorie
7.	Statistică/Baze de date	Opțional
8.	Elemente de sociologie în sport	Obligatorie
9.	Stagiu de elaborare a lucrării de licență	Obligatorie
10.	Practica de specialitate în structuri sportive	Obligatorie

11.	Managementul resurselor umane	Obligatorie
12.	Psihopedagogie	Obligatorie
13.	Educație pentru sănătate și prim ajutor	Obligatorie

1.9.2.3 Discipline de specialitate

Sucesiunea și tipul disciplinelor de domeniu în planul de învățământ sunt orientative

Nr. crt.	Disciplina	Tipul disciplinei
1.	Managementul activității motrice curricular	Obligatorie
2.	Managementul activității motrice de timp liber	Obligatorie
3.	Managementul activității sportive în sportul de performanță	Obligatorie
4.	Managementul calității/Managementul schimbării	Opțional
5.	Managementul carierei sportive	Obligatorie
6.	Managementul conflictelor/Managementul riscurilor	Opțional
7.	Managementul organizațiilor sportive	Obligatorie
8.	Managementul proiectelor în educație fizică și sport	Obligatorie
9.	Practica de specialitate în activități de timp liber	Obligatorie
10.	Practica de specialitate în medii de inițiere sportivă	Obligatorie
11.	Practica de specialitate în unități de învățământ	Obligatorie
12.	Psihologia consumatorului de sport	Obligatorie

1.9.2.4 Discipline complementare

Sucesiunea și tipul disciplinelor complementare în planul de învățământ sunt orientative.

Numărul disciplinelor din această categorie, incluse în planul de învățământ este la latitudinea fiecărei universități.

Nr. crt.	Disciplinele	Tipul disciplinei
1.	Limbă străină	Obligatorie
2.	Comunicare în Știința Sportului și Educației Fizice	Opțional
3.	Utilizare soft-uri specializate în Știința Sportului și Educației Fizice	Opțional
4.	Metode de cercetare în Știința Sportului și Educației Fizice /Metodologia cercetării în management în sport	Obligatorie
5.	Matematică	Obligatorie
6.	Media în sport	Opțional

1.9.2.5 Discipline la opțiunea universității

Numărul disciplinelor din această categorie, incluse în planul de învățământ este la latitudinea fiecărei universități.

Nr. crt.	Disciplinele	Tipul disciplinei
1.	Șah	obligatorie
2.	Istoria educației fizice și sportului	opțional

3.	Antrenament și competiție în sport adaptat	opțional
4.	etică și deontologie în Știința Sportului și Educației Fizice	opțional
5.	Analiză, diagnostic și evaluarea structurilor sportive	opțional
6.	Managementul și marketingul turismului sportiv	opțional
7.	Parteneriate, mecenat și atragere de fonduri	opțional

NOTĂ: Pot fi introduse în planurile de învățământ și alte discipline care se înscriu în aria domeniului Știința Sportului și Educației Fizice, în funcție de realitățile locale ale fiecărei universități.

1.9.3 Conținutul fișelor disciplinelor

Date despre program

1. Date de spre disciplină
1. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)
2. Precondiții (de curriculum, de competențe)
3. Condiții (de desfășurare a cursului, de desfășurare a seminarului/laboratorului/proiectului)
4. Competențe specifice acumulate (profesionale, transversale)
5. Obiectivele disciplinei (obiectivul general, obiectivele specifice)
6. Conținuturi (curs, bibliografie; seminar/laborator/proiect, bibliografie)
7. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi pentru domeniul aferent programului
8. Evaluare (criterii, metode de evaluare, pondere din nota finală, standard minim de performanță)

1.9.4 Practica

Practica studenților se desfășoară în unități de învățământ, medii de inițiere și structuri sportive, în vederea asigurării managementului activității sportive.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Unitățile de învățământ au încheiate convenții sau contracte cu unități de profil în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice.

1.9.5 Rezultatele învățării

Instituția de învățământ care solicită evaluarea externă a unui program de studiu trebuie să facă dovada că dispune de mecanisme pentru analiza periodică a cunoașterii transmise și asimilate de către studenții la studiile de licență și pentru analiza schimbărilor care se produc în profilurile calificărilor; perioada analizei nu trebuie să depășească durata unui ciclu de școlarizare.

Instituția de învățământ trebuie să ofere informații și date despre calificările, programele de studiu, diplomele, personalul didactic și de cercetare, facilitățile oferite studenților și despre orice aspecte de interes pentru public, în general, și pentru studenți, în special (de exemplu: Regulament de formare profesională a studenților, Regulament de acordare a burselor și altor forme de sprijin material pentru studenții la studiile de licență).

Cunoștințele, competențele, deprinderile și abilitățile dobândite de studenți trebuie să fie suficiente pentru a le permite la absolvire angajarea pe piața muncii, dezvoltarea unei afaceri proprii, sau

continuarea lor în ciclul următor. Competențele trebuie definite pentru fiecare specializare în parte și trebuie să fie prezentate într-o secțiune distinctă a Planului de învățământ.

Instituția de învățământ trebuie să dispună de programe de stimulare a studenților performanți, precum și de programe de recuperare a celor cu dificultăți în învățare.

1.9.5.1 Evaluarea studenților

Formele de evaluare prevăzute în planul de învățământ sunt: examenul, colocviul. La disciplinele care au o componentă practică este obligatoriu. –Promovarea acestora diționează prezentarea la examenul teoretic, iar aceste precizări se înscriu în fișa disciplinei.

Instituția de învățământ are un regulament privind evaluarea și notarea studenților, care este aplicat în mod riguros și consecvent. Toate examenele se desfășoară în campusul universitar, (examinare orală sau scrisă), în prezența cadrului didactic titular de curs și a minim unui colaborator de specialitate.

Fiecare activitate didactică, de cercetare sau practică cuprinsă în planul de învățământ al unei program de studii se încheie cu o evaluare finală. Rezultatele evaluării se concretizează în note de la 1 la 10, exprimate în numere întregi, nota minimă de promovare fiind 5.

Examenul scris poate consta într-un test grilă, subiecte de sinteză sau mai multe subiecte, care să acopere conținutul întregii discipline.

Este recomandabil ca examenul scris să nu consiste exclusiv în teste grilă; se poate combina testul grilă cu subiecte ce presupun redactare și verificare a terminologiei și raționamentului specific domeniului precum și/sau rezolvarea unei probleme practice;

Se respectă modalitatea de examinare prevăzută în Fișa disciplinei.

Evaluarea finală, prin notă, nu poate fi realizată doar pe baza unui referat redactat de student sau rezultatelor evaluărilor pe parcurs.

Rezultatele obținute de studenți pe parcursul pregătirii sunt înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare, în formulare omologate în acest sens (cataloge, centralizatoare, registre matricole, foi matricole).

Formele de evaluare înscrise în planul de învățământ sunt: examen, colocviu, verificare

Număr forme de evaluare: 36-42 pentru întregul ciclu de învățământ; evaluările prin examen trebuie să reprezinte cel puțin 50% din numărul total de evaluări.

1.9.5.2 Elaborarea lucrării de licență

Studiile universitare de licență se încheie cu un examen de licență. Examenul de licență, se susține în conformitate cu *Ordinul Ministrului privind cadrul general de organizare a examenelor de finalizare a studiilor în învățământul superior* și pe baza unei metodologii/proceduri proprii aprobate anual de Senatul universității.

Instituția, în baza Metodologiei cadru, are elaborat regulament propriu pentru organizarea și desfășurarea examenului de finalizare a studiilor universitare examenului de licență. Regulamentul universității va cuprinde **descrierea probei privind evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate, modalitățile și procedurile** prin care se asigură originalitatea conținutului lucrărilor ce urmează a fi susținute, precum și modalitățile și procedurile de interzicere a comercializării lucrărilor de licență.

În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de licență. Cadrul didactic coordonator răspunde solidar cu candidatul în legătură cu asigurarea autenticității lucrării. Este recomandabil ca lucrările de licență să fie

verificate cu un soft antiplagiat, iar universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

Lucrările de licență trebuie să respecte standardele academice: temă de cercetare relevantă pentru domeniu, acuratețe în redactare, aspecte teoretice definitorii, ipoteze/ obiective/sarcini de lucru și instrumente de cercetare, abordarea critică a informațiilor din sursele bibliografice accesate actualizată și adecvată temei și domeniului.

1.9.5.3 Examenul de finalizare a studiilor

Studiile se încheie prin Examen de Licență, al cărui conținut trebuie să fie în concordanță cu metodologiile-cadru aprobate de MENCS pentru finalizarea studiilor. Examenul de licență constă din două probe. Pentru a se înscrie la examenul de Licență, candidații trebuie dobândească cele 180 credite ECTS cuprinse în planul de învățământ, respectiv să promoveze la toate evaluările/disciplinele din plan și să fi îndeplinit toate obligațiile profesionale. Examenul de licență este cotelat cu 10 credite ECTS, care se adaugă celor 180 credite alocate disciplinelor din planul de învățământ.

Tematica examenului de licență și bibliografia se publică pe site-ul web al instituției de învățământ superior, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea examenului. Se recomandă includerea în tematica probei de evaluare a cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

Proiectul de licență reprezintă o lucrare cu caracter științific pe care absolventul o realizează și o susține în fața comisiei în vederea obținerii diplomei de licență. Acesta trebuie să conțină rezultate ale propriilor cercetări și investigații în domeniul temei alese, care vor deține ponderea principală în volumul lucrării, să demonstreze familiarizarea cu literatura relevantă pentru tema abordată, corectitudine din punct de vedere științific și metodologic, să aibă o structură logică și să fie redactată coerent, în stil științific, iar forma grafică să respecte normele academice aprobate.

Probele Examenului de finalizare a studiilor sunt:

PROBA I: Proba pentru evaluarea cunoștințelor fundamentale și de specialitate.

PROBA II: Susținerea Lucrării de Licență - lucrările de licență trebuie să respecte standardele academice: temă de cercetare relevantă pentru domeniu, acuratețe în redactare, aspecte teoretice definitorii, ipoteze/ obiective/sarcini de lucru și instrumente de cercetare, abordarea critică a informațiilor din sursele bibliografice accesate actualizată și adecvată temei și domeniului.

Nota finală a examenului de licență, minim 6, este reprezentată de media celor două probe.

1.9.6 Studenții. Numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați

1.9.6.1 Admiterea

Admiterea se organizează în conformitate cu legislația în vigoare, precum și cu metodologiile proprii instituției. Instituția aplică o politică transparentă a recrutării și admiterii studenților, anunțată public cu cel puțin 6 luni înainte de aplicare.

Admiterea la studiile de licență în domeniul Management în sport se face prin concurs. Conținutul și probele concursului de admitere sunt aprobate anual de către Senatul universității. Concursul de admitere va conține cel puțin o probă complexă de aptitudini motrice sau mai multe probe de aptitudini motrice și specifice diferitelor ramuri de sport.

La decizia universităților pot fi introduse în conținutul admiterii și probe de cunoștințe teoretice specifice domeniului.

Forma de învățământ: cu frecvență redusă se organizează există și învățământ cu frecvență (de zi) pentru programul studii Management în sport

Studenții înmatriculați încheie cu instituția un Contract de studii, în care sunt prevăzute drepturile și obligațiile părților.

1.9.6.2 Criterii pentru stabilirea numărului maxim de studenți care pot fi școlarizați

Raportul dintre numărul total de studenți (din întregul ciclu de școlarizare de licență, înmatriculați la formele de învățământ IF, IFR sau/și ID) și numărul total al cadrelor didactice (cu contract individual de muncă pe durată nedeterminată sau determinată, respectiv titulari + asociați), la nivelul domeniului **Management în sport**, este maximum 20/1.

Raportul optim dintre numărul de cadre didactice titulare și numărul de studenți care să asigure un proces instructiv-educativ eficient se încadrează între 1/15 – 1/20.

Formațiile de studiu sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- Numărul de studenți/formație de studiu /activitatea de curs = **25-150**²³
- Numărul de studenți/formație de studiu /activitatea de seminar = **15 – 50**
- Numărul de studenți/formație de studiu /activitatea de lucrări practice = **20 – 30**
- Numărul de studenți/formație de studiu /grupă de practică = **10 – 15**

Taxele de școlarizare ale studenților sunt calculate în concordanță cu costurile medii de școlarizare pe an universitar din învățământul public finanțat de la buget și au la bază o fundamentare detaliată. Taxele de școlarizare și cele adiționale aferente anului universitar în curs, fac parte integrantă din contractul de studii, nu pot fi modificate în timpul anului universitar, sunt aprobate de Senatul Universității și sunt făcute publice, inclusiv pe site-ul instituției.

1.9.7 Cercetarea științifică

1. Activitatea științifică trebuie să se desfășoare conform unui plan de cercetare propriu, atestat prin documente aflate la nivelul departamentului/facultății.
2. Este necesară o concordanță deplină între domeniul de cercetare și domeniul în care se desfășoară activitățile de învățământ.
3. Nivelul cercetării științifice în cadrul programului de studii/specializării să fie conform cu performanțele înregistrate în activitatea practică.
4. Cercetarea în domeniul Știința Sportului și Educației Fizice și în domenii înrudite cu acesta trebuie să reprezinte cel puțin 70% din volumul total al cercetării (30% cercetare în domenii înrudite, avându-se în vedere caracterul interdisciplinar al domeniului specific).
5. Rezultatele cercetării vor trebui valorificate prin lucrări științifice diseminate în manifestări științifice de diferite forme (congrese, conferințe, sesiuni, simpozioane, workshop-uri), organizate în țară sau în străinătate, sau publicate în reviste de specialitate, cărți.
6. La acreditarea programelor de studii, facultățile trebuie să prezinte acorduri de colaborare cu universități din țară sau străinătate, ce au ca obiect și cercetarea științifică.
7. La evaluarea cercetării se vor lua în considerare și rezultatele sportive obținute pe plan național și internațional ca urmare a valorificării cercetării desfășurate, în calitate de membru al staff-ului tehnic.

1.9.8 Baza materială

Baza materială trebuie să asigure îndeplinirea obiectivelor procesului de învățământ și de cercetare științifică. Aceasta poate să se afle în proprietatea universității/facultății, sau să fie utilizată în baza unui contract de închiriere.

Baza materială pusă la dispoziția studenților trebuie să îndeplinească normativele legale în domeniu în privința condițiilor de igienă și a securității în muncă.

²³ Numărul maxim de studenți dintr-o serie de studii este condiționat suplimentar de baza materială a facultății/universității (capacitatea și dotarea sălilor de predare).

1. Spațiul de învățământ trebuie să asigure locuri suficiente, conform numărului de studenți și a formațiilor de studiu. Spațiul destinat procesului de învățământ trebuie să cuprindă săli adecvate pentru activități teoretice și pentru activități sportive, dotate cu aparatură, instalații, obiecte, echipamente, instrumente și mobilier specific activităților desfășurate.

2. Biblioteca reprezintă un serviciu destinat studenților și cadrelor didactice obligatoriu pentru toate facultățile. Aceasta trebuie să dispună de fond de carte adecvat domeniului și programelor de studii/specializărilor desfășurate. Bibliotecile trebuie să fie dotate cu săli de lectură pentru cel puțin 3% din numărul total al studenților, care să ofere posibilitatea folosirii eficiente a materialelor audiovizuale, diapozitive, filme etc.

Disciplinele prevăzute în planurile de învățământ trebuie să fie acoperite integral cu material bibliografic aflat în biblioteca proprie în număr suficient de exemplare. Minimum 50% din materialul bibliografic trebuie să fie reprezentat de titluri de carte sau cursuri universitare.

Pentru autorizarea de funcționare provizorie a unui program de studii, fondul de carte trebuie să fie în proporție de 1 exemplar/10 studenți, iar pentru acreditarea programului proporția trebuie să fie de 1 exemplar/5 studenți.

2 STANDARDE SPECIFICE PENTRU PROGRAMELE DE STUDII DE MASTER (CICLUL II)

Tabelul 3. – Domeniile de studii universitare de master (DM) cărora se adresează standardele Comisiei de Specialitate nr 8

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Domeniul de studii universitare de master (DM)	Nr. credite
50	Științe umaniste și arte	Arhitectură	120
		Urbanism	120
		Arte vizuale	120
		Istoria și teoria artei	120
		Teatru și artele spectacolului	120
		Cinematografie și media	120
		Muzică	120
60	Știința Sportului și Educației Fizice	Știința Sportului și Educației Fizice	120

Sursa: HG nr. 433/2022 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2022-2023

2.1 Domeniul de master: ARHITECTURĂ

Tabelul 4. –Incadrarea domeniului de studii universitare de master în DFI

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Domeniul de studii universitare de master (DM)
50	Științe umaniste și arte	Arhitectura

Sursa: HG nr. 433/2022 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2022-2023;

Pentru domeniul de studii universitare Arhitectura, specializarea Arhitectură este reglementată sectorial în cadrul Uniunii Europene, iar ciclurile I și II de studii sunt oferite comasat, într-un program de studii universitare cu o durată de 6 ani, diploma obținută fiind echivalentă diplomei de master (conform art. 153 alin.1 din Legea 1/2011). În cadrul acestui domeniu de studii universitare pot fi organizate programe distincte de master structurate după cum urmează.

2.1.1 Criterii de departajare a programelor de master

2.1.1.1 Masterul profesional

Programele de masterat profesional sunt orientate preponderent spre **formarea competențelor profesionale**.

Competența reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională sau personală în condiții de eficacitate și eficiență. În contextul Cadrului European al Calificărilor, competența este descrisă din perspectiva responsabilității și autonomiei.

Prin **competență profesională** se înțelege capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, circumscrise profesiei respective, în condiții de eficacitate și eficiență.

Competențele profesionale reprezintă ansamblul unitar și dinamic al cunoștințelor și abilităților.

Cunoștințele, ca dimensiune cognitivă și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (1) Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific;
- (2) Explicare și interpretare.

Abilitățile, ca dimensiune funcțional - acțională și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (3) Aplicare, transfer și rezolvare de probleme;
- (4) Reflecție critică și constructivă;
- (5) Creativitate și inovare.

Fiecare calificare corelată unui anumit ciclu de studii (licență, masterat, doctorat) este definită în baza descrierii generale a **rezultatelor învățării** și se exprimă prin:

- a) **Competențe profesionale generale**, care se dezvoltă în cadrul mai larg al domeniului de studii;
- b) **Competențe profesionale specifice**, care se dezvoltă în cadrul mai restrâns al unui program de studii.

Candidații la programul universitar de master profesional trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență indiferent de domeniul în care aceasta este emisă.

Formațiile de studii sunt de maxim 75 de studenți pentru o serie de curs și de maxim 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studiu de master profesional se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (seminar, proiecte, laboratoare, practică) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul 1,2 – 1,5.

2.1.1.2 Masterul de cercetare științifică

Masterele de cercetare științifică sunt orientate preponderent spre formarea competențelor de cercetare științifică. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale. **Cercetarea științifică** cuprinde cercetarea fundamentală și cercetarea aplicativă.

Cercetarea fundamentală – activitatea desfășurată, în principal, pentru a dobândi cunoștințe noi cu privire la fenomene și procese, precum și în vederea formulării și verificării de ipoteze, modele conceptuale și teorii.

Cercetarea aplicativă – activitatea destinată, în principal, utilizării cunoștințelor științifice pentru perfecționarea sau realizarea de noi produse, tehnologii și servicii.

Candidații la programele de masterat de cercetare științifică trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență în *ramura fundamentală de știință*.

Practica se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, ce organizează programele respective de master de cercetare.

Formațiile de studii sunt de maxim 50 de studenți pentru o serie de curs și de maxim 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studiu de master de cercetare științifică se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (cercetare fundamentală și aplicată) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul 1,2 – 1,5.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare.

2.1.2 Personalul didactic

Toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat, din care cel puțin 80 % să fie angajați cu norme de bază. Restul activităților didactice de seminarizare, lucrări aplicative, proiecte etc., pot fi acoperite și de alte cadre didactice titularizate în învățământul superior cu titlul științific de doctor în specialitatea disciplinelor aflate în postul didactic pe care îl ocupă.

Universitatea dispune de cadre didactice titulare proprii, cu titlu de profesor sau conferențiar, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare.

2.1.3 Organizarea procesului de învățământ

Tabelul 5. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de master

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	2 ani
2. Durata unui semestru activități didactice	12-14 săptămâni
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	14-16 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întreg ciclul al studiilor	672-896 ore*
5. Numărul minim total de credite obligatorii	120
6. Numărul de credite minime pe semestru	30
7. Numărul minim de discipline pe semestru	5
8. Numărul de credite alocate unei discipline	Min. 2 ECTS
9. Durata practicii de specialitate	Min. 2 săptămâni
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	Min. 4 săptămâni
11. Durata pentru elaborarea lucrării de disertație prevăzută în planul de învățământ	4 ECTS
12. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de disertație	Min. 10 ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.) și numărul orelor de curs	1,2 – 1,5
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni sesiuni de examene pe semestru	2-3 săptămâni
16. Număr de săptămâni sesiune restanță	Min. 1 săptămână
17. Numărul maxim de studenți pe serie	75/50
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	25

* La aceasta se adaugă stagiile activității practice de specialitate și elaborării lucrării de disertație.

Numărul minim de discipline pe semestru:

Master profesional

Discipline de aprofundare (obligatorii) - min. 3

Discipline de sinteză (opționale) - min. 2

Practică profesională

Master științific

Discipline de cunoaștere avansată (obligatorii) - min. 3

Module de pregătire complementare (opționale) - min. 2

Numărul minim de examene pe semestru este în procent de 30-40% din totalul verificărilor

2.1.4 Practica

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master profesional se poate efectua în organizațiile în care sunt încadrați în muncă masteranzii (dacă își desfășoară activitatea în domeniul programului de masterat sau dacă organizația respectivă are departamente în domeniul programului de masterat) sau, în situația în care nu au un loc de muncă în domeniu.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master de cercetare se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de

învățământ superior, care organizează programele respective de master de cercetare.

În programul de studii universitare de master sunt prevăzute stagii de practică de 2 – 3 săptămâni pe an. Formele de practică semestrială și stagiile de practică corespund profilului și misiunii declarate.

2.1.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Pentru elaborarea lucrării de finalizare a studiilor de master, planul de învățământ trebuie să cuprindă, în semestrul IV, stagiul pentru elaborarea lucrării.

Tema disertației se stabilește de către conducătorul de disertație împreună cu masterandul și se corelează cu programul de pregătire universitară de masterat, cu domeniul de competență al conducătorului de disertație. Tema disertației se aprobă de conducerea facultății sau departamentului în care se desfășoară studiile universitare de masterat.

Disertația trebuie să demonstreze cunoașterea științifică avansată a temei abordate, să conțină elemente de originalitate în dezvoltarea sau soluționarea temei, precum și modalități de validare științifică a acestora. Prin conținutul său tematic, obiective, metodologie și conținut aplicativ lucrarea de disertație trebuie să reprezinte un progres semnificativ în raport cu cerințele normale existente față de o lucrare de licență.

Suportul bibliografic al lucrării de disertație trebuie să facă dovada că autorul acesteia a parcurs principalele lucrări de referință ale domeniului, din ultimii ani, atât din literatura de specialitate internațională cât și din cea autohtonă.

Universitățile au și utilizează un software antiplagiat și au regulamente și proceduri clare pentru verificarea lucrărilor de disertație. Lucrările de disertație sunt verificate cu un soft antiplagiat, iar universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat. Conducătorii științifici ai lucrărilor de disertație răspund în solidar cu masterandul în legătură cu autenticitatea lucrării.

In cazul lucrării de disertație a unui absolvent de master de cercetare:

- a) obiectivele lucrării de disertație trebuie să aibă în vedere o rezolvare a unei teme de cercetare propriu-zisă;
- b) lucrarea de disertație trebuie să probeze capacitatea masterandului de a desfășura independent o cercetare de birou și /sau o cercetare de teren;
- c) finalitatea aplicativă a lucrării de disertație se cere să probeze capacitatea masterandului de implementare practică a soluțiilor proprii, rezultate din cercetarea întreprinsă;
- d) lucrarea de disertație trebuie să cuprindă două componente finale legate de *limitele cercetării* și, respectiv *direcții viitoare de cercetare*.

Pentru Elaborarea, susținerea și promovarea examenului de disertație se acordă 10 ECTS peste cele aferente programului de studii.

Examenul de disertație se susține de către candidații care au promovat la data examenului disciplinele universitare ale anilor de studii I-II de master și au acumulat cele 120 de credite aferente.

Tematica și Tema pentru susținerea examenului de disertație, vor fi alese de masterand, împreună cu conducătorul de disertație și se vor focaliza pe o cercetare aplicată având ca suport un răspuns la tema program de cercetare propusă în cadrul programului de master respectiv. Cercetarea se va sprijini pe obiectivele proiectului de specialitate/aplicarea pe un studiu de caz (în funcție de specializarea masterului) și pe o cercetare documentară și de teren (după caz).

Subiectul cercetării probei 1 (teoretică) se va alege astfel încât să fundamenteze științific și metodologic studiul de la proba 2 (practică/aplicată).

Conținutul, **specific subdomeniului de specializare și temei**, va fi structurat pe capitole, subcapitole, subpuncte (după caz).

Disertația trebuie să demonstreze însușirea competențelor specifice programului de master, cunoașterea teoretică a temei abordate și originalitate în tratarea acesteia.

Examenul de disertație constă în prezentarea și susținerea lucrării de disertație. Aceasta constă în următoarele două probe:

PROBA 1 (teoretică)– Memoriu de Cercetare: elaborarea și prezentarea publică a unei disertații pe baza unui memoriu cu caracter de cercetare în domeniul de specializare al masterandului (adaptată la specialitatea de bază a acestuia) și reprezentând totodată o fundamentare teoretică și metodologică a probei practice/aplicative (Proba 2)

PROBA 2 (practică) - prezentarea unui proiect de specialitate sau a unei aplicații pe un studiu de caz în cadrul disertației, în funcție de specializarea programului masteral.

2.1.6 Baza tehnico-materială

Baza materială, proprie sau prin închiriere, trebuie să asigure condițiile specifice pentru îndeplinirea obiectivelor procesului de învățământ, de cercetare științifică și de creație în domeniul Arhitectură și Urbanism.

Spații de învățământ și dotări tehnice

- ✓ săli de cursuri (min. 1 mp/loc) și seminare, (min. 1,5 mp/loc) conform normelor de suprafață ale Ministerului Educației și Cercetării;
- ✓ ateliere pentru proiecte/lucrări, dotate cu planșete individuale, având iluminarea conform normelor și o suprafață de min. 2,5-3 mp/student raportată la studenții care lucrează concomitent;
- ✓ laborator de informatică echipat conform standardelor specifice;
- ✓ aparate de proiecție și alte mijloace de comunicare audio-video;
- ✓ conexiune la Internet.

Biblioteca proprie

Biblioteca proprie trebuie să cuprindă: cărți și reviste de specialitate; tratate și cursuri; îndrumătoare de proiectare; culegeri de norme de proiectare și legislație de profil; diatecă.

Biblioteca trebuie să aibă săli de lectură pentru cel puțin 5% din numărul total al studenților.

Disciplinele prevăzute în planul de învățământ trebuie să fie acoperite integral cu material bibliografic, aflat în biblioteca proprie, în număr suficient de exemplare. Minimum 50% din materialul bibliografic să fie reprezentat de titluri de carte sau cursuri universitare.

2.2 Domeniul de master: URBANISM

Tabelul 4. –Incadrarea domeniului de studii universitare de master în DFI

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Domeniul de studii universitare de master (DM)
50	Științe umaniste și arte	Urbanism

Sursa: HG nr. 433/2022 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2022-2023;

2.2.1 Criterii de departajare a programelor de master

2.2.1.1 Master profesional

Programele de masterat profesional sunt orientate preponderent spre **formarea competențelor profesionale**.

Competența reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională sau personală în condiții de eficacitate și eficiență. În contextul Cadrului European al Calificărilor, competența este descrisă din perspectiva responsabilității și autonomiei.

Prin **competență profesională** se înțelege capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, circumscrise profesiei respective, în condiții de eficacitate și eficiență.

Competențele profesionale reprezintă ansamblul unitar și dinamic al cunoștințelor și abilităților.

Cunoștințele, ca dimensiune cognitivă și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (1) Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific;
- (2) Explicare și interpretare.

Abilitățile, ca dimensiune funcțional - acțională și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (3) Aplicare, transfer și rezolvare de probleme;
- (4) Reflecție critică și constructivă;
- (5) Creativitate și inovare.

Fiecare calificare corelată unui anumit ciclu de studii (licență, masterat, doctorat) este definită în baza descrierii generale a **rezultatelor învățării** și se exprimă prin:

- a) **Competențe profesionale generale**, care se dezvoltă în cadrul mai larg al **domeniului de studii**;
- b) **Competențe profesionale specifice**, care se dezvoltă în cadrul mai restrâns al unui **program de studii**.

Candidații la programul universitar de master profesional trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență indiferent de domeniul în care aceasta este emisă.

Formațiile de studii sunt de maxim 75 de studenți pentru o serie de curs și de maxim 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studiu de master profesional se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (seminar, proiecte, laboratoare, practică) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul 1,2 – 1,5.

Este destinat celor care au diplomă de licență (ciclu I) în același domeniu sau într-un domeniu apropiat.

Programele de formare ca și la Licență sunt recunoscute de către RUR (Registrul Urbaniștilor din România) – Instituție publică, care gestionează exercitarea profesiei prin „Dreptul de semnătură”

2.2.1.2 Master de cercetare științifică

Masterele de cercetare științifică sunt orientate preponderent spre formarea competențelor de cercetare științifică. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale. **Cercetarea științifică** cuprinde cercetarea fundamentală și cercetarea aplicativă.

Cercetarea fundamentală – activitatea desfășurată, în principal, pentru a dobândi cunoștințe noi cu privire la fenomene și procese, precum și în vederea formulării și verificării de ipoteze, modele conceptuale și teorii.

Cercetarea aplicativă – activitatea destinată, în principal, utilizării cunoștințelor științifice pentru perfecționarea sau realizarea de noi produse, tehnologii și servicii.

Candidații la programele de masterat de cercetare științifică trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență în *ramura fundamentală de știință*.

Practica se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, ce organizează programele respective de master de cercetare.

Formațiile de studii sunt de maxim 75 de studenți pentru o serie de curs și de maxim 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studiu de master de cercetare științifică se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (cercetare fundamentală și aplicată) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul 1,2 – 1,5.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare.

Alte aspecte:

- a. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat.
- b. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

2.2.2 Personalul didactic

Toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat, din care cel puțin 80 % să fie angajați cu norme de bază. Restul activităților didactice de seminarizare, lucrări aplicative, proiecte etc., pot fi acoperite și de alte cadre didactice titularizate în învățământul superior cu titlul științific de doctor în specialitatea disciplinelor aflate în postul didactic pe care îl ocupă.

Universitatea dispune de cadre didactice titulare proprii, cu titlu de profesor sau conferențiar, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare.

2.2.3 Organizarea procesului de învățământ

Tabelul 5. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de master

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	1-2 ani
2. Durata unui semestru activități didactice	14 săptămâni
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	14-16
4. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întreg ciclul al studiilor	Min. 392; max. 896*
5. Numărul minim total de credite obligatorii	60/120
6. Numărul de credite minime pe semestru	30
7. Numărul minim de discipline pe semestru	4
8. Numărul de credite alocate unei discipline	Min. 1 ECTS
9. Durata practicii de specialitate	56 ore
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	4 ECTS
11. Durata pentru elaborarea lucrării de disertație prevăzută în planul de învățământ	Min. 4 săptămâni
12. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de disertație	Min. 10 ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor de aplicative (<i>seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.</i>) și numărul orelor de curs	1,0 – 1,5
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni sesiuni de examene pe semestru	2-3 săptămâni
16. Număr de săptămâni sesiune restanță	Min. 1 săptămână
17. Numărul maxim de studenți pe serie	75
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	25

* La aceasta se adaugă stagiile activității practice de specialitate și elaborării lucrării de disertație.

Master profesional

Discipline de aprofundare (obligatorii) –min. 3

Discipline de sinteză (opționale) - min.2

Practică profesională

Master științific

Discipline de cunoaștere avansată (obligatorii)- min. 3

Module de pregătire complementare (opționale)- min.2

Numărul minim de examene pe semestru este în procent de 30-40% din totalul verificărilor

2.2.4 Practica

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master profesional se poate efectua în organizațiile în care sunt încadrați în muncă masteranzii (dacă își desfășoară activitatea în domeniul programului de masterat sau dacă organizația respectivă are departamente în domeniul programului de masterat) sau, în situația în care nu au un loc de muncă, în domeniu.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master de cercetare se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, care organizează programele respective de master de cercetare.

În programul de studii universitare de master pentru care s-a elaborat planul de învățământ sunt prevăzute stagii de practică de 2 – 3 săptămâni pe an. Formele de practică semestrială și stagiile de practică corespund profilului și misiunii declarate.

2.2.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Pentru elaborarea lucrării de finalizare a studiilor de master, planul de învățământ trebuie să cuprindă, în ultimul semestru, stagiul pentru elaborarea lucrării.

Tema disertației se stabilește de către conducătorul de disertație împreună cu masterandul și se corelează cu programul de pregătire universitară de masterat, cu domeniul de competență al conducătorului de disertație. Tema disertației se aprobă de conducerea facultății sau departamentului în care se desfășoară studiile universitare de masterat.

Disertația trebuie să demonstreze cunoașterea științifică avansată a temei abordate, să conțină elemente de originalitate în dezvoltarea sau soluționarea temei, precum și modalități de validare științifică a acestora. Prin conținutul său tematic, obiective, metodologie și conținut aplicativ lucrarea de disertație trebuie să reprezinte un progres semnificativ în raport cu cerințele normale existente față de o lucrare de licență.

Suportul bibliografic al lucrării de disertație trebuie să facă dovada că autorul acesteia a parcurs principalele lucrări de referință ale domeniului, din ultimii ani, atât din literatura de specialitate internațională cât și din cea autohtonă.

Universitățile au și utilizează un software antiplagiat și au regulamente și proceduri clare pentru verificarea lucrărilor de disertație. Lucrările de disertație sunt verificate cu un soft antiplagiat, iar universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat. Conducătorii științifici ai lucrărilor de disertație răspund în solidar cu masterandul în legătură cu autenticitatea lucrării.

In cazul lucrării de disertație a unui absolvent de master de cercetare:

- e) obiectivele lucrării de disertație trebuie să aibă în vedere o rezolvare a unei teme de cercetare propriu-zisă;
- f) lucrarea de disertație trebuie să probeze capacitatea masterandului de a desfășura independent o cercetare de birou și /sau o cercetare de teren;
- g) finalitatea aplicativă a lucrării de disertație se cere să probeze capacitatea masterandului de implementare practică a soluțiilor proprii, rezultate din cercetarea întreprinsă;
- h) lucrarea de disertație trebuie să cuprindă două componente finale legate de *limitele cercetării* și, respectiv *direcții viitoare de cercetare*.

Pentru Elaborarea, susținerea și promovarea examenului de disertație se acordă 10 ECTS peste cele aferente programului de studii.

Examenul de disertație se susține de către candidații care au promovat la data examenului disciplinele universitare ale anilor de studii I-II de master (Ciclul II – Bologna) și au acumulat cele 120 de credite aferente.

Tematica și Tema pentru susținerea examenului de disertație, vor fi alese de student, împreună cu îndrumătorii și se vor focaliza pe o cercetare aplicată având ca suport un răspuns la tema program de cercetare propusă în cadrul programului de master respectiv. Cercetarea se va sprijini pe obiectivele proiectului de specialitate/aplicarea pe un studiu de caz (în funcție de specializarea masterului) și pe o cercetare documentară și de teren (după caz).

Subiectul cercetării **probei 1 (teoretică)** se va alege astfel încât să fundamenteze științific și metodologic studiul de la **proba 2 (practică/aplicată)**.

Conținutul, **specific subdomeniului de specializare și temei**, va fi structurat pe capitole, subcapitole, subpuncte (după caz).

Disertația trebuie să demonstreze însușirea competențelor specifice programului de master, cunoașterea teoretică a temei abordate și originalitate în tratarea acesteia.

Examenul de disertație constă în prezentarea și susținerea lucrării de disertație. Aceasta constă în următoarele **două probe**:

PROBA 1 (teoretică)– Memoriu de Cercetare: elaborarea și prezentarea publică a unei disertații pe baza unui memoriu cu caracter de cercetare în domeniul de specializare al masterandului

(adaptată la specialitatea de bază a acestuia) și reprezentând totodată o fundamentare teoretică și metodologică a probei practice/aplicative (Proba 2)

PROBA 2 (practică) - prezentarea unui proiect de specialitate sau a unei aplicații pe un studiu de caz în cadrul disertației, în funcție de specializarea programului masteral.

2.2.6 Baza tehnico-materială

Baza materială, proprie sau prin închiriere, trebuie să asigure condițiile specifice pentru îndeplinirea obiectivelor procesului de învățământ, de cercetare științifică și de creație în domeniul Arhitectură și Urbanism.

Spații de învățământ și dotări tehnice

- ☐ săli de cursuri (min. 1 mp/loc) și seminare, (min. 1,5 mp/loc) conform normelor de suprafață ale Ministerului Educației și Cercetării;
- ☐ ateliere pentru proiecte/lucrări, dotate cu planșete individuale, având iluminarea conform normelor și o suprafață de min. 2,5-3 mp/student raportată la studenții care lucrează concomitent;
- ☐ laborator de informatică echipat conform standardelor specifice;
- ☐ aparate de proiecție și alte mijloace de comunicare audio-video;
- ☐ racordare la Internet.

Biblioteca proprie

Biblioteca proprie trebuie să cuprindă: cărți și reviste de specialitate; tratate și cursuri; îndrumătoare de proiectare; culegeri de norme de proiectare și legislație de profil; diatecă.

Biblioteca trebuie să aibă săli de lectură pentru cel puțin 5% din numărul total al studenților.

Disciplinele prevăzute în planul de învățământ trebuie să fie acoperite integral cu material bibliografic, aflat în biblioteca proprie, în număr suficient de exemplare. Minimum 50% din materialul bibliografic să fie reprezentat de titluri de carte sau cursuri universitare.

2.3 Domeniul de master: ARTE VIZUALE

Tabelul 4. –Incadrarea domeniului de studii universitare de master în DFI

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Domeniul de studii universitare de master (DM)
70	Științe umaniste și arte	Arte vizuale

Sursa: HG nr. 433/2022 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2022-2023;

2.3.1 Criterii de departajare a programelor de master

2.3.1.1 Master profesional

Programele de masterat profesional sunt orientate preponderent spre **formarea competențelor profesionale**.

Competența reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională sau personală în condiții de eficacitate și eficiență. În contextul Cadrului European al Calificărilor, competența este descrisă din perspectiva responsabilității și autonomiei.

Prin **competență profesională** se înțelege capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, circumscrise profesiei respective, în condiții de eficacitate și eficiență.

Competențele profesionale reprezintă ansamblul unitar și dinamic al cunoștințelor și abilităților.

Cunoștințele, ca dimensiune cognitivă și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (1) Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific;
- (2) Explicare și interpretare.

Abilitățile, ca dimensiune funcțional - acțională și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (3) Aplicare, transfer și rezolvare de probleme;
- (4) Reflecție critică și constructivă;
- (5) Creativitate și inovare.

Fiecare calificare corelată unui anumit ciclu de studii (licență, masterat, doctorat) este definită în baza descrierii generale a **rezultatelor învățării** și se exprimă prin:

- a) Competențe profesionale generale**, care se dezvoltă în cadrul mai larg al *domeniului de studii*;
- b) Competențe profesionale specifice**, care se dezvoltă în cadrul mai restrâns al unui *program de studii*.

Candidații la programul universitar de master profesional trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență indiferent de domeniul în care aceasta este emisă.

Formațiile de studii sunt de maxim 75 de studenți pentru o serie de curs și de maxim 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studiu de master profesional se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (seminar, proiecte, laboratoare, practică) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul 1,2 – 1,5.

Este destinat celor care au diplomă de licență (ciclu I) în același domeniu sau într-un domeniu apropiat.

2.3.1.2 Master de cercetare științifică

Masterele de cercetare științifică sunt orientate preponderent spre formarea competențelor de cercetare științifică. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu

primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale. **Cercetarea științifică** cuprinde cercetarea fundamentală și cercetarea aplicativă.

Cercetarea fundamentală – activitatea desfășurată, în principal, pentru a dobândi cunoștințe noi cu privire la fenomene și procese, precum și în vederea formulării și verificării de ipoteze, modele conceptuale și teorii.

Cercetarea aplicativă – activitatea destinată, în principal, utilizării cunoștințelor științifice pentru perfecționarea sau realizarea de noi produse, tehnologii și servicii.

Candidații la programele de masterat de cercetare științifică trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență în *ramura fundamentală de știință*.

Practica se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, ce organizează programele respective de master de cercetare.

Formațiile de studii sunt de maxim **75** de studenți pentru o serie de curs și de maxim 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studiu de master de cercetare științifică se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (cercetare fundamentală și aplicată) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul 1,2 – 1,5.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim două sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare.

a. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat.

b. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

2.3.2 Personalul didactic

Toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat, din care cel puțin 80 % să fie angajați cu norme de bază. Restul activităților didactice de seminarizare, lucrări aplicative, proiecte etc., pot fi acoperite și de alte cadre didactice titularizate în învățământul superior cu titlul științific de doctor în specialitatea disciplinelor aflate în postul didactic pe care îl ocupă.

Universitatea dispune de cadre didactice titulare proprii, cu titlu de profesor sau conferențiar, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare.

2.3.3 Organizarea procesului de învățământ

Tabelul 5. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de master

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	2 ani – 4 semestre
2. Durata unui semestru activități didactice prevăzute în planul de învățământ	14 săptămâni*
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	14-16
4. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întreg ciclul studiilor	904-1016

5. Numărul minim total de credite obligatorii	120
6. Numărul de credite minime pe semestru	30
7. Numărul minim de discipline pe semestru	4
8. Numărul de credite alocate unei discipline	Min. 2 ECTS
9. Durata practicii de specialitate	120 ore
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	3 ECTS
11. Durata pentru elaborarea lucrării de disertație prevăzută în planul de învățământ	Min. 2 săptămâni
12. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de disertație	10 ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor de aplicative (<i>seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.</i>) și numărul orelor de curs	1,2-1,5
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni sesiuni de examene pe semestru	3 săptămâni
16. Număr de săptămâni sesiune restanță	1 săptămână
17. Numărul maxim de studenți pe serie	75
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	25

* La aceasta se adaugă stagiile activității practice de specialitate și ale elaborării lucrării de disertație.

Master profesional

Discipline de aprofundare (obligatorii) -min.4

Discipline de sinteză (opționale) - min.2

Practică artistică

Master științific

Discipline de cunoaștere avansată (obligatorii)- min. 4

Module de pregătire complementare (opționale)- min.2

Practică artistică

Volum plan de învățământ: 14-16 ore pe săptămână

Numărul minim de examene pe semestru este în procent de 30-40% din totalul verificărilor

2.3.4 Practica

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master profesional se poate efectua în organizațiile în care sunt încadrați în muncă masteranzii (dacă își desfășoară activitatea în domeniul programului de masterat sau dacă organizația respectivă are departamente în domeniul programului de masterat) sau, în situația în care nu au un loc de muncă, în domeniu.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master de cercetare se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, care organizează programele respective de master de cercetare.

a. În programul de studii universitare de master pentru care s-a elaborat planul de învățământ sunt prevăzute stagii de practică de 2 – 3 săptămâni pe an. Formele de practică semestrială și stagiile de practică corespund profilului și misiunii declarate.

b. Pentru stagiile de practică, instituția de învățământ superior va încheia, după caz, convenții de colaborare, contracte sau alte documente cu unitățile baze de practică.

2.3.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

a. Metodologia de admitere și de finalizare a studiilor este stabilită de către instituția de învățământ superior organizatoare, cu respectarea criteriilor generale stabilite de Legea învățământului și de Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice.

- b. Lucrarea de disertație are, în general, un număr minim de 40 de pagini fiind însoțită și de creația artistică specifică specializării, pe baza unei metodologii aprobate de Senatul universitar în funcție de fiecare program de studiu și publicate în Conținutul și metodologia examenului de disertație.
- c. Lucrările de disertație pot avea coordonatori științifici cadre didactice titulare și asociate (foști titulari pensionați), care dețin titlul de doctor.
- d. Cerințele de conținut, reperele privind fundamentarea, documentarea, conceperea, elaborarea, redactarea, susținerea lucrării, precum și criteriile de evaluare vor fi aduse la cunoștința absolvenților cu cel puțin 1 an înainte de programarea primei zile de înscriere a primei sesiuni prin intermediul tutorilor de ani și al orelor de consultații realizate de cadrele didactice îndrumătoare.
- e. Lucrările de master se elaborează, editează și se susțin în limba în care s-a studiat.

2.3.6 Baza tehnico-materială

Proprie sau prin închiriere, baza materială trebuie să asigure îndeplinirea obiectivelor procesului de învățământ, de cercetare științifică și creație artistică.

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de laboratoare/ateliere proprii sau închiriate, cu dotarea corespunzătoare pentru toate disciplinele cu caracter obligatoriu și opțional din planul de învățământ care au prevăzute activități de acest gen.

Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile programelor analitice, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.

Baza materială trebuie să includă ateliere și laboratoare pentru fiecare grupă de studiu din fiecare an specifice (după caz) a programului de studii evaluat:

Laborator de tehnologie specifică fiecărei linii de specializare:

1. Ateliere de gravură.
2. Ateliere de tehnologie și cuptoare pentru sticlă și ceramică.
3. Laborator de mijloace audiovizuale și informatică.
4. Laborator pentru conservare și restaurare.
5. Laborator calculatoare.
6. Laborator de modelarea metalelor și de turnătorie.
7. Atelier de croitorie.
8. Atelier de modelare-machetare.
9. Atelier de transpuneri.

2.4 Domeniul de master: ISTORIA ȘI TEORIA ARTEI

Tabelul 4. –Incadrarea domeniului de studii universitare de master în DFI

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Domeniul de studii universitare de master (DM)
50	Științe umaniste și arte	Istoria și teoria artei

Sursa: HG nr. 433/2022 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2022-2023;

2.4.1 Criterii de departajare a programelor de master

2.4.1.1 Master profesional

Programele de masterat profesional sunt orientate preponderent spre **formarea competențelor profesionale**.

Competența reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională sau personală în condiții de eficacitate și eficiență. În contextul Cadrului European al Calificărilor, competența este descrisă din perspectiva responsabilității și autonomiei.

Prin **competență profesională** se înțelege capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, circumscrise profesiei respective, în condiții de eficacitate și eficiență.

Competențele profesionale reprezintă ansamblul unitar și dinamic al cunoștințelor și abilităților.

Cunoștințele, ca dimensiune cognitivă și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (1) Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific;
- (2) Explicare și interpretare.

Abilitățile, ca dimensiune funcțional - acțională și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (3) Aplicare, transfer și rezolvare de probleme;
- (4) Reflecție critică și constructivă;
- (5) Creativitate și inovare.

Fiecare calificare corelată unui anumit ciclu de studii (licență, masterat, doctorat) este definită în baza descrierii generale a **rezultatelor învățării** și se exprimă prin:

- a) **Competențe profesionale generale**, care se dezvoltă în cadrul mai larg al *domeniului de studii*;
- b) **Competențe profesionale specifice**, care se dezvoltă în cadrul mai restrâns al unui *program de studii*.

Candidații la programul universitar de master profesional trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență indiferent de domeniul în care aceasta este emisă.

Formațiile de studii sunt de maxim 75 de studenți pentru o serie de curs și de maxim 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studiu de master profesional se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (seminar, proiecte, laboratoare, practică) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul 1,2 – 1,5.

Este destinat celor care au diplomă de licență (ciclu I) în același domeniu sau într-un domeniu apropiat.

2.4.1.2 Master de cercetare științifică

Masterele de cercetare științifică sunt orientate preponderent spre formarea competențelor de cercetare științifică. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

Cercetarea științifică cuprinde cercetarea fundamentală și cercetarea aplicativă.

Cercetarea fundamentală – activitatea desfășurată, în principal, pentru a dobândi cunoștințe noi cu privire la fenomene și procese, precum și în vederea formulării și verificării de ipoteze, modele conceptual și teorii.

Cercetarea aplicativă – activitatea destinată, în principal, utilizării cunoștințelor științifice pentru perfecționarea sau realizarea de noi produse, tehnologii și servicii.

Candidații la programele de masterat de cercetare științifică trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență în *ramura fundamentală de știință*.

Practica se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, ce organizează programele respective de master de cercetare.

Formațiile de studii sunt de maxim 50 de studenți pentru o serie de curs și de maxim 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studiu de master de cercetare științifică se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (cercetare fundamentală și aplicată) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul 1,2 – 1,5.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare.

a. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat.

b. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

2.4.2 Personalul didactic

Toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat, din care cel puțin 80 % să fie angajați cu norme de bază. Restul activităților didactice de seminarizare, lucrări aplicative, proiecte etc., pot fi acoperite și de alte cadre didactice titularizate în învățământul superior cu titlul științific de doctor în specialitatea disciplinelor aflate în postul didactic pe care îl ocupă.

Universitatea dispune de cadre didactice titulare proprii, cu titlu de profesor sau conferențiar, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare.

2.4.3 Organizarea procesului de învățământ

Tabelul 5. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de master

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	2 ani, 4 semestre
2. Durata unui semestru activități didactice prevăzute în planul de învățământ	14 săptămâni
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	14-18 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întreg ciclul studiilor	904-1016 ore
5. Numărul minim total de credite obligatorii	120
6. Numărul de credite minime pe semestru	30
7. Numărul de discipline pe semestru	4-7
8. Numărul de credite alocate unei discipline	Min. 3 ECTS
9. Durata practicii de specialitate	120 ore
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	3 ECTS
11. Durata pentru elaborarea lucrării de disertație prevăzută în planul de învățământ	Min 2 săpt
12. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de disertație	10 ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor de aplicative (<i>seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.</i>) și numărul orelor de curs	1,2-1,5
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni sesiuni de examene pe semestru	3 săptămâni
16. Număr de săptămâni sesiune restanță	1 săptămână
17. Numărul maxim de studenți pe serie	75
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	25

* La aceasta se adaugă stagiile activității practice de specialitate și ale elaborării lucrării de disertație.

2.4.4 Practica

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master de cercetare se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, care organizează programele respective de master de cercetare.

2.4.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Metodologia de admitere și de finalizare a studiilor este stabilită de către instituția de învățământ superior organizatoare, cu respectarea criteriilor generale stabilite de Legea învățământului și de Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice.

Lucrarea de disertație are, în general, un număr minim de 80 de pagini, specifică specializării, aprobate de Senatul universitar în funcție de programul de studiu și publicat în Conținutul și metodologia examenului de disertație.

Lucrările de disertație pot avea coordonatori științifici cadre didactice titulare și asociate, care dețin titlul de doctor.

Cerințele de conținut, reperele privind fundamentarea, documentarea, conceperea, elaborarea, redactarea, susținerea lucrării, precum și criteriile de evaluare vor fi aduse la cunoștința absolvenților cu cel puțin 1 an înainte de programarea primei zile de înscriere a primei sesiuni prin intermediul tutorilor de ani și al orelor de consultații realizate de cadrele didactice îndrumătoare.

Lucrările de master se elaborează, editează și se susțin în limba în care s-au studiat.

2.4.6 Baza tehnico-materială

Proprie sau prin închiriere, baza materială trebuie să asigure îndeplinirea obiectivelor procesului de învățământ, de cercetare științifică.

Instituția de învățământ superior face dovada că dispune de Sali de curs/seminar proprii sau închiriate, cu dotarea corespunzătoare pentru toate disciplinele cu caracter obligatoriu și opțional din planul de învățământ care au prevăzute activități de acest gen.

Dotarea laboratoarelor trebuie să asigure desfășurarea procesului de învățământ în acord cu prevederile programelor analitice, precum și desfășurarea activităților de cercetare științifică.

Baza materială trebuie să includă și laboratoare cu aparate de proiecție și alte mijloace de comunicare audio-video pentru fiecare grupă de studiu din fiecare an specifice (după caz) a programului de studii evaluat.

2.5 Domeniul de master: TEATRU ȘI ARTELE SPECTACOLULUI

Tabelul 4. –Incadrarea domeniului de studii universitare de master în DFI

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Domeniul de studii universitare de master (DM)
50	Științe umaniste și arte	Teatru și artele spectacolului

Sursa: HG nr. 433/2022 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2022-2023;

2.5.1 Criterii de departajare a programelor de master

Pot organiza masterate în domeniile *Teatru și artele spectacolului* doar acele instituții de învățământ superior care organizează programe de licență acreditate în acest domeniu.

Nota. Metodologia de acreditare este diferită pentru: (i) **acreditarea unui domeniu de masterat** și (ii) **încadrarea în domeniu** pentru un nou program de studii universitare de master într-un domeniu de studii universitare de master acreditat, cu respectarea capacității instituționale aprobate. Masteratul nou propus într-un domeniu acreditat trebuie corelat cu cele existente deja, pentru a evita suprapunerile.

Titlatura masteratului este propusă de instituția organizatoare, în concordanță cu direcția de cercetare asumată și cu specificul domeniului.

Standardele generale pentru acreditarea programelor de licență din același domeniu rămân valabile și pentru acreditarea programului de masterat.

2.5.1.1 Master profesional

Programele de masterat profesional sunt orientate preponderent spre **formarea competențelor profesionale**.

Competența reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională sau personală în condiții de eficacitate și eficiență. În contextul Cadrului European al Calificărilor, competența este descrisă din perspectiva responsabilității și autonomiei.

Prin **competență profesională** se înțelege capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, circumscrise profesiei respective, în condiții de eficacitate și eficiență.

Competențele profesionale reprezintă ansamblul unitar și dinamic al cunoștințelor și abilităților.

Cunoștințele, ca dimensiune cognitivă și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (1) Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific;
- (2) Explicare și interpretare.

Abilitățile, ca dimensiune funcțional - acțională și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (3) Aplicare, transfer și rezolvare de probleme;
- (4) Reflecție critică și constructivă;
- (5) Creativitate și inovare.

Candidații la programul universitar de master profesional trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență indiferent de domeniul în care aceasta este emisă.

Formațiile de studii sunt de maximum **50** de studenți pentru o serie de curs teoretic și de maximum 25 de studenți în cadrul atelierelor de creație/ practic.

Un program de studiu de master profesional se individualizează dacă în planul său de învățământ **raportul** dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (seminar, proiecte, laboratoare, practică) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul **65 % / 35 %**.

a. se va avea în vedere formarea unor competențe diferite decât cele obținute prin programele de licență din același domeniu.

b. este destinat celor care dețin o diplomă de licență (ciclu I) în același domeniu sau într-un domeniu apropiat.

2.5.1.2 Master de cercetare științifică

Masterele de cercetare științifică sunt orientate preponderent spre formarea competențelor de abordare din perspectivă teoretică și experimentală a domeniului *Teatru și artele spectacolului*. Astfel, în cadrul acestora se vor desfășura atât activități pentru a dobândi cunoștințe noi cu privire la fenomene și procese, precum și în vederea formulării și verificării de ipoteze, modele conceptual și teorii cât și activități de cercetare aplicată experimentală pentru perfecționarea sau realizarea de noi forme artistice de creație.

De aceea, practica se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, ce organizează programele respective de master de cercetare.

Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

Cercetarea aplicativă – activitatea destinată, în principal, utilizării cunoștințelor științifice pentru perfecționarea sau realizarea de noi produse, tehnologii și servicii.

Candidații la programele de masterat de cercetare științifică trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență în *ramura fundamentală de știință*.

Formațiile de studii sunt de maximum 50 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studiu de master de cercetare științifică se individualizează dacă în planul său de învățământ **raportul** dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (cercetare fundamentală și aplicată) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul aproximativ **40% / 60 %**

Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Acest tip de program de master este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

2.5.2 Personal didactic

Toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice proprii, titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat, din care cel puțin 80 % să fie angajați cu norme de bază. Universitatea dispune de cadre didactice titulare proprii, cu titlu de profesor sau conferențiar, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, cel puțin unul este conducător de doctorat în domeniul de care aparține programul de master de cercetare, titular în instituție.

Având în vedere specificul domeniului *Teatru și artele spectacolului* în care absolvenții sunt pregătiți pentru profesii ce se desfășoară în regim de creatori independenți (freelancer) dar și dinamica care caracterizează piața produselor culturale este absolut necesară o relație directă,

nemijlocită, cu mediul artistic. De aceea, este recomandat ca procentul de 20 % de cadre didactice asociate să fie specialiști recunoscuți în domeniu.

2.5.3 Conținutul procesului de învățământ

Disciplinele de studiu din planurile de învățământ trebuie să definească precis competențele generale și de specialitate și să asigure compatibilitatea cu cadrul național de calificări. De asemenea, trebuie să asigure compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din statele Uniunii Europene și din alte state ale lumii și să certifice apartenența programului la domeniul de studii în care se emite diploma.

În cazul programelor interdisciplinare, minim 60% din disciplinele din planul de învățământ trebuie să se încadreze în domeniul **Teatru și artele spectacolului**.

Tabelul 5. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de master

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	2 ani (4 semestre)
2. Durata unui semestru activități didactice	14 săptămâni
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	12-16 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întreg ciclu al studiilor	min. 672 ore max. 896 ore
5. Numărul minim total de credite obligatorii	120 ECTS
6. Numărul de credite minime pe semestru	30 ECTS
7. Numărul minim de discipline pe semestru	3
8. Numărul de credite alocate unei discipline	min. 4 ECTS**
9. Durata practicii de specialitate	2-3 săptămâni
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	4 ECTS
11. Durata activităților de îndrumare pentru elaborarea lucrării de disertație prevăzută în planul de învățământ	56 ore
12. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de disertație	10 ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.) și numărul orelor de curs	pro. 2/1 – 1,2/0,8 cercetare 1/2 – 0,8/1,2
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni sesiuni de examene pe semestru	2-3 săptămâni
16. Număr de săptămâni sesiune restanță	1 săptămână
17. Numărul maxim de studenți pe serie	50
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	15

* La aceasta se adaugă stagiile activității practice de specialitate și elaborării lucrării de disertație.

** Excepție: disciplina *etică și integritate academică*, care poate avea 1 ECTS.

Planul de învățământ va fi realizat având în vedere următoarele tipuri de activități:

- Activități directe (asistate integral): prelegeri de curs, seminare, laboratoare, proiecte, în volum de min. 12 ore/săptămână; volumul de muncă aferent ECTS alocate fiecărei discipline va reprezenta cumularea activităților asistate integral cu cele de studiu individual (documentare, elaborare referate, teme etc.). Toate aceste activități vor fi cuantificate în fișa disciplinei;
- Activități asistate parțial: cercetare, practică, cercetare și documentare în vederea elaborării lucrării de disertație.

Master profesional

Discipline de aprofundare - min.3

Discipline de sinteză - min.2

Practică de specialitate

Master științific

Discipline de cunoaștere avansată - min.3

Module de pregătire complementare - min.2

Practică de specialitate

Numărul minim de examene pe semestru este în procent de 50% din totalul verificărilor.

Volum plan de învățământ: min. 12 – max. 16 ore pe săptămână. Număr de 120 ECTS.

2.5.4 Practica

În programul de studii universitare de master pentru care s-a elaborat planul de învățământ sunt prevăzute stagii de practică de 2 – 3 săptămâni pe an (poate fi prevăzută în planul de învățământ săptămânal sau stagiul de practică modulat). Formele de practică semestrială și stagiile de practică corespund profilului și misiunii declarate pentru domeniul **Teatru și artele spectacolului**. Acestea trebuie reglementate prin acorduri de colaborare/ contracte/ parteneriate cu instituții, baze de practică sau se efectuează în propriul studio de cercetare și creație teatrală sau cinematografică și au la bază **Caietul de practică** care se completează de studenți și se avizează semestrial de către coordonatorul/ tutorele de practică și instituția gazdă, după caz.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Unitățile de învățământ au încheiate convenții sau contracte cu societăți comerciale de profil în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice.

2.5.5 Admiterea și elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Metodologia de admitere și de finalizare a studiilor este stabilită de către instituția de învățământ superior organizatoare, cu respectarea criteriilor generale stabilite de Legea învățământului și de Ministerul Educației Naționale.

Lucrarea de disertație are, în general, un număr minim de 40 de pagini pentru Masteratul profesional și minim 80 de pagini pentru cel de cercetare științifică. Conținutul și metodologia de finalizare a programelor de master se aprobă de către Senatul universitar în funcție de tipul fiecărui program de studiu și se face public cu cel puțin un an înainte de sesiunea de susținere a dizertației.

În cazul masteratelor profesionale lucrarea de disertație este însoțită de realizarea practică a unui proiect artistic/ pedagogic în funcție de specializare. Este recomandat ca acest proiect să fie realizat în mediul profesionist.

Lucrarea de disertație se realizează sub îndrumarea cadrelor didactice titulare din instituția respectivă (lector, conferențiar, profesor) sau a unui alt cadru didactic titular al unui alte universități acreditate din țară sau din străinătate dacă, conținutul și tema lucrării impune, cu aprobarea prealabilă a *Consiliului facultății*.

În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de disertație și modalitățile / procedurile prin care se asigură originalitatea conținutului lucrării. Cadrul didactic coordonator răspunde solidar cu candidatul pentru autenticitatea lucrării. Este recomandabil ca lucrările de disertație să fie verificate cu un soft antiplagiat, iar universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

Lucrările de master se elaborează, editează și se susțin în limba în care s-a studiat.

Pentru deținerea titlului de master, nota minimă a susținerii publice a lucrării de disertație este **6 (șase)**.

2.5.6 Baza tehnico-materială

Spațiul de învățământ trebuie să fie asigurat prin săli adecvate ca mărime, suficiente numeric, conform formațiilor de studiu stabilite. Baza materială pentru programe de masterat trebuie să fie cel puțin la nivelul programelor din ciclul I.

2.6 Domeniul de master: CINEMATOGRAFIE ȘI MEDIA

Tabelul 4. –Incadrarea domeniului de studii universitare de master în DFI

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Domeniul de studii universitare de master (DM)
50	Științe umaniste și arte	Cinematografie și media

Sursa: HG nr. 433/2022 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2022-2023;

2.6.1 Criterii de departajare a programelor de master

Pot organiza masterate în domeniile **Cinematografie și media** doar acele instituții de învățământ superior care organizează programe de licență acreditate în acest domeniu.

Nota. Metodologia de acreditare este diferită pentru: (i) **acreditarea unui domeniu de masterat** și (ii) **încadrarea în domeniu** pentru un nou program de studii universitare de master într-un domeniu de studii universitare de master acreditat, cu respectarea capacității instituționale aprobate. Masteratul nou propus într-un domeniu acreditat trebuie corelat cu cele existente deja, pentru a evita suprapunerile.

Titulatura masteratului este propusă de instituția organizatoare, în concordanță cu direcția de cercetare asumată și cu specificul domeniului.

Standardele generale pentru acreditarea programelor de licență din același domeniu rămân valabile și pentru acreditarea programului de masterat.

2.6.1.1 Master profesional

Programele de masterat profesional sunt orientate preponderent spre **formarea competențelor profesionale**.

Competența reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională sau personală în condiții de eficacitate și eficiență. În contextul Cadrului European al Calificărilor, competența este descrisă din perspectiva responsabilității și autonomiei.

Prin **competență profesională** se înțelege capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, circumscrise profesiei respective, în condiții de eficacitate și eficiență.

Competențele profesionale reprezintă ansamblul unitar și dinamic al cunoștințelor și abilităților.

Cunoștințele, ca dimensiune cognitivă și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (1) Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific;
- (2) Explicare și interpretare.

Abilitățile, ca dimensiune funcțional-acțională și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (3) Aplicare, transfer și rezolvare de probleme;
- (4) Reflecție critică și constructivă;
- (5) Creativitate și inovare.

Candidații la programul universitar de master profesional trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență indiferent de domeniul în care aceasta este emisă.

Formațiile de studii sunt de maximum **50** de studenți pentru o serie de curs teoretic și de maximum 25 de studenți în cadrul atelierelor de creație/ practic.

Un program de studiu de master profesional se individualizează dacă în planul său de învățământ **raportul** dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (seminar, proiecte, laboratoare, practică) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul **65 % / 35 %**.

a. se va avea în vedere formarea unor competențe diferite decât cele obținute prin programele de licență din același domeniu.

b. este destinat celor care dețin o diplomă de licență (ciclu I) în același domeniu sau într-un domeniu apropiat.

2.6.1.2 Master de cercetare științifică

Masterele de cercetare științifică sunt orientate preponderent spre formarea competențelor de abordare din perspectivă teoretică și experimentală a domeniului *Teatru și artele spectacolului*. Astfel, în cadrul acestora se vor desfășura atât activități pentru a dobândi cunoștințe noi cu privire la fenomene și procese, precum și în vederea formulării și verificării de ipoteze, modele conceptual și teorii cât și activități de cercetare aplicată experimentală pentru perfecționarea sau realizarea de noi forme artistice de creație.

De aceea, practica se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, ce organizează programele respective de master de cercetare.

Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

Cercetarea aplicativă – activitatea destinată, în principal, utilizării cunoștințelor științifice pentru perfecționarea sau realizarea de noi produse, tehnologii și servicii.

Candidații la programele de masterat de cercetare științifică trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență în *ramura fundamentală de știință*.

Formațiile de studii sunt de maximum 50 de studenți pentru o serie de curs și de maximum 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studiu de master de cercetare științifică se individualizează dacă în planul său de învățământ **raportul** dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (cercetare fundamentală și aplicată) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul aproximativ **40% / 60 %**

Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Acest tip de program de master este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

2.6.2 Personal didactic

Toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice proprii, titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat, din care cel puțin 80 % să fie angajați cu norme de bază.

Universitatea dispune de cadre didactice titulare proprii, cu titlu de profesor sau conferențiar, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, cel puțin unul este conducător de doctorat în domeniul de care aparține programul de master de cercetare, titular în instituție.

Având în vedere specificul domeniului *Cinematografie și media* în care absolvenții sunt pregătiți pentru profesii ce se desfășoară în regim de creatori independenți (freelancer) dar și dinamica care caracterizează piața produselor culturale este absolut necesară o relație directă, nemijlocită, cu mediul artistic. De aceea, este recomandat ca procentul de 20 % de cadre didactice asociate să fie specialiști recunoscuți în domeniu.

2.6.3 Conținutul procesului de învățământ

Disciplinele de studiu din planurile de învățământ trebuie să definească precis competențele generale și de specialitate și să asigure compatibilitatea cu cadrul național de calificări. De asemenea, trebuie să asigure compatibilitatea cu planurile și programele de studii similare din statele Uniunii Europene și din alte state ale lumii.

Tabelul 5. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de master

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	2 ani (4 semestre)
2. Durata unui semestru activități didactice	14 săptămâni
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	12-16 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întreg ciclul studiilor	min. 672 ore max. 896 ore
5. Numărul minim total de credite obligatorii	120 ECTS
6. Numărul de credite minime pe semestru	30 ECTS
7. Numărul minim de discipline pe semestru	3
8. Numărul de credite alocate unei discipline	min. 4 ECTS**
9. Durata practicii de specialitate	2-3 săptămâni
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	4 ECTS
11. Durata activităților de îndrumare pentru elaborarea lucrării de disertație prevăzută în planul de învățământ	56 ore
12. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de disertație	10 ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.) și numărul orelor de curs	pro. 2/1 – 1,2/0,8 cercetare 1/2 – 0,8/1,2
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni sesiuni de examene pe semestru	2-3 săptămâni
16. Număr de săptămâni sesiune restanță	1 săptămână
17. Numărul maxim de studenți pe serie	50
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	15

* La aceasta se adaugă stagiile activității practice de specialitate și elaborării lucrării de disertație.

** Excepție: disciplina *etică și integritate academică*, care poate avea 1 ECTS.

Planul de învățământ va fi realizat având în vedere următoarele tipuri de activități:

- Activități directe (asistate integral): prelegeri de curs, seminare, laboratoare, proiecte, în volum de min. 12 ore/săptămână; volumul de muncă aferent ECTS alocate fiecărei discipline

va reprezenta cumularea activităților asistate integral cu cele de studiu individual (documentare, elaborare referate, teme etc.). Toate aceste activități vor fi cuantificate în fișa disciplinei;

- Activități asistate parțial: cercetare, practică, cercetare și documentare în vederea elaborării lucrării de disertație.

Master profesional

Discipline de aprofundare - min.3

Discipline de sinteză - min.2

Practică de specialitate

Master științific

Discipline de cunoaștere avansată - min.3

Module de pregătire complementare - min.2

Practică de specialitate

Numărul minim de examene pe semestru este în procent de 50% din totalul verificărilor.

Volum plan de învățământ: min. 12 – max. 16 ore pe săptămână. Număr de 120 ECTS.

2.6.4 Practica

În programul de studii universitare de master pentru care s-a elaborat planul de învățământ sunt prevăzute stagii de practică de 2 – 3 săptămâni pe an (poate fi prevăzută în planul de învățământ săptămânal sau stagiul de practică modulat). Formele de practică semestrială și stagiile de practică corespund profilului și misiunii declarate pentru domeniul **Cinematografie și media**. Acestea trebuie reglementate prin acorduri de colaborare/ contracte/ parteneriate cu instituții, baze de practică sau se efectuează în propriul studio de cercetare și creație teatrală sau cinematografică și au la bază **Caietul de practică** care se completează de studenți și se avizează semestrial de către coordonatorul/ tutorele de practică și instituția gazdă, după caz.

Pentru practica de specialitate fișa disciplinei precizează: misiunea practicii, obiectivele, tematica, tipurile de activități și eșalonarea lor pe durata studiilor, sarcinile studentului, resursele disponibile (umane, bibliografice, site-uri specializate etc.) formele și criteriile de evaluare a rezultatelor învățării.

Unitățile de învățământ au încheiate convenții sau contracte cu societăți comerciale de profil în vederea asigurării unui cadru adecvat efectuării stagiilor practice.

2.6.5 Admiterea și elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Metodologia de admitere și de finalizare a studiilor este stabilită de către instituția de învățământ superior organizatoare, cu respectarea criteriilor generale stabilite de Legea învățământului și de Ministerul Educației Naționale.

Lucrarea de disertație are, în general, un număr minim de 40 de pagini pentru Masteratul profesional și minim 80 de pagini pentru cel de cercetare științifică. Conținutul și metodologia de finalizare a programelor de master se aprobă de către Senatul universitar în funcție de tipul fiecărui program de studiu și se face public cu cel puțin un an înainte de sesiunea de susținere a dizertației.

În cazul masteratelor profesionale lucrarea de disertație este însoțită de realizarea practică a unui proiect artistic/ pedagogic în funcție de specializare. Este recomandat ca acest proiect să fie realizat în mediul profesionist.

Lucrarea de disertație se realizează sub îndrumarea cadrelor didactice titulare din instituția respectivă (lector, conferențiar, profesor) sau a unui alt cadru didactic titular al unui alte universități acreditate din țară sau din străinătate dacă, conținutul și tema lucrării impune, cu

aprobarea prealabilă a *Consiliului facultății*.

În metodologiile/procedurile interne ale instituției de învățământ proprii sunt prevăzute condițiile de acceptare a lucrărilor de disertație și modalitățile / procedurile prin care se asigură originalitatea conținutului lucrării. Cadrul didactic coordonator răspunde solidar cu candidatul pentru autenticitatea lucrării. Este recomandabil ca lucrările de disertație să fie verificate cu un soft antiplagiat, iar universitățile stabilesc care este procentul de similitudine acceptat.

Lucrările de master se elaborează, editează și se susțin în limba în care s-a studiat.

Pentru deținerea titlului de master, nota minimă a susținerii publice a lucrării de disertație este **6 (șase)**.

2.6.6 Baza tehnico-materială

Spațiul de învățământ trebuie să fie asigurat prin săli adecvate ca mărime, suficiente numeric, conform formațiilor de studiu stabilite. Baza materială pentru programe de masterat trebuie să fie cel puțin la nivelul programelor din ciclul I.

2.7 Domeniul de master: MUZICĂ

Tabelul 4. –Incadrarea domeniului de studii universitare de master în DFI

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Domeniul de studii universitare de master (DM)
50	Științe umaniste și arte	Muzică

Sursa: HG nr. 433/2022 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2022-2023;

Titlatura programului de master este propusă de instituția organizatoare, în concordanță cu direcția de cercetare asumată și cu specificul domeniului. Titlatura programului de master trebuie să reflecte clar apartenența acestuia la domeniul în care se încadrează, precum și evoluția în acumularea de competențe, corelat cu programele de licență existente, fie prin continuarea și aprofundarea studiilor într-un domeniu, fie prin crearea unor deschideri interdisciplinare.

2.7.1 Criterii de departajare a programelor de master

2.7.1.1 Master profesional

Programele de masterat profesional sunt orientate preponderent spre **formarea competențelor profesionale**.

Competența reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională sau personală în condiții de eficacitate și eficiență. În contextul Cadrului European al Calificărilor, competența este descrisă din perspectiva responsabilității și autonomiei.

Prin **competență profesională** se înțelege capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, circumscrise profesiei respective, în condiții de eficacitate și eficiență.

Competențele profesionale reprezintă ansamblul unitar și dinamic al cunoștințelor și abilităților.

Cunoștințele, ca dimensiune cognitivă și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (1) Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific;
- (2) Explicare și interpretare.

Abilitățile, ca dimensiune funcțional - acțională și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (3) Aplicare, transfer și rezolvare de probleme;
- (4) Reflecție critică și constructivă;
- (5) Creativitate și inovare.

Fiecare calificare corelată unui anumit ciclu de studii (licență, masterat, doctorat) este definită în baza descrierii generale a *rezultatelor învățării* și se exprimă prin:

- a) **Competențe profesionale generale**, care se dezvoltă în cadrul mai larg al domeniului de studii;
- b) **Competențe profesionale specifice**, care se dezvoltă în cadrul mai restrâns al unui program de studii.

Se recomandă ca studenții de la programele de masterat profesionale să fie absolvenți ai programelor de licență din aceeași ramură de științe din care face parte programul de studii universitare de masterat.

Formațiile de studii sunt de maxim 75 de studenți pentru o serie de curs și de maxim 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studiu de master profesional se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore de predare (curs) și cele cu caracter aplicativ (seminar, proiecte, laboratoare, practică) se încadrează în intervalul aproximativ 33%-67%, în care prelegerile reprezintă 33-50% din totalul de ore, iar activitățile practice, aplicative reprezintă 50-67% din totalul de ore.

2.7.1.2 Master de cercetare științifică

Masterele de cercetare științifică sunt orientate preponderent spre formarea competențelor de cercetare științifică. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat și în cadrul școlilor doctorale.

Cercetarea științifică cuprinde cercetarea fundamentală și cercetarea aplicativă.

Cercetarea fundamentală – activitatea desfășurată, în principal, pentru a dobândi cunoștințe noi cu privire la fenomene și procese, precum și în vederea formulării și verificării de ipoteze, modele conceptuale și teorii.

Cercetarea aplicativă – activitatea destinată, în principal, utilizării cunoștințelor științifice pentru perfecționarea sau realizarea de noi produse, tehnologii și servicii.

Se recomandă ca studenții de la programele de masterat de cercetare să fie absolvenți ai programelor de licență din domeniul fundamental din care face parte programul de studii universitare de masterat.

Practica se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, ce organizează programele respective de master de cercetare, precum și în instituții de profil, pe bază de parteneriat instituțional.

Formațiile de studii sunt de maxim 75 de studenți pentru o serie de curs și de maxim 25 de studenți pentru o grupă de seminar.

Un program de studiu de master de cercetare științifică se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore de predare (curs) și cele cu caracter aplicativ (cercetare fundamentală și aplicată) se încadrează în intervalul aproximativ 33%-67%, în care prelegerile reprezintă 33-50% din totalul de ore, iar activitățile practice, aplicative reprezintă 50-67% din totalul de ore.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare.

a. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat.

b. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

2.7.1.3 Masterul didactic

Formarea profesorilor prin programe universitare de master didactic este reglementată prin Metodologia MEC pentru înființarea și organizarea programelor de master didactic, conform OMEC nr. 4524/12.20.2020, publicată în Monitorul Oficial din 19.06.2020.

2.7.2 0.1.2 Personalul didactic

La toate tipurile de programe de master, posturile didactice constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice cu competențe în domeniul disciplinelor predate. Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minimum doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare.

Cerințe pentru acreditare program masterat: Toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat, din care cel puțin 80% să fie angajați cu norme de bază. Restul activităților didactice de seminarizare, lucrări aplicative, proiecte etc. pot fi acoperite și de alte cadre didactice titularizate în învățământul superior cu titlul științific de doctor în specialitatea disciplinelor aflate în postul didactic pe care îl ocupă, angajate cu norma de bază în instituția respectivă. Universitatea dispune de cadre didactice titulare proprii, cu titlu de profesor sau conferențiar, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului.

Cerințe pentru evaluarea domeniului de masterat: Personalul didactic este format din profesori universitari, conferențieri universitari, șefi de lucrări (lectori universitari) titulari sau asociați, sau specialiști reputați (maxim 20% din total cadre didactice implicate într-un program). Cel puțin 50% din cadrele care prestează activități didactice asistate integral trebuie să presteze aceste activități în calitate de titular în instituția organizatoare a domeniului de masterat evaluat. Cel puțin 50% din disciplinele din planul de învățământ asistate integral, normate în Statul de funcțiuni potrivit formei de învățământ, au ca titulari cadre didactice cu titlul de profesor universitar sau conferențiar universitar.

2.7.3 Organizarea procesului de învățământ

Tabelul 5. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de master

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	2 ani (4 semestre)
2. Durata unui semestru activități didactice	14 săptămâni* ²⁴
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână (asistată integral)	12-15 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întreg ciclu al studiilor	Min. 672 Max. 896 ore*
5. Numărul minim total de credite obligatorii	120 ECTS
6. Numărul de credite minime pe semestru	30 ECTS
7. Numărul minim de discipline pe semestru	6 (la care se adaugă practica)
8. Numărul de credite alocate unei discipline	Min. 1 ECTS/semestru
9. Durata practicii de specialitate	40-84 ore/an

²⁴ Ultimul semestru poate avea 12 săptămâni, pentru a permite elaborarea lucrării de disertație.

10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	Min. 2 ECTS/an
11. Durata pentru cercetarea și documentarea în vederea elaborării lucrării de disertație, prevăzută în planul de învățământ	28-56 ore
12. Numărul de credite alocate pentru elaborarea și susținerea lucrării de disertație	10 ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor de curs și al celor aplicative (<i>seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.</i>)	1/1 – 1/2
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni sesiuni de examene pe semestru	2-3 săptămâni
16. Număr de săptămâni sesiune restanță	1 săptămână
17. Numărul maxim de studenți pe serie	75
18. Numărul maxim de studenți pe grupă	25

* La aceasta se adaugă practica de specialitate, precum și cercetarea și documentarea în vederea elaborării lucrării de disertație.

Planul de învățământ va fi realizat având în vedere următoarele tipuri de activități:

- Activități directe (asistate integral): prelegeri de curs, seminare, laboratoare, proiecte, în volum de min. 12 ore/săptămână; volumul de muncă aferent ECTS alocate fiecărei discipline va reprezenta cumularea activităților asistate integral cu cele de studiu individual (documentare, elaborare referate, teme etc.). Toate aceste activități vor fi cuantificate în fișa disciplinei;
- Activități asistate parțial: cercetare, practică, cercetare și documentare în vederea elaborării lucrării de disertație.

Master profesional

Discipline de aprofundare - min.4

Discipline de sinteză - min.2

Practică de specialitate

Master științific

Discipline de cunoaștere avansată - min.4

Module de pregătire complementare - min.2

Practică de specialitate

Numărul minim de examene pe semestru este în procent de 50% din totalul verificărilor.

2.7.4 Practica

Practica se poate desfășura în stagii modulare și/sau sub forma unor activități cu ore alocate săptămânal. Formele de practică semestrială/modulară corespund profilului și misiunii declarate. Conform legii, în învățământul superior muzical, practica studenților se desfășoară în universități (în ateliere muzicale, studiouri muzicale etc.), precum și în instituții de profil, pe bază de parteneriat instituțional.

2.7.5 Admiterea și elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

Metodologia de admitere și de finalizare a studiilor este stabilită de către instituția de învățământ superior organizatoare, cu respectarea Metodologiei-cadru și a criteriilor generale stabilite de Legea învățământului și de Ministerul Educației și Cercetării.

Cerințele de conținut, reperele privind fundamentarea, documentarea, conceperea, elaborarea, redactarea, susținerea lucrării, precum și criteriile de evaluare vor fi aduse la cunoștința

absolvenților cu cel puțin 1 an înainte de programarea primei zile de înscriere a primei sesiuni prin intermediul tutorilor de ani și al orelor de consultații realizate de cadrele didactice îndrumătoare. Lucrările de disertație pot avea coordonatori științifici cadre didactice titulare și asociate care dețin titlul de doctor. Lucrarea de disertație poate fi însoțită de realizarea practică a unui proiect artistic/educațional, în funcție de specializare.

Lucrările de disertație se elaborează, editează și se susțin în limba în care s-a studiat.

Pentru deținerea titlului de master, nota minimă a susținerii publice a lucrării de disertație este **6 (șase)**.

2.7.6 Baza tehnico-materială

Spațiul de învățământ trebuie să fie asigurat prin săli adecvate ca mărime, suficiente numeric, conform formațiilor de studiu stabilite. Sunt specifice: săli adecvate audițiilor publice, recitalurilor, spectacolelor, săli și ateliere de creație și interpretare dotate cu pian, aparatură și instrumente, precum și cu mobilier uzual.

Alte laboratoare: de operă, de orchestră, pentru formații camerale, de percuție, de muzică barocă, de compoziție, de jazz/muzică ușoară, de muzicologie, de folclor muzical, de teorie și științele educației muzicale, de dirijat etc.

- Studio de înregistrări și masterizare dotat cu aparatură adecvată

- Laborator de informatică muzicală

- Laborator de muzică electroacustică și multimedia

- Laborator de multiplicare

2.8 Domeniul de master: ȘTIINȚA SPORTULUI ȘI EDUCAȚIEI FIZICE

Tabelul 4. –Incadrarea domeniului de studii universitare de master în DFI

Cod DFI	Domeniul fundamental DFI	Domeniul de studii universitare de master (DM)
60	Știința Sportului și Educației Fizice	Știința Sportului și Educației Fizice

Sursa: HG nr. 433/2022 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2022-2023;

2.8.1 Criterii de departajare a programelor de master

2.8.1.1 Master profesional

Programele de masterat profesional sunt orientate preponderent spre **formarea competențelor profesionale**.

Competența reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții (valori și atitudini), în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională sau personală în condiții de eficacitate și eficiență. În contextul Cadrului European al Calificărilor, competența este descrisă din perspectiva responsabilității și autonomiei.

Competențele profesionale reprezintă ansamblul unitar și dinamic al cunoștințelor și abilităților circumscrise profesiei respective.

Cunoștințele, ca dimensiune cognitivă și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (1) Cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific;
- (2) Explicare și interpretare.

Abilitățile, ca dimensiune funcțional - acțională și element structural al competenței, se exprimă prin următorii descriptori:

- (3) Aplicare, transfer și rezolvare de probleme;
- (4) Reflecție critică și constructivă;
- (5) Creativitate și inovare.

Fiecare calificare corelată unui anumit ciclu de studii (licență, masterat, doctorat) este definită în baza descrierii generale a *rezultatelor învățării* și se exprimă prin:

a) Competențe profesionale generale, care se dezvoltă în cadrul mai larg al *domeniului de studii*;

b) Competențe profesionale specifice, care se dezvoltă în cadrul mai restrâns al unui *program de studii*.

Candidații la programul universitar de master profesional trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență indiferent de domeniul în care aceasta este emisă.

Formațiile de studii sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- Numărul de studenți/ formație de studiu / activitate de curs = **maxim 100**
- Numărul de studenți/ formație de studiu / activitate de seminar = **15-50**
- Numărul de studenți/ formație de studiu / activitate de lucrări practice = **20-30**
- Numărul de studenți/ formație de studiu / activitate de practică = **10-15**

Un program de studiu de master profesional se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (seminar, proiecte, laboratoare, practică) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul 1,2 – 1,5.

2.8.1.2 Master de cercetare științifică

Masterele de cercetare științifică sunt orientate preponderent spre formarea competențelor de cercetare științifică. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Masterul de cercetare este exclusiv la forma de învățământ cu frecvență și poate fi organizat în cadrul școlilor doctorale.

Cercetarea științifică cuprinde cercetarea fundamentală și cercetarea aplicativă.

Cercetarea fundamentală – activitatea desfășurată, în principal, pentru a dobândi cunoștințe noi cu privire la fenomene și procese, precum și în vederea formulării și verificării de ipoteze, modele conceptuale și teorii.

Cercetarea aplicativă – activitatea destinată, în principal, utilizării cunoștințelor științifice pentru perfecționarea sau realizarea de noi produse, tehnologii și servicii.

Candidații la programele de masterat de cercetare științifică trebuie să fie absolvenți cu diplomă de licență în ramura fundamentală de știință.

Practica se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, ce organizează programele respective de master de cercetare.

Formațiile de studii sunt astfel dimensionate încât să asigure desfășurarea eficientă a procesului de învățământ:

- Numărul de studenți/ formație de studiu / activitate de curs = **maxim 100**
- Numărul de studenți/ formație de studiu / activitate de seminar = **15-50**
- Numărul de studenți/ formație de studiu / activitate de lucrări practice = **20-30**

Un program de studiu de master de cercetare științifică se individualizează dacă în planul său de învățământ raportul dintre numărul de ore la disciplinele cu caracter aplicativ (cercetare fundamentală și aplicată) și cele de predare (curs) se încadrează în intervalul 1,2 – 1,5.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare.

2.8.1.3 Masterul didactic

Formarea inițială a profesorilor prin programe universitare de master didactic se află în curs de reglementare la nivelul Ministerului Educației și Cercetării Științifice, conform OM 5713 / 04.11.2016. Principalele atribuții ale grupului de lucru constituit prin acest ordin sunt de a revizui cadrul normativ privind înființarea și funcționarea programelor universitare de master didactic și de a elabora o metodologie corespunzătoare.

2.8.2 Personalul didactic

Toate posturile didactice de predare constituite conform normelor legale vor fi acoperite de cadre didactice titularizate în învățământul superior potrivit legii, având gradul de profesor universitar, conferențiar universitar sau lector/șef de lucrări, cu titlul științific de doctor în domeniul disciplinelor din postul ocupat, din care cel puțin 80 % să fie angajați cu norme de bază. Restul activităților didactice de seminarizare, lucrări aplicative, proiecte etc., pot fi acoperite și de alte

cadre didactice titularizate în învățământul superior cu titlul științific de doctor în specialitatea disciplinelor aflate în postul didactic pe care îl ocupă.

Universitatea dispune de cadre didactice titulare proprii, cu titlu de profesor sau conferențiar, pentru cel puțin jumătate din disciplinele aferente programului.

Dintre cadrele didactice care predau în cadrul masteratelor de cercetare, minim doi sunt conducători de doctorat titulari în cadrul instituției evaluate în domeniul de care aparține programul de master de cercetare.

2.8.3 Organizarea procesului de învățământ

Tabelul 5. Centralizator al indicatorilor privind organizarea procesului de învățământ la programele de master

INDICATOR	Nivel
1. Durata studiilor la forma de învățământ cu frecvență	2 ani (4 semestre)
2. Durata unui semestru activități didactice	14 săptămâni
3. Numărul de ore de activitate didactică pe săptămână	14- 18 ore
4. Numărul de ore de activitate organizată conform planului de învățământ pentru întreg ciclul studiilor	Min. 784 ore Max. 1008 ore
5. Numărul minim total de credite obligatorii	120 ECTS
6. Numărul de credite minime pe semestru	30 ECTS
7. Numărul minim de discipline pe semestru	6
8. Numărul de credite alocate unei discipline	min 2 ECTS
9. Durata practicii de specialitate	56-84 ore
10. Numărul de credite alocate pentru practica de specialitate	4 ECTS
11. Durata pentru elaborarea lucrării de disertație prevăzută în planul de învățământ	56 ore
12. Numărul de credite alocate pentru promovarea lucrării de disertație	10 ECTS
13. Raportul dintre numărul orelor aplicative (seminare, laboratoare, proiecte, stagii de practică etc.) și numărul orelor de curs	Intervalul 1,2 – 1,5
14. Echivalența în ore a unui credit ECTS	25 ore
15. Numărul de săptămâni sesiuni de examene pe semestru	3 săptămâni
16. Număr de săptămâni sesiune restanță	1 săptămână
17. Numărul maxim de studenți pe serie	100
18. Numărul maxim de studenți pe grupă/activitate de seminar	50
19. Numărul maxim de studenți pe grupa/activitate de lucrări practice	30
20. Numărul maxim de studenți pe grupa/grupa de practică	15

* La aceasta se adaugă stagiile activității practice de specialitate.

Master profesional

Discipline de aprofundare (obligatorii) -min.4

Discipline de sinteză (opționale) - min.2

Practică de specialitate

Master științific

Discipline de cunoaștere avansată (obligatorii)- min.4

Module de pregătire complementare (opționale)- min.2

Numărul minim de examene pe semestru este în procent de 30-40% din totalul verificărilor.

2.8.4 Practica

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master profesional se poate efectua în organizațiile în care sunt încadrați în muncă masteranzii (dacă își desfășoară activitatea în domeniul programului de masterat sau dacă organizația respectivă are departamente în domeniul programului de masterat) sau, în situația în care nu au un loc de muncă, în domeniu.

Practica pentru studenții înmatriculați la programe de master de cercetare se va desfășura, pe cât posibil, în unități de cercetare științifică și/sau laboratoare de cercetare ale instituțiilor de învățământ superior, care organizează programele respective de master de cercetare.

- a. În programul de studii universitare de master pentru care s-a elaborat planul de învățământ sunt prevăzute stagii de practică de 2 – 3 săptămâni pe an. Formele de practică semestrială și stagiile de practică corespund profilului și misiunii declarate.
- b. Pentru stagiile de practică, instituția de învățământ superior va încheia, după caz, convenții de colaborare, contracte sau alte documente cu unitățile baze de practică.

2.8.5 Elaborarea lucrării de finalizare a studiilor

- a. Lucrările de disertație pot avea coordonatori științifici cadre didactice titulare și asociate (foști titulari pensionați), care dețin titlul de doctor.
- b. Cerințele de conținut, reperele privind fundamentarea, documentarea, conceperea, elaborarea, redactarea, susținerea lucrării, precum și criteriile de evaluare vor fi aduse la cunoștința absolvenților cu cel puțin 6 luni înainte de programarea primei zile de înscriere a primei sesiuni prin intermediul tutorilor de ani și al orelor de consultații realizate de cadrele didactice îndrumătoare.
- c. Lucrările de master se elaborează, editează și se susțin în limba în care s-a studiat.

2.8.6 Baza tehnico-materială

Spațiul de învățământ trebuie să fie asigurat prin săli adecvate ca mărime, suficiente numeric, conform formațiilor de studiu stabilite. Baza materială pentru programe de masterat trebuie să fie cel puțin la nivelul programelor din ciclul I.

prezenta versiune a Standardelor a fost coordonată de:

Vichi-Carmen STANCIU, Președinte comisie

Alexandru BOUREANU, Secretar Comisie

Ioana POPESCU, Expert ARACIS

Data: 23 septembrie 2022